

**Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ :

**ΝΙΚΟΛΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΦΩΤΙΑΔΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ**

ΘΕΜΑ : << ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ >>

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΩΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΤΡΑ 1998

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ	2769
----------------------	------

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

I. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ	1
1.1.1 Επωνυμία - Έδρα - Νομική μορφή	1
1.1.2 Έδρα - Περιφέρεια	1
1.1.3 Έτος ίδρυσης της εταιρίας	1
1.1.4 Μέτοχοι - Μετοχικό κεφάλαιο	1
1.1.5 Καταστατικοί σκοποί της εταιρείας	2
1.1.6 Σημερινές δραστηριότητες της εταιρείας	2
1.1.7 Διοίκηση της εταιρείας	3
1.2 Επαγγελματική Δραστηριότητα - Εμπειρία - Οικονομική Επιφάνεια 4	
1.2.1 Οικονομική κατάσταση του φορέα	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	
II. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	5
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	5
2.1 Υφιστάμενη κατάσταση	5
2.1.1 Παλιός παραμένων μηχανολογικός εξοπλισμός	6
2.1.2 Νέος παραγωγικός εξοπλισμός	6
2.2 Πρόγραμμα Παραγωγής Νέας Επένδυσης	7
2.3 Σκοπιμότητα της επένδυσης	8
2.4 Χρόνος έναρξης και περαίωσης	9
2.5 Μόνιμο προσωπικό που απασχολείται σήμερα	9
2.6 Τύπος εγκατάστασης	9
2.7 Χρησιμοποιούμενες πρώτες ύλες	10
2.8 Ωφέλειες από την πραγματοποίηση της επένδυσης	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	
III. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	12
3.1 Εισαγωγή	12
3.2 Δομή του κλάδου	14
3.3 Προσφορά	15
3.3.1 Παραγωγή	15
3.3.2 Στρατηγικές Ανάπτυξης	21
3.4 Εισαγωγικό - Εξαγωγικό Εμπόριο	22
3.5 Ζήτηση	25
3.6 Χρηματοοικονομική κατάσταση	28
3.7 Προβλήματα και Αδυναμίες του κλάδου	29
3.8 Ο Κλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση	31
3.9 Συμπεράσματα - Προοπτικές	34
3.10 Η παγκόσμια αγορά του οίνου	36
3.11 Η αγορά οίνου στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.)	37
<i>Παραγωγή</i>	38
<i>Κατανάλωση</i>	38
<i>Αποθέματα</i>	39

3.12 Το Ελληνικό Κρασί	41
3.12.1 Η παραγωγή	41
3.13 Η θέση της Ελλάδας στην διεθνή αγορά οίνου	43
3.14 Η αμπελοκαλλιέργεια	44
3.15 Στοιχεία τοπικής αγοράς	45
ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV	
IV. ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	46
4.1 Παραγωγική Διαδικασία	46
4.2 ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	50
4.2.1 Τεχνική περιγραφή εργασιών υλικών και κτιριακού συγκροτήματος	51
(1) ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ	54
(2) ΤΜΗΜΑ ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	57
(3) Γραμμή εμφιάλωσης οινοποιείου	67
4.4 ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	72
4.5 ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	76
ΚΕΦΑΛΑΙΟ V	
V. ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	82
5.1 Ανάλυση κόστους επένδυσης	82
5.2 Χρηματοδοτικό σχήμα	83
ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI	
VI. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ - ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	84
6. Βιωσιμότητα της επιχείρησης	84
6.1 Δαπάνες για αγορά Πρώτων - Βοηθητικών υλών	84
6.2 Ανάλυση παραγωγής - πωλήσεων	87
6.3 Ανάλυση προβλεπόμενου κόστους λειτουργίας	88
6.4 Αποτελέσματα χρήσης	90
6.5 Συμπεράσματα - Χρονοδιάγραμμα	92

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η επένδυση την οποία θα μελετήσουμε γίνεται σύμφωνα με τον αναπτυξιακό Νόμο 1892/92 ο οποίος αναφέρει ότι :

Η πολιτεία, στην προσπάθειά της να αναπτύξει το μοντέλο των ΜΜΕ (μικρομεσαίων επιχειρήσεων) θέσπισε με τον Νόμο αυτό ένα πλαίσιο αποκεντρωτικής κατανομής των οικονομικών μονάδων. Ο νόμος 1892/92 σκοπό έχει να ενισχύσει την επενδυτική δραστηριότητα και ιδιαίτερα τις οικονομικές μονάδες που σχεδιάζουν επενδύσεις για ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμό και μετεγκατάσταση σε διάφορες περιοχές της χώρας.

Η συμβολή της πολιτείας εκδηλώνεται με την κάλυψη από το Δημόσιο ορισμένου μέρους της όλης επένδυσης υπό τύπο δωρεάς (Bonus) καθώς και την εγγύηση του Δημοσίου έναντι των εμπορικών Τραπεζών για το σύνολο σχεδόν της επένδυσης ή φορολογικές απαλλαγές ή επιδότηση επιτοκίων ή αυξημένες αποσβέσεις.

Όταν το συνολικό κόστος της επένδυσης είναι μέχρι 40.000.000 δρχ. που πρόσφατα διπλασιάστηκε χρειάζεται έγκριση οικονομοτεχνικής μελέτης από τον ΕΟΜΕΧ.

Για μεγαλύτερες επενδύσεις, χρειάζεται έγκριση του Υπ. Εθνικής Οικονομίας.

Στα παραπάνω ποσά δεν περιλαμβάνεται η αξία του οικοπέδου. Η χρηματοδότηση από το Δημόσιο γίνεται για αγορά εξοπλισμού, κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων, αγορά ετοιμών ή ημιτελών κτιρίων, δαπάνες μεταφοράς και εγκατάστασης της επιχείρησης σε απομακρυσμένες ή λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές της Ελλάδας και σε ζώνες χαρακτηριζόμενες ειδικές.

Έτσι η επικράτεια χωρίζεται σε τέσσερις βασικές περιοχές Α, Β, Γ, Δ.

- 1) Η περιοχή Α περιλαμβάνει τον Ν. Αττικής και τμήμα του Ν. Θεσ/νίκης.
- 2) Η περιοχή Β τους νομούς Βοιωτίας, Μαγνησίας, Λάρισας, Κορινθίας (από τον Ισθμό), Αχαΐας (πλην των Καλαβρύτων), Ηρακλείου, την πόλη της Ρόδου κ.λ.π.
- 3) Η περιοχή Γ περιλαμβάνει την υπόλοιπη επικράτεια, με την επιφύλαξη των περιοχών που ανήκουν στην Α. περιοχή, δηλαδή Νομούς Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσου, και της Θράκης.

Για ξενοδοχειακές επιχειρήσεις η επικράτεια χωρίζεται και πάλι σε τέσσερις περιοχές, αλλά με διαφορετικά κριτήρια.

Οι επιχειρήσεις που ενδιαφέρονται να υπαχθούν στον Νόμο 1892/92, οφείλουν να υποβάλλουν αίτηση με οικονομοτεχνική μελέτη στον αρμόδιο φορέα (ΕΟΜΕΧ ή Υπ. Εθνικής Οικονομίας) προκειμένου να τύχουν των ευεργημάτων του Νόμου δηλαδή, δωρεάν επιχορήγηση των επενδύσεων

ως εξής για την περιοχή Β από 10% μέχρι 25% επί της συνολικής δαπάνης της επένδυσης. Για την περιοχή Γ από 15% έως 40% και για την περιοχή Δ από 20% έως 50%.

Επίσης μπορούν να τύχουν επιδότησης του επιτοκίου τραπεζικών δανείων, αφορολόγητες εκπτώσεις από τα υποκείμενα σε φόρο εισοδήματος καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων, όπως τα παρακάτω :

Περιοχές	Ποσοστό αφορολόγητης έκπτωσης επί της αξίας της επένδυσης	Ποσοστό ετησίων κερδών μέχρι του οποίου μπορεί να φτάσει η αφορολόγητη έκπτωση
A	-	-
B	40%	50%
Γ	55%	75%
Δ	70%	90%

Αν η επένδυση έτυχε επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου δεν μπορεί να υπαχθεί στο καθεστώς των αφορολόγητων εκπτώσεων.

I. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ

1.1.1 Επωνυμία-Έδρα-Νομική Μορφή

Ο φορέας της επένδυσης είναι η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Κορινθίας-Αργολίδας ΣΥΝ.ΠΕ. Το αντικείμενο των δραστηριοτήτων της είναι η συγκέντρωση και εμπορία αγροτικών προϊόντων.

1.1.2 Έδρα - Περιφέρεια

Έδρα της Ε.Α.Σ. Κορινθίας - Αργολίδας ορίζεται το Ξυλόκαστρο του Νομού Κορινθίας.

Η Ένωση για την εκπλήρωση των σκοπών της μπορεί να ιδρύει παραρτήματα μέσα στην περιφέρειά της και να συνιστά αντίστοιχες τοπικές συνελεύσεις των αντιπροσώπων των συν/σμών της. Επίσης μπορεί με απόφαση του Δ.Σ. να ιδρύει υποκαταστήματα και πρακτορεία ή αντιπροσωπίες στο εσωτερικό ή εξωτερικό. Η περιοχή ευθύνης της ένωσης καταλαμβάνει τα διοικητικά όρια του Νομού Κορινθίας και τις περιφέρειες των Α.Σ. Καμαρίου του Νομού Αργολίδας.

1.1.3 Έτος ίδρυσης της εταιρείας

Ο φορέας ιδρύθηκε το 1935 με έδρα το Ξυλόκαστρο Νομού Κορινθίας και η διεύθυνσή του είναι Παπαδιαμάντη 52, στο Ξυλόκαστρο.

1.1.4 Μέτοχοι - Μετοχικό κεφάλαιο

Η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Κορινθίας Αργολίδας έχει μετόχους τους κατά τόπους Συνεταιρισμούς των Επαρχιών Κορινθίας και Αργολίδας. Οι συνεταιρισμοί αυτοί είναι 120 και αριθμούν 9.500 μέλη.

Το κεφάλαιό της κατά το κλείσιμο του διαχειριστικού έτους 1996 ήταν 12.500.000 δρχ.

1.1.5 Καταστατικοί σκοποί της εταιρείας

Σκοπός της Ένωσης είναι :

- 1) Η ενίσχυση των Αγροτικών Συνεταιρισμών που είναι μέλη της
- 2) Η παροχή συνδρομής για τον εφοδιασμό της πρωτογενούς και της δευτερογενούς παραγωγής
- 3) Η συγκέντρωση, διακίνηση, διαφήμιση και εμπορία των προϊόντων των μελών της
- 4) Η παροχή κάθε είδους Τεχνικής βοήθειας στα μέλη της, για την βελτίωση της παραγωγής και την μείωση του κόστους
- 5) Η συμμετοχή της στους Οργανισμούς Ασφάλισης Αγροτικής Παραγωγής και Κεφαλαίου
- 6) Η παροχή λογιστικής εξυπηρέτησης στους συνεταιρισμούς και η παροχή νομικής συμβουλής
- 7) Διάδοση της συνεταιριστικής ιδέας για την ανάπτυξη συνεταιριστικής συνείδησης στον αγροτικό πληθυσμό της περιφέρειας
- 8) Η ίδρυση και λειτουργία Κέντρου Συνεταιριστικής και Επαγγελματικής Κατάρτισης
- 9) Συμμετοχή και συνεργασία για την επίτευξη των σκοπών της με όλες τις κεντρικές κλαδικές συνεταιριστικές ενώσεις και την ΠΑΣΕΓΕΣ.

Η Ένωση δεν ασχολείται με την πρωτογενή παραγωγή. Ιδρύει και διευθύνει μονάδες επεξεργασίας και μεταποίησης των προϊόντων των μελών της.

1.1.6 Σημερινές δραστηριότητες της εταιρείας.

Η Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Κορινθίας - Αργολίδας έχει στην κατοχή της και εν λειτουργία εκτός των δύο οινοποιών του Ζευγολατιού και των Εξαμιλίων (συνολικής δυναμικότητας 5.000 Tns/h) και τις παρακάτω δραστηριότητες :

1. Ελαιοτριβείο με δυναμικότητα 5.000 kg/h ελαιοκάρπου στο Κιάτο, 30 χιλιόμετρα από την Κόρινθο.
2. Τυποποιητήριο ελαιολάδου στα Τρίκαλα.
3. Ελαιοουργείο στα Τρίκαλα δυναμικότητας 6.000 kg/h
4. Super Market γεωργικών φαρμάκων στο Κιάτο και στα Τρίκαλα Κορινθίας.
5. Κεντρικές αποθήκες λιπασμάτων, σε συνεργασία με την ΣΥΝ.ΕΛ., για εμπορία στην Κόρινθο, στο Άργος και στο Ξυλόκαστρο.

1.1.7 Διοίκηση της εταιρείας

Ανώτατο όργανο διοίκησης της Ένωσης είναι η Γενική Συνέλευση των μελών της, δια της εκλογής Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Δ.Σ. είναι επταμελές και αποφασίζει και ενεργεί στα πλαίσια της πολιτικής και των κατευθύνσεων της Γενικής Συνέλευσης.

Το Δ.Σ. της Ένωσης είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε πράξη σχετική με την διοίκηση και την διαχείριση της περιουσίας και την επιδίωξη των σκοπών της, εκτός από τις περιπτώσεις τις οποίες σύμφωνα με το καταστατικό απαιτείται απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Η σημερινή διοίκηση αποτελείται από :

Πρόεδρος	:	Γεώργιος Βασιλείου
Αντιπρόεδρος	:	Παναγιώτης Νικολού
Γραμματέας	:	Πάυλος Καραχοντζίτης
Ταμίας	:	Νικόλαος Φατούρος
Σύμβουλοι	:	Χρήστος Μαρδίκης Μαρία Φωτιάδου Σωκράτης Μάλλιος
Διευθυντής	:	Αναστάσιος Φίλης

1.2 Επαγγελματική Δραστηριότητα-Εμπειρία-ΟικονομικήΕπιφάνεια

1.2.1 Οικονομική κατάσταση του φορέα

Τα πάγια περιουσιακά της στοιχεία με εκτίμηση σε σημερινές τιμές ανέρχονται περίπου σε :

(α) Γήπεδα	50.000.000 Δρχ.
(β) Κτίρια	300.000.000 Δρχ.
(γ) Μηχανολογικός εξοπλισμός	160.000.000 Δρχ.

Οι εξαγωγικές της δραστηριότητες είναι ενδεικτικά και μόνο στα παρακάτω είδη, με τις ποσότητες και τις τρέχουσες τιμές :

	Είδος Εξαγωγής	Ποσότητα ανά έτος σε Κιλά	Τιμή Κιλού σε Δρχ.	Ετήσιος Τζίρος σε Εκατ. Δρχ.
1	Κορινθιακή Σταφίδα	3.000.000	500	1.500
2	Κρασί	3.000.000	100	300
3	Ελαιόλαδο	1.000.000	900	900
4	Αραβόσιτος	20.000.000	40	800
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΤΖΙΡΟΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ σε Εκατ. Δρχ.				3.500

Ο συνολικός κύκλος εργασιών της Ένωσης τα τρία τελευταία έτη, όπως προκύπτει από τον έλεγχο των ορκωτών λογιστών, ανήλθε σε ύψος:

1995	1996	1997
3.538.824.979	4.535.424.693	3.770.197.875

Από τους πιο πάνω ισολογισμούς, οι οποίοι επισυνάπτονται προκύπτει η υγιής οικονομική κατάσταση του Συνεταιρισμού, ο οποίος δεν οφείλει σε τρίτους, και τα δάνεια στην τράπεζα, εξυπηρετούνται κανονικά.

Η επαγγελματική εμπειρία, η οικονομική ευρωστία και η φερεγγυότητα του φορέα αποτελούν εγγύηση για την ομαλή εξέλιξη της νέας επένδυσης που περιγράφεται στη μελέτη και την ένταξή της στις ευεργετικές διατάξεις του Ν. 1892/90.

II. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

2.1 Υφιστάμενη Κατάσταση

Η Ε.Α.Σ Κορινθίας - Αργολίδας οινοποιεί τα σταφύλια των αμπελοκαλλιιεργητών μελών της σε δύο παλαιά οινοποιεία που βρίσκονται το ένα στο Ζευγολατιό και το δεύτερο στα Εξαμίλια.

Τα παραπάνω δύο οινοποιεία ιδρύθηκαν το 1940 από την εταιρεία οίνων και οινοπνευμάτων του Ομίλου Παπαϊωάννου και αγοράστηκαν από την Ένωση το 1965 και εκσυγχρονίσθηκαν το 1970.

Η χωρητικότητα τους σε κρασί ανέρχεται σε 5.000 τόνους (3.000 τόνους το οινοποιείο του Ζευγολατιού και 2.000 τόνους το οινοποιείο των Εξαμιλίων), σε μεταλλικές και τσιμεντένιες δεξαμενές επεξεργασίας.

Η δυναμικότητα του οινοποιείου των Εξαμιλίων ανέρχεται σε 25-30 τόνους σταφύλια, η δε εγκατεστημένη ισχύς ανέρχεται σε 60 HP.

Η δυναμικότητα επεξεργασίας του οινοποιείου στο Ζευγολατιό ανέρχεται σε 50 -60 τόνους σταφύλια και η εγκατεστημένη ισχύς σε 270 HP.

Αναλυτικά ο μηχανολογικός εξοπλισμός είναι ο εξής:

Α. Οινοποιείο Εξαμιλίων

Μηχανήματα	Εγκατεστημένη Ισχύς (σε HP)
1. Ατέρμων κοχλίας σταφυλιών	5
2. Αποστραγγιστήριο	20
3. Αντλία σταφυλοπολτού	6
4. Προπεστήριο	6
5. Πιεστήρια 2 X 10	23
Σύνολο Ισχύος	60

Β. Οινοποιείο Ζευγολατιού

Μηχανήματα	Ισχύς		Ισχύς
1. Ατέρμων κοχλίας σταφυλιών	5	11. Εμφιαλωτήριο	6
2. Απορραγιστικό	20	12. Μηχανουργείο	6
3. Αντλία σταφυλοπολτού	6	13. Πύργοι ψύξεως	7
4. Προπιεστήριο	6	14. Ξέστρες ψύξεως	15
5. Πιεστήρια X 2 X (12)	23	15. Ψυκτικό συγκρότημα	45
6. Κομπρεσέρ αέρος	4	16. Ερυθρά οινοποίηση	25
7. Φίλτρο οινολασπών	3	17. Κοχλίες απόρρ. στέμφυλων	10
8. Φίλτρο οίνου	6	18. Αντλία ψυγείου	6
9. Φίλτρο 40 X 4	2	19. Αντλίες κυκλοφορίας νερού	10
10. Αρτεσιανό φρεάτιο	10		
	75		140
ΙΣΧΥΣ			215hp
Συνολ. Ισχύς δύο οινοποιείων		60+215=275 HP	

2.1.1 Παλαιός παραμένων μηχανολογικός εξοπλισμός

Από τον ήδη υπάρχοντα μηχανολογικό εξοπλισμό των δύο οινοποιείων στην νέα μονάδα θα μετεγκατασταθούν και θα αποτελέσουν ένα ενιαίο σύνολο με το νέο παραγωγικό εξοπλισμό τα εξής :

- 20 δεξαμενές μεταλλικές, μη ανοξειδωτες, χωρητικότητας 50 τόνων έκαστη, ήτοι συνολικής χωρητικότητας 1.000 τόνων από το οινοποιείο των Εξαμιλίων
- Ο σταθμός αυτόματης δειγματοληψίας
- Το οριζόντιο εκραγιστήριο - θλιπτήριο δυναμικότητας 30 Tns/ h
- Αντλίες διάφορες των 3,5,10,20,50 Tns/h
- Ψυκτικό συγκρότημα
- Πιεστήριο σταφυλιών
- Αντλία σταφυλοπολτού

2.1.2 Νέος παραγωγικός εξοπλισμός

Στη νέα μονάδα θα έχουμε δύο γραμμές παραγωγής κρασιού συνολικής δυναμικότητας επεξεργασίας σταφυλιών 35 - 40 Tns/h.

Η πρώτη γραμμή παραγωγικής δυναμικότητας 30 - 35 τόνων θα αποτελείται από το τμήμα παραλαβής, την σταφυλοδόχο, το προπιεστήριο, και τα δύο συνεχή πιεστήρια (ένα καινούργιο και ένα παλαιό παραμένων).

Η δεύτερη γραμμή παραγωγικής δυναμικότητας 5 τόνων θα αποτελείται από την σταφυλοδόχο υποδοχής σταφυλιών και το πνευματικό πιεστήριο για την παραγωγή εξαιρετικής ποιότητας οίνου.

Επίσης θα εγκατασταθεί μονάδα κατεργασίας και εμφιάλωσης κρασιού παραγωγικής δυναμικότητας 800 - 1.000 φιαλών / ώρα.

Στο τμήμα οινοποίησης θα προστεθούν δεξαμενές ανοξειδωτες συνολικής χωρητικότητας 1.000 τόνων που θα χρησιμοποιηθούν για :

- ζύμωση - αποθήκευση
- οινοποίηση ερυθρού οίνου
- κατεργασία - σταθεροποίηση

2.2 Πρόγραμμα παραγωγής νέας επένδυσης

Με την νέα επένδυση μειώνεται η παραγωγική δυναμικότητα επεξεργασίας σταφυλιών πάνω από το 50% σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση, ήτοι από 5.500 τόνους σταφύλια που οινοποιεί σήμερα με την νέα επένδυση θα οινοποιεί μόλις 2.500 τόνους σταφύλια.

Παρά τις μεγάλες εκχερσώσεις, η παραγωγή στο Νομό πλεονάζει, σε σχέση με τα υπάρχοντα οινοποιεία, και κυμαίνεται περίπου στους 20.000 τόνους.

Από αυτά το 40 - 50% πηγαίνει στη χωρική οινοποίηση, το 10 - 20% το παίρνει η Ένωση, το δε υπόλοιπο οινοποιείται, είτε σε άλλα μικρής εμβέλειας οινοποιεία του Νομού, είτε φεύγει εκτός Νομού.

Η νέα μονάδα υπολογίζεται ότι, θα παραλαμβάνει και θα οινοποιεί 2.500 τόνους σταφύλια για την παραγωγή 2.000 τόνων χυμού σταφυλιού (απόδοση 80%) και θα παράγει :

- 1.000 τόνους κρασί (εξαιρετικής ποικιλίας) για εξαγωγή
- 1.000 τόνους κρασί

Από τους 1.000 τόνους κρασί, οι 700 θα πωλούνται χύδην στην τοπική αγορά και σε άλλα οινοποιεία προς εμφιάλωση, οι δε υπόλοιποι 300 τόνοι θα εμφιαλώνονται από την ίδια την Ένωση με την δική της επωνυμία.

Από 300 τόνους εμφιαλωμένου κρασιού οι 30 τόνοι θα είναι ερυθρός οίνος παλαιωμένος της εξαιρετικής ποικιλίας REFOSCO.

2.3 Σκοπιμότητα της επένδυσης

Το επενδυτικό σχέδιο που περιγράφεται στην παρούσα μελέτη αφορά στην μετεγκατάσταση και στον εκσυγχρονισμό με μείωση της συνολικής δυναμικότητας, υπάρχοντος οινοποιείου της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Κορινθίας - Αργολίδας για την παραγωγή ως τελικά προϊόντα :

- 1) Κρασιού χύμα
- 2) Κρασιού Λευκού - Ερυθρού, εμφιαλωμένου σε φιάλες των 0,75 lt.

Η παραγωγική διαδικασία της μονάδας θα είναι διάρκειας 90 ημερών, με απασχόληση 10 ώρες την ημέρα.

Ο προτεινόμενος μηχανολογικός εξοπλισμός αφορά στο :

- τμήμα παραλαβής
- δεξαμενές ζύμωσης και αποθήκευσης
- τμήμα οινοποίησης
- τμήμα κατεργασίας και σταθεροποίησης
- τμήμα εμφιάλωσης

Τα απαξιωμένα και γηρασμένα οινοποιεία της περιοχής, κυρίως συνεταιριστικά, δεν διασφαλίζουν την απορρόφηση και αξιοποίηση της παραγωγής της Α' ύλης των αμπελουργών, με αποτέλεσμα την απώλεια ποιότητας των παγωμένων οίνων της περιοχής, γεγονός που συνεπάγεται την μείωση του εισοδήματος των αμπελουργών.

Τα δύο αυτά οινοποιεία της Ένωσης, ενώ έδωσαν στο παρελθόν προστασία και στηρίζει στους αμπελουργούς, σήμερα αδυνατούν να ακολουθήσουν τους ρυθμούς τη σύγχρονης αγοράς.

Στην παρούσα μελέτη προτείνεται η παύση της λειτουργίας των δύο προαναφερόμενων οινοποιείων συνολικής δυναμικότητας 5.000 τόνους και η ίδρυση νέας οινοποιητικής μονάδας στη θέση τους, στην οποία θα μεταφερθεί και όλος ο υφιστάμενος παραγωγικός εξοπλισμός στις νέες κτιριακές εγκαταστάσεις να αποτελέσουν ένα ενιαίο λειτουργικό σύνολο.

Η νέα μονάδα, που θα προέρχεται από την ενοποίηση των δύο παλαιών, θα είναι συνολικής δυναμικότητας 2.000 τόνων / έτος, (ποσοστό μείωσης της υπάρχουσας δυναμικότητας 56% περίπου), θα αποτελεί πρότυπη οινοποιητική εγκατάσταση, τεχνολογικά, μηχανολογικά λειτουργικά υπερσύγχρονη, εμπορικά αποδοτική και αρχιτεκτονικά καλαίσθητη.

2.4 Χρόνος έναρξης και περαίωσης

Ο φορέας την επένδυσης είναι σε άμεση ετοιμότητα για την υλοποίηση της προτεινόμενης επένδυσης, αφού έχει ήδη αποφασίσει τον τόπο εγκατάστασης της νέας μονάδας και έχει καταθέσει φάκελο για την έκδοση των σχετικών αδειών, μετά από μελέτη και έρευνα αγοράς που πραγματοποίησε για την σκοπιμότητα της παρούσας επένδυσης.

Μετά την κατάθεση του φακέλου της παρούσας μελέτης, ο φορέας προτίθεται να αρχίσει την εκτέλεση των κτιριακών εγκαταστάσεων και να προβεί στην προμήθεια του αναγκαίου μηχανολογικού εξοπλισμού, ώστε να είναι έτοιμη η μονάδα τη νέα οινοποιητική περίοδο, τον Σεπτέμβριο του 1997.

2.5 Μόνιμο προσωπικό που απασχολείται σήμερα

Το προσωπικό για την κάλυψη της νέας μονάδας θα είναι το ίδιο με το ήδη υπάρχων, που συνίσταται σε έναν (1) διαχειριστή, έναν (1) οινολόγο - χημικό, έναν (1) τεχνίτη οινοποιίας, έναν (1) τεχνίτη μηχανημάτων, και έναν (1) ανειδίκευτο εργάτη, στο σύνολο τους πέντε (5) απασχολούμενοι σε μόνιμη βάση. Οι διοικητικές υπηρεσίες θα εξυπηρετούνται από το μόνιμο προσωπικό της Ένωσης.

Η Ένωση απασχολεί σήμερα συνολικά 100 άτομα.

2.6 Τόπος εγκατάστασης

Τόπος εγκατάστασης της νέας επένδυσης είναι σε ιδιόκτητο οικόπεδο της Ε.Α.Σ. Κορινθίας - Αργολίδας συνολικής έκτασης 18.017 μ², το οποίο βρίσκεται στο 20ο χιλιόμετρο της Παλαιάς Εθνικής Οδού Κορίνθου - Άργους στη θέση <<Άγιο Βασίλειο>> και εντός του οποίου λειτουργεί εργοστάσιο επεξεργασίας σταφίδας της Ένωσης, τα έργα υποδομής του οποίου θα εξυπηρετήσουν και τις ανάγκες της νέας μονάδας (γεφυροπλάστεγγο, υποσταθμός ηλεκτρικού ρεύματος, δίκτυο ύδρευσης κλπ.).

Η παραπάνω τοποθεσία επιλέχθηκε γιατί είναι το κέντρο μίας από τις μεγαλύτερες αμπελουργικές περιοχές της Ελλάδος, η οποία παρά τη μεγάλη εκρίζωση αμπελώνων των τελευταίων χρόνων, παραμένει σημαντική ως προς την παραγωγή οινοσταφυλών.

Η μονάδα θα εγκατασταθεί σε κτίριο συνολικού εμβαδού 1.336 μ², το οποίο περιλαμβάνει:

- κτίριο για την εγκατάσταση των σταφυλοδόχων
- κτίριο για την εγκατάσταση των μεταλλικών δεξαμενών
- κτίρια για τοποθέτηση δεξαμενών μικρής χωρητικότητας, ψυκτικού συγκροτήματος και γραμμής εμφιάλωσης
- κτίριο για γραφεία, χώρους προσωπικού, χημείο.

Ο χώρος επελέγη επειδή:

1. βρίσκεται στο επίκεντρο συγκέντρωσης της πρώτης ύλης σταφυλιών,
2. στον ίδιο χώρο λειτουργεί το εργοστάσιο σταφίδας της Ένωσης και θα ωφεληθεί η μονάδα από τις ήδη υπάρχουσες εγκαταστάσεις υποδομής,
3. στη νέα μονάδα θα λειτουργήσει βιολογικός καθαρισμός, ο οποίος θα δώσει λύση και στα απόβλητα της υπάρχουσας μονάδας παραγωγής σταφίδας,
4. το οικόπεδο βρίσκεται στην Παλαιά Εθνική Οδό Κορίνθου - Άργους και είναι εύκολη η πρόσβαση των παραγωγών για την παραλαβή της πρώτης ύλης, αλλά και για την αποστολή και διακίνηση των ετοιμών προϊόντων,
5. η μονάδα θα χρησιμοποιεί τα λιμάνια του Ναυπλίου και της Κορίνθου από όπου θα διακινεί τα προϊόντα της στο εσωτερικό αλλά και στο εξωτερικό.

2.7 Χρησιμοποιούμενες πρώτες ύλες

Οι πρώτες ύλες που θα χρησιμοποιηθούν από τη νέα μονάδα είναι:

- Κρασοστάφυλα, λευκά & ερυθρά 2.500 Tons / έτος.

Βοηθητική ύλη:

- Άζωτο

2.8 Ωφέλειες από την πραγματοποίηση της επένδυσης

Η επένδυση που προτείνεται στην παρούσα μελέτη για τη μετεγκατάσταση και τον εκσυγχρονισμό, με παράλληλη συγχώνευση και μείωση της συνολικής δυναμικότητας παραγωγής κατά 56%, των δύο παλαιών οινοποιείων της Ένωσης, είναι του κλάδου των ποτών (κωδικός 21 στην στατιστική ταξινόμηση της ΕΣΥΕ και 15.9 στην ταξινόμηση NACE) και σε έναν από τους τέσσερις τριψήφιους υποκλάδους, σε αυτόν της <<Οινοπνευματοποιίας και Οινοποιίας οινοπνευματωδών>> (με κωδικό 211 και αντίστοιχους υποκλάδους 211.1 και 211.2).

Η επένδυση προτείνεται από την Ε.Α.Σ. Κορινθίας - Αργολίδας, η οποία είναι δευτεροβάθμια συνεταιριστική οργάνωση με ποικίλες δραστηριότητες συνολικού κύκλου εργασιών (1995) 3.770.000.000 Δρχ.

Η Ένωση αποφάσισε την υλοποίηση της επένδυσης, κάτω από την αναγκαιότητα της αναδιάρθρωσης της ικανότητας μεταποίησης των δύο παλαιών οινοποιείων της, ώστε να εξυγιανθεί ο τομέας αυτός δραστηριότητας της και να λειτουργήσει προς όφελος των αμπελουργών της περιοχής της, στα πλαίσια της απόφασης της Επιτροπής της Ε.Ε 94/173/23-3-94.

Η νέα επένδυση θα αποφέρει τεράστια οφέλη επειδή:

1. θα συμβάλει στην προστασία του περιβάλλοντος με την ίδρυση και λειτουργία νέας μονάδας βιολογικού καθαρισμού
2. θα συγκεντρώσει σε ένα ενιαίο συνεχές λειτουργικό σύνολο όλα τα τμήματα παραλαβής, παραγωγής, αποθήκευσης και θα ορθολογικοποιήσει το σύνολο της παραγωγικής διαδικασίας προς όφελος της ποιότητας των παραγομένων προϊόντων
3. θα βελτιώσει τα εισοδήματα των αμπελουργών της περιοχής, γεγονός που θα κρατήσει τον γεωργικό πληθυσμό στις εστίες του στην Περιφέρεια, επειδή η άμπελος είναι καλλιέργεια μακράς διάρκειας (έως 100 χρόνων) και αποτελεί μετά την ελιά την δεύτερη πλουτοπαραγωγική πηγή της περιοχής.
4. θα συγκεντρώσει και θα οργανώσει τα παραγόμενα προϊόντα τα οποία μέσω του δικτύου διανομής και διακίνησης της Ένωσης θα προωθηθούν προς τις αγορές του εσωτερικού και του εξωτερικού.
5. θα συμβάλει στην Περιφερειακή ανάπτυξη και αποκέντρωση
6. θα δημιουργήσει άμεσα και έμμεσα νέες θέσεις εργασίας

7. θα αυξήσει τη βιομηχανική παραγωγή της περιοχής αλλά και της χώρας
8. θα αυξήσει την παραγόμενη προστιθέμενη αξία.

II. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

3.1 Εισαγωγή

Ο κλάδος των Ποτών (κωδικός 21 στη στατιστική ταξινόμηση της ΕΣΥΕ και 15.9 στην ταξινόμηση της NACE) αποτελείται από τους εξής τέσσερις τριψήφιους υποκλάδους:

1. Οινοπνευματοποιία και Ποτοποιία οινοπνευματωδών (με κωδικό 211 και αντίστοιχους 211.1 και 211.2)
2. Οινοποιία (κωδικός 212)
3. Βυνοποιία και Ζυθοποιία (κωδικός 213)
4. Παρασκευή μη οινοπνευματωδών ποτών και εμφιάλωση μεταλλικών νερών (κωδικός 214)

Το βασικότερο προϊόν της Οινοπνευματοποιίας είναι το άνυδρο καθαρό οινόπνευμα, ενώ στην Ποτοποιία ξεχωρίζουν το Ούζο και το Μπράντυ και σε δεύτερο επίπεδο τα Λικέρ. Στην Οινοποιία η μισή και παραπάνω ποσότητα των παραγομένων οίνων είναι πλέον εμφιαλωμένοι (με βασικά είδη τη Ρετσίνα και τους ξηρούς οίνους) και στη βιομηχανία Μπύρας και η φιάλη εξακολουθεί να κρατάει τα σκήπτρα στις μορφές συσκευασίες. Στην παραγωγή μεταλλικών νερών, κυριαρχούν τα μη ανθρακούχα και τα Αναψυκτικά ο μεγαλύτερος όγκος της παραγωγής συγκεντρώνει στα προϊόντα κόλας και στις πορτοκαλάδες.

Στο σύνολο του κλάδου 21 το βάρος της παραγωγής πέφτει πλέον εξ' ίσου στα Αναψυκτικά, τους οίνους και τη μύρα ενώ ακολουθούν δυναμικά τα εμφιαλωμένα νερά και πολύ πίσω τα οινοπνευματώδη ποτά.

Η συμμετοχή του κλάδου στο Α.Ε.Π. της Μεταποίησης αυξάνεται ταχύτατα από την αρχή της προηγούμενης δεκαετίας με αποτέλεσμα από 3,3% που ήταν το 1990 και 4,7% το 1991 να φθάσει στο 6,7% το 1996. Ανάλογη ήταν και η εξέλιξη του ποσοστού συμμετοχής του κλάδου στην Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Α.Α.Π.) της Μεταποίησης όπου από 3,0% το 1990 και 3,6% το 1991 έφθασε το 5,6% το 1996.

Στο σύνολο αριθμό των καταστημάτων της Μεταποίησης ο κλάδος συμμετέχει με το 2% περίπου (στοιχεία 1988) εμφανίζοντας αυξητικές τάσεις, ενώ το ποσοστό συμμετοχής του στην απασχόληση έφθινε συνεχώς στη διάρκεια της προηγούμενης δεκαετίας (1,9% το 1988 έναντι 2,33% το 1980).

Η πρωτική αυτή τάση φαίνεται ότι συνεχίζεται και τη δεκαετία του '90 λόγω της συνεχιζόμενης αναδιάρθρωσης και του εκσυγχρονισμού που παρατηρείται στον κλάδο.

Σταθεροποιημένη εμφανίζεται από την άλλη μεριά η συμμετοχή του κλάδου στη συνολική εγκατεστημένη ισχύς της μεταποίησης με 1,6%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) και Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (ΑΑΠ) του Κλάδου των Ποτών (Τρέχουσες τιμές / εκατ. Δρχ.)

ΕΤΟΣ	Α.Ε.Π. (2-3)	Α.Ε.Π. ΠΟΤΩΝ	% (2) : (1)	Α.Α.Π. (2-3)	Α.Α.Π. ΠΟΤΩΝ	% (5) : (4)
1990	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1990	296.955	9.798	3,3	1.004.569	30.375	3,0
1991	752.500	35.367	4,7	2.656.325	95.491	3,6
1992	1.346.610	65.554	4,8	4.080.228	172.407	4,2
1993	1.511.250	77.074	5,1	4.579.088	200.392	4,4
1994	1.736.363	93.764	5,4	4.983.362	225.971	4,5
1995	1.941.374	116.871	6,0	5.183.469	260.622	5,0
1996	2.219.730	148.722	6,7	5.504.930	306.367	5,6

Πηγή: ΕΣΥΕ, Ετήσιες έρευνες βιομηχανίας και εθνικοί λογαριασμοί

Τα ποσοστά συμμετοχής του κλάδου στις εξαγωγές της χώρας παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα. Εντούτοις, οι εξαγωγές ποτών (κάθε ειδούς) αυξήθηκαν από 1% του συνόλου των εξαγωγών του 1980 σε περίπου 2% το 1994, μεταβολή ομολογουμένως θεαματική που φαίνεται να διατηρεί τη δυναμική της.

Συνολικά, ο κλάδος των Ποτών δεν διεκδικεί μία θέση ανάμεσα στους σημαντικούς κλάδους της Μεταποίησης ως προς τα διαρθρωτικά μεγέθη, αλλά έχει να επιδείξει έναν αξιόλογο δυναμισμό, εκτός από τις εξαγωγές, και στον τομέα της παραγωγής, ο οποίος αν συνεχιστεί και κατά το δεύτερο ήμισυ της τρέχουσας δεκαετίας, δεν αποκλείεται να τον εντάξει σταθερά ανάμεσα στους 5-6 μεγάλους παραγωγικούς κλάδους της Ελληνικής Μεταποίησης.

Ανάλογη είναι και η εικόνα του κλάδου των Ποτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο κλάδος αναδιαρθρώνεται και η απασχόληση μειώνεται συνεχώς. Η παραγωγή και η φαινομενική κατανάλωση εμφανίζουν σταθερή ανοδική τάση χωρίς διαφοροποιήσεις ανάμεσα στους επιμέρους υποκλάδους. Οι εκτός Ε.Ε. εξαγωγικές επιδόσεις που ακολουθούσαν αντίστοιχη πορεία μέχρι το 1992 έδειξαν να μειώνονται το 1993 σε όλα τα προϊόντα εκτός από το κρασί.

3.2 Δομή του κλάδου

Ο κλάδος ποτών διέθετε το 1997 2.839 καταστήματα που απασχολούσαν 13.530 άτομα. Το 78% αυτών των καταστημάτων ανήκαν στον υποκλάδο της Οινοπνευματοποιίας και Ποτοποιίας και απασχολούσαν το 23,4% του ανθρωπίνου δυναμικού. Στον αντίποδα βρίσκεται ο υποκλάδος της Ζυθοποιίας με το 0,6% των καταστημάτων και το 19,6 της απασχόλησης.

Το μέσο μέγεθος των καταστημάτων του κλάδου από άποψη απασχόλησης (4,8 άτομα) συνέπιπτε με αυτό το σύνολο της μεταποίησης αν και βέβαια οι διαφοροποιήσεις μεταξύ των υποκλάδων ήταν τεράστιες. Έτσι, το μέσο μέγεθος της Οινοπνευματοποιίας - Ποτοποιίας ήταν 1,4 άτομα, ενώ του υποκλάδου της Ζυθοποιίας ήταν 250,2, της Οινοποιίας 8,9 και των μη οινοπνευματωδών ποτών 18,7.

Εκτοτε εκτιμάτε ότι το μέσο μέγεθος των καταστημάτων του κλάδου διαμορφώνεται σε τιμές χαμηλότερες του μέσου μεγέθους για το σύνολο της μεταποίησης. Αντίθετα, το μέσο μέγεθος σε όρους εγκατεστημένης ισχύος κινήθηκε ανοδικά στη διάρκεια της προηγούμενης δεκαετίας και το 1997 ήταν ήδη 2,2 φορές μεγαλύτερο από το αντίστοιχο μέγεθος για το σύνολο της μεταποίησης (130 HP έναντι 58). Οι ανοδικές αυτές τάσεις φαίνεται ότι συνεχίστηκαν και τα επόμενα χρόνια με χαμηλότερους όμως ρυθμούς.

Το 43% των καταστημάτων (κυρίως μικροί αποσταγματοποιοί) με το 9,4 της απασχόλησης είναι συγκεντρωμένα στην Κρήτη. Ακολουθούν σε αριθμό καταστημάτων οι περιφέρειες Θεσσαλίας (10,5%) και της Κεντρικής Μακεδονίας (10,1%), ενώ οι υπόλοιπες μονάδες μοιράζονται με μικρές Διαφορές σε όλες τις άλλες περιφέρειες. Εντούτοις, το γεγονός ότι οι μεγάλες (κυρίως ζυθοποιητικές) μονάδες του κλάδου είναι συγκεντρωμένες στις περιφέρειες της Αθήνας και της Κεντρικής Μακεδονίας, ώστε να συγκεντρώνονται εκεί τα μεγαλύτερα ποσοστά απασχόλησης (27,2% και 19,6% αντίστοιχα).

Ακολουθούν με ποσοστά γύρω στο 10% οι περιφέρειες της Στερεάς Ελλάδας, της Δυτικής Ελλάδας και όπως προαναφέρθηκε της Κρήτης.

Η συγκέντρωση της απασχόλησης είναι αρκετά έντονη στον κλάδο. Με βάση πάλι τα στοιχεία του 1997 οι μεγάλες μονάδες (με απασχόληση πάνω από 10 άτομα) αποτελούσαν μόλις το 6,6% του συνολικού αριθμού των καταστημάτων αλλά συγκέντρωναν το 79% των απασχολουμένων. Η διαδικασία της συγκέντρωσης της απασχόλησης στον κλάδο είναι ένα φαινόμενο διαχρονικό και σε ένα βαθμό αυτοτροφοδοτούμενο αφού οι μεγάλες μονάδες έχοντας μεγαλύτερες δυνατότητες εκμετάλλευσης οικονομιών κλίμακας και υιοθέτησης νέων Τεχνολογιών αναπτύσσουν την αντοχή τους στις κρίσεις, την κερδοφορία τους δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για περαιτέρω ανάπτυξη.

Το 77% των καταστημάτων του κλάδου είναι ατομικές επιχειρήσεις ενώ οι ΑΕ και οι ΕΠΕ αποτελούν μόνο το 11,5%. Οι εισηγημένες στο Χρηματιστήριο είναι ελάχιστες (4), γεγονός που δείχνει έντονα οικογενειακό χαρακτήρα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ακόμη και σήμερα.

3. Προσφορά

3.1 Παραγωγή

Από το 1990 και εντεύθεν, ο δείκτης παραγωγής του κλάδου των Ποτών εμφανίζει μια αδιάκοπη ανοδική πορεία με μέσο ετήσιο ρυθμό που ξεπερνάει το 3,5%. Έτσι, μέσα σε 8 χρόνια η παραγωγή του κλάδου τείνει να διπλασιαστεί, την ίδια στιγμή που στο σύνολο της ελληνικής μεταποιητικής δραστηριότητας, η παραγωγή έχει στο ίδιο διάστημα μείνει στάσιμη.

Κατά την τελευταία πενταετία (1990-1995) η μέση μεταβολή (ΜΕΜ) του δείκτη της μεταποίησης ήταν αρνητική (-0,91%) ενώ του αντίστοιχου των Ποτών ήταν 3,27%.

Θετική ήταν η κίνηση του δείκτη και στο επίπεδο των υποκλάδων αν και με έντονες διαφοροποιήσεις. Ο δείκτης της Οινοπνευματοποιίας (211.1) φθίνει μακροχρόνια με μικρές περιοδικές ανακάμψεις ενώ της Ποτοποιίας (211.2) είχε μια πολύ καλή χρονιά το 1995 που βελτίωσε την εικόνα όλης της πενταετίας.

Σημάδια κόπωσης εμφάνισε ο κλάδος της Οινοποιίας (212.0) μετά το 1990 για να ανακάμψει και αυτό σημαντικά το 1995. Αντίστροφη ήταν η πορεία του δείκτη της Ζυθοποιίας (213.0) ο οποίος υποχώρησε

σημαντικά το προηγούμενο έτος χάνοντας μεγάλο μέρος των ωφελειών της πενταετίας. Τέλος, ο ρυθμός ανάπτυξης του υποκλάδου Αναψυκτικών και μεταλλικών νερών (214.0) επιβραδύνθηκε το 1995 αλλά η Μ.Ε.Μ. της πενταετίας παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα (6.,42%).

Το εγκατεστημένα παραγωγικό δυναμικό και στο σύνολο του κλάδου αλλά και στους επιμέρους υποκλάδους είναι μεγαλύτερο από αυτό που επιβάλλουν οι συνθήκες και το μέγεθος της αγοράς. Η αιτία βρίσκεται στο γεγονός ότι οι γραμμές παραγωγής (δηλαδή τα εμφιαλωτήρια που παράγουν το τελικό προϊόν) εισάγονται από το εξωτερικό και μάλιστα από χώρες με εσωτερική αγορά πολύ μεγαλύτερη από την ελληνική και επομένως προσαρμοσμένες στις εκεί παραγωγικές συνθήκες. Έτσι ο βαθμός αξιοποίησης του παραγωγικού δυναμικού δεν πρέπει, σύμφωνα με τις απόψεις των ειδικών του κλάδου, να ξεπερνάει το 60%.

Η εξειδίκευση στην παραγωγή (δηλαδή σε ένα ορισμένο προϊόν ή ομάδα προϊόντων) είναι μάλλον ο κανόνας στον κλάδο. Ιδιαίτερα έντονη εμφανίζεται στους υποκλάδους ζυθοποιίας και των αναψυκτικών και μεταλλικών νερών, αλλά δεν παύει να είναι υψηλή και στους άλλους υποκλάδους. Οι λόγοι είναι κυρίως Τεχνικοί, με την έννοια ότι οι γραμμές παραγωγής των μονάδων δεν έχουν την δυνατότητα να επεξεργαστούν διαφορετικές ύλες.

Φαινόμενα καθετοποιημένης ολοκλήρωσης της παραγωγικής διαδικασίας δεν εντοπίζονται στον κλάδο με εξαίρεση την Οινοποιία όπου αρκετές επιχειρήσεις διαθέτουν ιδιόκτητο αμπελώνα που καλύπτει ένα μέρος τουλάχιστον των αναγκών τους σε πρώτη ύλη.

Η εξάρτηση του κλάδου από εισαγόμενες πρώτες ύλες αναφέρεται κυρίως στα εκχυλίσματα που χρησιμοποιούνται στην Ποτοποιία και στην παραγωγή αναψυκτικών τύπου κόλας, στον λυκίσκο που χρησιμοποιείται στην Ζυθοποιία και στο οινόπνευμα που χρησιμοποιείται στην Ποτοποιία λόγω ανεπάρκειας του παραγόμενου στην χώρα μας.

Ανεπάρκεια υπάρχει ακόμα και στο οινικό οινόπνευμα (όπου το 60% περίπου των αναγκών καλύπτονται από εισαγωγές) λόγω του ότι δεν γίνονται αποστάξεις σημαντικών ποσοτήτων οίνου ή αυτές που γίνονται είναι χαμηλής ποιότητας (οι υποχρεωτικές) που δεν εξυπηρετούν την Ποτοποιία.

Όσον αφορά τις παραγωγικές μεθόδους, ο κλάδος των Ποτών θεωρείται ότι είναι εντάσεως συγκρινόμενος με το σύνολο της μεταποιητικής δραστηριότητας.

Ο λόγος μεριδίου κεφαλαίου / μεριδίου εργασίας (ΜΚ/ΜΕ), μετρούμενος με βάση την κατανομή της προστιθέμενης αξίας, που παράγεται κάθε χρόνο στον κλάδο, μεταξύ των δύο συντελεστών παραγωγής δείχνει μια υπεροχή του κλάδου των Ποτών ο οποίος από τα τέλη της προηγούμενης δεκαετίας κινείται σταθερά και ανοδικά πάνω από 2. Αυτό οφείλεται τόσο στις μεγάλες επενδύσεις που έγιναν καθ' όλη την διάρκεια της δεκαετίας του '90 και κυρίως τα τρία πρώτα χρόνια της δεκαετίας του '90 όσο και στην συνεχιζόμενη εισαγωγή νέων τεχνολογικών που εκτόπιζαν και συνεχίζουν να εκτοπίζουν τα εργατικά χέρια.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

**Λόγος ΜΚ/ΜΕ στην Βιομηχανία Ποτών.
(Μονάδες με περισσότερα από 10 άτομα)**

ΚΛΑΔΟΙ	1990	1995
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ (2-3)	1,30	1,31
ΠΟΤΑ (21)	1,78	2,47
Αλκοολούχα (21.1)	2,32	1,62
Οινοποιία (21.2)	2,36	2,15
Ζυθοποιία (21.3)	1,49	2,73
Αναψυκτικά (21.4)	1,42	2,77

Πηγή : ΕΣΥΕ, ετήσιες έρευνες βιομηχανίας.

Οι επενδύσεις τα τελευταία χρόνια αφορούσαν κυρίως γραμμές παραγωγής για την ικανοποίηση των εξαγωγών προς τις χώρες της ανατολικής Ευρώπης.

Έγιναν επίσης επενδύσεις στην παραγωγή τσίπουρου και ούζου καθώς και διάφοροι εκσυγχρονισμοί.

Τα αντίστοιχα στοιχεία για το λόγο ΜΚ/ΜΕ σε επίπεδο τριψήφιου υποκλάδου δείχνουν ότι κάτω από το 2 βρίσκεται μόνο ο κλάδος της Οινοπνευματοποιίας - Ποτοποιίας (λόγος ΜΚ/ΜΕ 1,82) ο οποίος μέχρι το 1992 που υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία ήταν τελευταίος σε επενδύσεις.

Οι διάφορες τιμές του λόγου ΜΚ/ΜΕ ανάμεσα στους υποκλάδους (αλλά προφανώς και μεταξύ των επιχειρήσεων σε κάθε έναν από αυτούς) φαίνεται να οφείλονται στο μέγεθος των επιχειρήσεων, που παίζει εδώ σημαντικό ρόλο αφού διευκολύνει τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό τόσο μέσω της ευκολότερης πρόσβασης στην αγορά χρήματος όσο και λόγω της καλύτερης πληροφόρησης και επαφής με την διεθνή αγορά.

Ο χαρακτήρας εντάσεως κεφαλαίου που διαπιστώνεται αντανακλάται και στους συντελεστές διαμόρφωσης της Α.Α.Π. του κλάδου. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία των ερευνών βιομηχανίας των Ε.Σ.Υ.Ε. (για τις μεγάλες βιομηχανίες) η συμμετοχή εργασίας στην Α.Α.Π. ήταν το 1995 περίπου 12%, μια ποσοστιαία μονάδα κάτω από την τιμή του 1985. Η αμοιβή του κεφαλαίου από την άλλη μεριά (περιλαμβάνονται αποσβέσεις, χρηματοοικονομικά έξοδα, δαπάνες προώθησης κλπ) εμφανίζοντας ισχυρές ανοδικές τάσεις, αυξήθηκε περίπου 6,5 ποσοστιαίες μονάδες το ίδιο διάστημα ενώ έχει ξεπεράσει από το 1997 το 30%.

Η μικρή πτώση στη συμμετοχή της εργασίας διαμορφώθηκε από τις αντίρροπες κινήσεις που συνέβησαν στους 4 υποκλάδους, δηλαδή την κατά 50% μείωση του ποσοστού στον υποκλάδο των αναψυκτικών - μεταλλικών νερών (όπου και το μερίδιο του κεφαλαίου έπεσε) και την άνοδο του ποσοστού στους άλλους τρεις υποκλάδους.

Στην πρώτη θέση στους παράγοντες διαμόρφωσης του κόστους (με την έννοια που αναφέρθηκε) παραμένει όπως είναι φυσικό η κατηγορία των Πρώτων και Βοηθητικών υλών με ποσοστό σε επίπεδο κλάδου 35%, ενώ σημαντική είναι και η παρουσία των Υλικών Συσκευασίας με 17%. Τα ποσοστά αυτά διαφοροποιούνται από υποκλάδο σε υποκλάδο.

Έτσι η συμμετοχή των πρώτων και βοηθητικών υλών κυμαίνεται από 27,8% στα Αναψυκτικά - Μεταλλικά νερά μέχρι 49,5 στην Οινοποιία και η συμμετοχή των Υλικών Συσκευασίας έχει τη κατώτερη τιμή της στην Ζυθοποιία (9,2%) και την ανώτερή της στα Αναψυκτικά - Μεταλλικά νερά (26%).

Το συνολικό τεχνολογικό επίπεδο δεν είναι ικανοποιητικό γιατί επηρεάζεται από την παρουσία των πολυπληθών μικρών μονάδων αλλά και από τον χαρακτήρα των μεθόδων παραγωγής που είναι παραδοσιακές. Οι εξοπλισμοί μπορεί να αντικαθίστανται από νέους (π.χ. ανοξείδωτες δεξαμενές αντί τσιμεντένιων στα Οινοποιία ή καινούργιοι αποστακτήρες στα Ποτοποιία και Οινοπνευματοποιία) αλλά οι μέθοδοι παραγωγής παραμένουν σε γενικές γραμμές ίδιες. Εξυπακούεται βέβαια ότι οι μεγάλοι μεγέθους επιχειρήσεις του κλάδου έχουν σήμερα εκσυγχρονιστεί τεχνολογικά και τους εξοπλισμούς και τις μεθόδους παραγωγής των (αυτοματισμοί στην παραγωγή και την εμφιάλωση, αποστάξεις εν κενώ κλπ).

Το επίπεδο της έρευνας είναι πολύ χαμηλό και πρακτικά, για τις ανάγκες της παραγωγής, σχεδόν ανύπαρκτο. Ορισμένες έρευνες πραγματοποιούνται στα εργαστήρια μερικών μεγάλων μονάδων σε θέματα ποιοτικού ελέγχου και τυποποίησης, καθώς και στο Γενικό

Χημείο του Κράτους που ερευνά θέματα σταθεροποίησης της ποιότητας, του ούζου κυρίως.

Έτσι, τα όποια νέα προϊόντα εμφανίζονται στον κλάδο είναι αποτέλεσμα ερευνών που έχουν γίνει στο εξωτερικό και είτε μεταφέρονται από τις μητρικές πολυεθνικές είτε αντιγράφονται. Με αυτόν τον τρόπο εμφανίστηκαν στην αγορά οι μαύρες μπόρες στην Ζυθοποιία και ορισμένες κατηγορίες αλκοολούχων ποτών με αλκοολικό τίτλο λίγο μεγαλύτερο του οίνου (15-20 βαθμοί) ή κάπως μικρότερο από των κανονικών αλκοολούχων (30 βαθμοί). Γενικά πάντως, τα περισσότερα από τα νέα προϊόντα που έχουν κυκλοφορήσει στην αγορά τα τελευταία χρόνια είναι εισαγόμενα και όχι εκχώριας παραγωγής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3
Ανάλυση κόστους Παραγωγής Κλάδου Ποτών
(Ανάλωση Α.Α.Π. στις συνιστώσες της - Μεγάλη Βιομηχανία)
(1985)

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ	ΚΛΑΔΟΣ 21 ποτά	ΚΛΑΔΟΣ 211 οινόπνευμα & αλκοολούχ. ποτά	ΚΛΑΔΟΣ 212 οίνοι	ΚΛΑΔΟΣ 213 μπόρα	ΚΛΑΔΟΣ 214 αναψυκτ. & μεταλλ. νερά
1.Αναλώσεις					
1α Πρώτες & βοηθ. ύλες	48,5	42,4	58,0	53,7	35,6
1β Υλικά συσκευασίας	9,1	14,2	8,2	6,3	8,8
1γ Λοιπά αναλώσιμα	6,2	6,8	3,3	7,4	7,4
2.Προστ/νη αξία					
2α Αμοιβή εργασίας	13,0	11,0	9,1	13,1	19,9
2β Αμοιβή κεφαλαίου	23,2	25,6	21,4	19,5	28,3
ΣΥΝΟΛΟ	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

(1995)

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ	ΚΛΑΔΟΣ 21	ΚΛΑΔΟΣ 211	ΚΛΑΔΟΣ 212	ΚΛΑΔΟΣ 213	ΚΛΑΔΟΣ 214
1. Αναλώσεις					
1α Πρώτες & βοηθ. ύλες	35,2	41,3	49,5	31,5	27,8
1β Υλικά συσκευασίας	16,9	12,6	10,9	9,2	26,0
1γ Λοιπά αναλώσιμα	6,8	5,4	3,1	6,3	8,8
2. Προστ/νη αξία					
2α Αμοιβή εργασίας	12,0	15,5	11,6	14,2	9,9
2β Αμοιβή κεφαλαίου	29,6	25,2	24,9	38,8	27,5
ΣΥΝΟΛΟ	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Πηγή Ε.Σ.Υ.Ε. Ετήσιες έρευνες βιομηχανίας.

Η συνολική απασχόληση δείχνει τάσεις πτωτικές από την προηγούμενη δεκαετία τόσο στο σύνολο του κλάδου όσο και στους υποκλάδους, με εξαίρεση την παραγωγή Αναψυκτικών και Μεταλλικών νερών όπου παρατηρείται μικρή αύξηση.

Οι γυναίκες εργαζόμενες είναι λιγότερες από το 25% (με βάση τα στοιχεία του 1990) ενώ το ποσοστό των μισθωτών ξεπερνάει το 50% και των απασχολούμενων οικογενειακών μελών μόλις φθάνει το 6%. Τα ποσοστά αυτά αντανακλούν τις διαφορετικές δομές, βαθμούς εποχικότητας και σχέδια παραγωγής που χαρακτηρίζουν τον κλάδο σε σχέση τουλάχιστον με τον <<αδελφό>> κλάδο των τροφίμων.

Το εκπαιδευτικό επίπεδο του εργατικού δυναμικού στον κλάδο αντανακλά τον ελληνικό μέσο όρο. Αυτό δεν ισχύει για το τεχνικό προσωπικό που σε σημαντικό ποσοστό διαθέτει κάποιο τυπικό επαγγελματικό πτυχίο. Γενικά πάντως, η εξεύρεση ειδικευμένων εργατών δεν είναι εύκολη λόγω της ανεπαρκούς προσφοράς εργαζομένων με συγκεκριμένες εξειδικεύσεις (τεχνικοί ζυμώσεων, ζυθοποιοί, ειδικοί αυτοματισμών, χειριστές εμφιαλωτικών μηχανών κλπ) από το εκπαιδευτικό σύστημα. Υπάρχει επίσης και κάποια απροθυμία των υψηλά ειδικευμένων ατόμων να εργαστούν σε μονάδες περιφέρειας (όπου και η συντριπτική πλειονότητα των μονάδων του κλάδου) αν και τα τελευταία χρόνια η αυξανόμενη ανεργία έχει εξασθενήσει σε αυτόν τον παράγοντα.

3.2 Στρατηγικές Ανάπτυξης

Όπως δείχνει η επιχειρηματική πρακτική των τελευταίων 10 χρόνων αλλά και τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία, οι βασικές στρατηγικές ανάπτυξης στον κλάδο είναι :

1. Ανάπτυξη μέσω συγκέντρωσης
2. Ανάπτυξη μέσω διεθνοποίησης
3. Ανάπτυξη μέσω διασυνδέσεων με το εμπόριο

Πέρα από τη συγκέντρωση της απασχόλησης σε λίγες μεγάλες μονάδες (στην οποία έγινε αναφορά στα προηγούμενα), σημαντικός εμφανίζεται ο βαθμός συγκέντρωσης του κεφαλαίου. Το 1992 οι 5 μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου με βάση το ενεργητικό παρουσιάστηκαν να ελέγχουν σχεδόν το 50% του συνολικού ενεργητικού και το 85,4% του συνολικού καθαρού εισοδήματος των 100 περίπου ΑΕ και ΕΠΕ του κλάδου που εξετάστηκαν στον οδηγό της ICAP. Το 1994 οι 5 σχεδόν ίδιες μεγαλύτερες μονάδες ελέγχανε αντίστοιχα το 57% του ενεργητικού και το 92,5% των καθαρών κερδών των 115 ΑΕ και ΕΠΕ της χρονιάς εκείνης.

Η πορεία διεθνοποίησης του κλάδου, από την άλλη μεριά, ακολούθησε τις παγκόσμιες τάσεις και εξελίξεις. Η πίεση του ανταγωνισμού από την σταδιακή απελευθέρωση της αγοράς μεταβάλλει το διαρθρωτικό πρότυπο και καθιστά απαραίτητη την συνεργασία των επιχειρήσεων σε διεθνές επίπεδο. Συνεργασίες κάθε είδους αλλά και εξαγορές ή συγχωνεύσεις έγιναν κοινή πρακτική με την μεγάλη έξαρση να σημειώνεται στο τέλος της δεκαετίας του '80.

Πέρα από τους υποκλάδους της Ζυθοποιίας και των Αναψυκτικών όπου οι δύο μεγάλες επιχειρήσεις που κυριαρχούν στην αγορά λειτουργούν, από την εμφάνισή τους, στην βάση παραγωγικών αδειών (licences) που έχουν χορηγηθεί από τις αντίστοιχες πολυεθνικές, ενδιαφέρουσες κινήσεις εξαγορών παρουσιάστηκαν και στους κλάδους της Ποτοποιίας και Οινοποιίας. Και εδώ, όπως και σε όλη την Ευρώπη, οι επιχειρήσεις - στόχοι είναι αυτές που διαθέτουν καλή φήμη και σοβαρό μερίδιο αγοράς.

Δεν έλειψαν και οι διεθνείς συνεργασίες σε εμπορικό επίπεδο, οι οποίες εντάσσονται στο ευρύτερο πλαίσιο των προσπαθειών των επιχειρήσεων του κλάδου να κάθεται προς την πλευρά του εμπορίου είτε με την ανάπτυξη εμπορικών δικτύων στο εσωτερικό είτε

με την αμοιβαία αξιοποίηση υπαρχόντων δικτύων μέσω των διεθνών συνεργασιών.

Ανεξάρτητα από την στρατηγική που επιλέγεται, ο σκοπός είναι πάντα ένας. Η διατήρηση ή επίτευξη κυρίαρχου ρόλου στην αγορά μέσω της διεύρυνσης του φάσματος των προϊόντων ή και της μεγαλύτερης εξειδίκευσης ή και της επέκτασης των δραστηριοτήτων ή και της οργανωτικής και λειτουργικής αναδιοργάνωσης των ίδιων των επιχειρήσεων.

Στα πλαίσια αυτά, ο ανταγωνισμός που αναπτύσσεται στον κλάδο παίρνει διάφορες μορφές. Στα εισαγόμενα αλκοολούχα όπου οι διαφορές των τιμών αντανακλούν τις ποιοτικές κατηγορίες ο ανταγωνισμός γίνεται μέσω των μεγάλων διαφημιστικών πακέτων. Στα ελληνικά προϊόντα ο ανταγωνισμός γίνεται κυρίως μέσω των τιμών ενώ στο τσίπουρο και στα νέα προϊόντα ο ανταγωνισμός αναπτύσσεται και στον τομέα της ποιότητας.

4. Εισαγωγικό - Εξαγωγικό Εμπόριο

Κατά την όλη διάρκεια της περασμένης δεκαετίας το ποσοστό των εισαγωγών ποτών στις συνολικές εισαγωγές αυξανόταν διαρκώς. Έτσι, από 0,16% το 1985 ανέβηκε στο 1,08% το 1995 και στο 1,16% το 1997 με την μικρή αυτή τάση ανόδου να διατηρείτε ακόμη.

Τη μερίδα του λέοντος στις εισαγωγές διατηρούν τα αλκοολούχα ποτά με ποσοστό που διαρκώς μειώνει και τείνει να φθάσει το 90% (73-74% την περίοδο 1991-1992 και 86-87% την περίοδο 1993-1994). Τη διαφορά καλύπτουν οι οίνοι (5%), οι μπίρες και τα εμφιαλωμένα νερά.

Το κυρίαρχο προϊόν στις εισαγωγές είναι το ουίσκι (πάνω από το 70% σε αξία) και ακολουθούν τα διάφορα λικέρ, η βότκα και το ρούμι.

Οι εξαγωγές, από την άλλη πλευρά, κινήθηκαν και αυτές ανοδικά κατά την ίδια περίοδο και με βραδύτερο ρυθμό φθάνοντας το 1995 το 1,34% του συνόλου των εξαγωγών (από 1,96% το 1980). Η τάση ενισχύθηκε τα επόμενα χρόνια και το 1997 το ποσοστό ανήλθε σε 1,86% (40% αύξηση σε σχέση με το 1990).

Οι ελληνικές εξαγωγές ποτών αποτελούνται βασικά από δύο ομάδες προϊόντων, τα αλκοολούχα και τους οίνους. Το μερίδιο των αλκοολούχων αυξάνεται αλματωδώς τα τελευταία χρόνια (από 31% το 1991 σε 44% το 1994) εις βάρος των οίνων (52% το 1991 και 36% το 1994) ενώ έδαφος φαίνεται να κερδίζουν και οι εξαγωγές αναψυκτικών, μπίρας και μεταλλικών νερών κυρίως προς τις γειτονικές χώρες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4
Εξωτερικό Εμπόριο των Προϊόντων του Κλάδου Ποτών
 (εκατ. Δρχ.)

Έτος	Σύνολο Εισαγωγών	Εισαγ. Ποτών	%	Σύνολο Εξαγωγών	Εξαγ. Ποτών	%	Α.Α.Π.
1985	452.882	730	0,16	221.109	2.121	0,96	30.375
1990	1.335.476	5.603	0,42	629.085	7.449	1,18	95.491
1995	3.137.524	34.026	1,08	1.267.507	16.954	1,34	200.392
1997	5.207.563	60.559	1,16	2.276.559	42.305	1,86	353.762

Δείκτες Αγωνιστικότητας

Έτος	Φαινομενική Κατανάλωση	Εισαγωγική Διείσδυση (%)	Κάλυψη Εσωτερικής Αγοράς (%)	Εξωστρέφεια	Κάλυψη Εισ/γών (%)
1985	28.984	2,5	104,8	7,0	290,5
1990	93.645	6,0	102,0	7,8	132,9
1995	217.464	15,6	92,1	8,5	49,0
1997	372.056	16,3	95,1	12,0	43,7

Εκτίμηση (Α.Α.Π. του 1995 επί την μέση ετήσια μεταβολή της περιόδου 1988 - 1996

Πηγή : Ε.Σ.Υ.Ε., Εξωτερικό εμπόριο.

Τα εξαγωγίμα αλκοολούχα είναι βασικά το μπράντυ (περίπου το 50% σε αξία) και του ούζο (35 - 40%) ενώ ένα πολύ μικρό ποσοστό κατέχουν τα λικέρ (γύρω στο 5%). Στους οίνους φαίνεται ότι τείνουν να κυριαρχήσουν οι εμφιαλωμένοι (περίπου το 75% της αξίας) με τις εξαγωγές των χύμα οίνων να αποκτούν πλέον ευκαιριακό χαρακτήρα.

Το εξωτερικό εμπόριο των ποτών είναι καθαρά ελλειμματικό κυρίως λόγω του ελλείμματος των αλκοολούχων που υπερκαλύπτει το πλεόνασμα των οίνων. Το φαινόμενο δεν είναι παράξενο αφού οι μέσες τιμές των εισαγωγών είναι 3 φορές μεγαλύτερες από των εξαγωγών (780 έναντι 25 Δρχ./κιλό το 1993).

Και αυτό με την σειρά του οφείλεται βέβαια στο γεγονός ότι τα εισαγόμενα ποτά έχουν γενικά υψηλότερο αλκοολικό τίτλο και είναι στο σύνολό τους εμφιαλωμένα.

Το ούζο, από την άλλη μεριά, θα μπορούσε να πωληθεί στο εξωτερικό σε καλύτερες τιμές υποφέρει από τον εσωτερικό ανταγωνισμό των

ελλήνων εμπόρων και λίγων μεγάλων παραγωγών που ρίχνουν τα περιθώρια κέρδους προκειμένου να κερδίσουν κάποιες αγορές έναντι να εκμεταλλευτούν από κοινού τα περιθώρια ανοχής υψηλότερων τιμών που διαθέτουν οι περισσότερες ευρωπαϊκές αγορές.

Οι χώρες της Ε.Ε. αποτελούσαν ανέκαθεν βασικό εταίρο στο εξωτερικό εμπόριο των προϊόντων του κλάδου. Το 1990 το 96,2% των εισαγωγών προέρχονταν από χώρες της Ε.Ε. (κυρίως οινοπνευματώδη ποτά) ενώ προς τα εκεί κατευθυνόταν και το 71% των εξαγωγών μας (κυρίως οίνοι, ούζο και μπράντυ).

Η συμμετοχή των κοινοτικών χωρών στις εισαγωγές ποτών στην Ελλάδα παραμένει και σήμερα, αν και μειωμένη, σε πολύ υψηλά επίπεδα (91,2% το 1996). Η διατήρηση του υψηλού αυτού ποσοστού οφείλεται βέβαια σε ένα βαθμό και στην διεύρυνση της κοινότητας με νέα κράτη - μέλη μετά το 1980.

Στην περίπτωση των εξαγωγών, αντίθετα, διαπιστώνεται μια συνεχής μείωση του ποσοστού συμμετοχής των κοινοτικών χωρών. Το 1996 η Ε.Ε. απορρόφησε μόλις το 45,7% των ελληνικών εξαγωγών ποτών.

Οι εξελίξεις που αναφέρθηκαν παραπάνω είχαν ως αποτέλεσμα την επιδείνωση όλων σχεδόν των σχετικών με το εξωτερικό εμπόριο δεικτών ανταγωνιστικότητας. Συγκεκριμένα :

1. Ο δείκτης εισαγωγικής διείσδυσης αυξήθηκε πάνω από 6 φορές φτάνοντας το 16,3% το 1997 έναντι μόνο 2,5% το 1985 και 6% το 1990.
2. Αντίθετα, ο βαθμός αυτάρκειας (κάλυψη εσωτερικής αγοράς) μειώθηκε στο 95% το 1997 από 104,8% το 1985 και 102% το 1990.
3. Ο βαθμός εξωστρέφειας (ποσοστό παραγωγής που εξάγεται) ήταν ο μόνος που παρουσίασε μια μικρή βελτίωση φτάνοντας το 1997 στο 12% έναντι 7% το 1985 και 7,8% το 1990.
4. Τέλος, ο βαθμός κάλυψης (της αξίας) των εισαγωγών από τις εξαγωγές υπέστη δραματική πτώση από 290,5% το 1985 σε 132,9% το 1990 και 43,7% το 1997.

Η κίνηση των δεικτών αυτών ανακλά προφανώς μια δραστική πτώση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων κλάδου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5
Εξωτερικό εμπόριο των Ελληνικών Ποτών με Ε.Ε.
(ποσοστό συμμετοχής)

ΕΤΗ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ Ε.Ε.	ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΣ Ε.Ε.
1985	96,2	71,0
1990	89,9	69,0
1995	92,7	54,7
1997	91,2	45,7

5. Ζήτηση

Η ζήτηση για τα προϊόντα του κλάδου αυξάνονταν κατά το δεύτερο ήμισυ της δεκαετίας του 1990 με μέσους ρυθμούς στο 4% το χρόνο σε σταθερές τιμές. Όπως δείχνουν τα στοιχεία για την Εγχώρια Ιδιωτική Κατανάλωση, η δαπάνη για ποτά κυμαίνεται στο διάστημα 1995 μέχρι 1995 από 4% έως 5% της συνολικής δαπάνης είτε πρόκειται για τρέχουσες τιμές είτε για σταθερές.

Οι ρυθμοί μεταβολής, φυσικά, διαφέρουν αλλά από το 1990 και μετά φαίνεται να συμβαδίζουν με τους ρυθμούς μεταβολής της συνολικής δαπάνης (1,4% και 1,8% αντίστοιχα) που είναι σαφώς βραδύτεροι από τους αντίστοιχους που επετεύχθησαν κατά την περίοδο 1986 - 90.

Η γρήγορη αύξηση της δαπάνης για τα ποτά θα πρέπει βέβαια να αποδοθεί στην υψηλή εισοδηματική ελαστικότητα των προϊόντων αυτών (μεγαλύτερη της μονάδας), καθώς και στην ταχύτερη, σε σχέση με τον γενικό δείκτη, αύξηση των τιμών τους για όλη την περίοδο από το 1995.

Η θετική αυτή μακροχρόνια πορεία της ζήτησης και της κατανάλωσης για τα προϊόντα του κλάδου δεν αντανακλάται, όσο θα έπρεπε τουλάχιστον, στα εγχώρια προϊόντα (π.χ. κρασιά, ούζο, μπράντυ) αλλά ευνοεί περισσότερο τα εισαγόμενα όπως άλλωστε φάνηκε και από τα δεδομένα του εξωτερικού εμπορίου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6
Εγχώρια Ιδιωτική Κατανάλωση και Δαπάνη για Ποτά
(Τρέχουσες τιμές/εκατ. Δρχ.)

Έτος	Συνολική Εγχώρια Ιδιωτική Κατανάλωση	Δαπάνη για Ποτά	(%) Συμμετοχής
1990	1.165.331	38.165	3,27
1991	7.733.146	320.236	4,14
1992	9.932.630	385.395	4,10
1993	1.056.972	451.195	4,08
1994	12.664.359	528.799	4,17
M.E.M. 1990 - 94	17,90	18,21	

(Σταθερές τιμές 1990)

Έτος	Συνολική Εγχώρια Ιδιωτική Κατανάλωση	Δαπάνη για Ποτά	(%) Συμμετοχής
1990	333.256	12.602	3,78
1991	412.360	19.909	4,83
1992	421.801	19.987	4,74
1993	431.750	20.452	4,74
1994	434.567	20.768	4,78
M.E.M. 1990 - 94	1,77	1,42	

Πηγή : Εθνικοί Λογαριασμοί

Όσον αφορά τα επιμέρους αναψυκτικά του κλάδου, θετικές τάσεις στην κατανάλωση παρατηρούνται στα κρασιά (ισχυρότερες) και στα οينوπνευματώδη (ασθενέστερες). Οι βασικοί παράγοντες που διαμόρφωσαν αυτές τις τάσεις είναι :

- α) Η γρήγορη αύξηση των τιμών των αλκοολούχων και των κρυσιών, λόγω της επιβολής υψηλού ειδικού φόρου κατανάλωσης.
- β) Η αύξηση της τουριστικής κίνησης, και μάλιστα του τμήματος εκείνου με σχετικά χαμηλότερο επίπεδο, γεγονός που επηρέασε θετικά την κατανάλωση της μπίρας και των μεταλλικών νερών.
- γ) Η αλλαγή των προτύπων διατροφής υπέρ των ποτών με μικρότερη περιεκτικότητα σε οινόπνευμα.

δ) Ο διαφημιστικός ανταγωνισμός που αναπτύσσεται στον κλάδο και αποβαίνει σε βάρος του κρασιού το οποίο αδυνατεί να ακολουθήσει λόγω των περιορισμένων περιθωρίων κέρδους.

Με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία (1992 - 1994) η κατά κεφαλή κατανάλωση ποτών ήταν :

1. Για τα αλκοολούχα 5,6 λίτρα (3% συνολικής κατανάλωσης ποτών)
2. Για το κρασί 32 λίτρα (18% της κατανάλωσης)
3. Για την μπύρα 40 λίτρα (23%)
4. Για τα αναψυκτικά και νερά 100 περίπου λίτρα (56%), εξ ων :
 - αναψυκτικά 65 λίτρα (36,5%) και
 - νερά 35 λίτρα (19,5%)

ΠΙΝΑΚΑΣ 7
Ορισμένα Βασικά Στοιχεία που αφορούν τη Ζήτηση των Ποτών

	Κατά κεφαλή Καταν/ση	(%) Συνολική Καταν/ση Ποτών	Τάσεις στην Καταν/ση	Παράγοντες που επηρεάζουν τη Ζήτηση	Εποχικότητα	Τόποι Καταν/σης
Μπύρα	40 λίτρα	23%	Αυξητικές με ρυθμό 2-4%	Τιμές υπ/των, τουρ. Κίνηση, διαφήμιση	Υψηλή (65%) καλοκαίρι	Κέντρα, εστιατόρια μπαρ (75%)
Οινοπν. ποτά	5,6 λίτρα	3%	Ελαφρά μείωση στο σύνολο, αύξηση τα πιο ελαφριά	Υψηλές τιμές προϊόντων, καταναλωτικά πρότυπα, τουρισμός, διαφήμιση	Ανάλογα με το προϊόν, γιορτές	Κέντρα, εστιατόρια μπαρ
Οίνος	3,16 λίτρα	18%	Πτωτικές	Υψηλές τιμές προϊόντων, καταναλωτικό Πρότυπα	Οκτώβρης - Απρίλης	Κέντρα, εστιατόρ.
Αναψυκτικά και μεταλλ. νερά	100 λίτρα (65% αναψ. & 35% νερά)	56%	Μειωμένοι ρυθμοί ανόδου στα νερά, αύξηση 2,5% στα αναψ/κά	Τουρισμός, καταναλωτικά πρότυπα, χαμηλές τιμές προϊόντων, διαφήμιση	Υψηλή το καλοκαίρι αλλά σταδιακά μειώνεται	Super-Markets.

Η ζήτηση για τα προϊόντα του κλάδου έχει έντονο εποχιακό χαρακτήρα που διαμορφώνεται βέβαια από τα καταναλωτικά πρότυπα της μπίρας, του κρασιού και των αναψυκτικών που με την σειρά τους επηρεάζονται από τις υψηλές θερμοκρασίες του ελληνικού καλοκαιριού. Στα αλκοολούχα ποτά η εποχικότητα διαφέρει ανάλογα με το ποτό (ούζο και λευκά ποτά το καλοκαίρι, τα άλλα το χειμώνα και κυρίως τις περιόδους των εορτών).

Βασικοί τόποι κατανάλωσης για μεν τα περιέχοντα οινόπνευμα (μπύρα, κρασί, σκληρά αλκοολούχα) είναι τα κέντρα διασκέδασης, τα εστιατόρια, τα μπαρ και άλλα σημεία αναψυχής, για τα δε αναψυκτικά και τα νερά είναι τα Super - Markets.

6. Χρηματοοικονομική Κατάσταση

Η χρηματοοικονομική κατάσταση του κλάδου είναι αρκετά καλή. Η κερδοφορία κινείται σε υψηλά επίπεδα και με γρήγορους ρυθμούς τα τελευταία χρόνια καταλαμβάνοντας (με βάση τα στοιχεία των εταιρειών που δημοσιεύουν ισολογισμούς) την δεύτερη θέση μετά τον κλάδο των τροφίμων, σε απόλυτα μεγέθη.

Η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων έφθασε το 1997 στο 30%, ύψος ρεκόρ της τελευταίας δεκαετίας, καταλαμβάνοντας την πρώτη θέση μεταξύ όλων των κλάδων της μεταποίησης όπου η μέση απόδοση ήταν μόνο 11,7%. Είναι χαρακτηριστικό ότι, με εξαίρεση τα έτη 1992 και 1994, ο δείκτης δεν έπεσε ποτέ κάτω από το 20% από το 1990. Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι το 1997 τα καθαρά κέρδη ανά απασχολούμενο έφθασαν τα 4,5 εκατ. Δρχ., σε επίπεδο που μόλις μπόρεσαν να πλησιάσουν δύο άλλοι κλάδοι, αυτοί των τσιγάρων με 4,2 εκατ. Δρχ., και των πετρελαίων με 3,9 εκατ. Δρχ.

Ο δείκτης δανειακής επιβάρυνσης του κλάδου κινείται τα τελευταία χρόνια γύρω από τον μέσο όρο της μεταποίησης, ενώ ο δείκτης ρευστότητας βρίσκεται μόνιμα πάνω από τη μονάδα με τάση να σταθεροποιηθεί γύρω στο 1,30.

Το 1997 ο κλάδος διαμόρφωσε το 5,7% του ενεργητικού όλων των μεταποιητικών κλάδων, το 6,4% των κεφαλαίων και το 5,6% των παγίων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8
Βασικοί Οικονομικοί Δείκτες του Κλάδου των Ποτών

Έτη	Αριθμός ΑΕ & ΕΠΕ	Απόδοση ίδιων κεφαλαίων (%)	Δανειακή επιβάρυνση	Ρευστότητα (φορές)
1990	85	21	0,69	1,06
1991	92	21	0,61	1,19
1992	87	19	0,64	1,13
1993	106	20	0,74	0,98
1994	113	15	0,62	1,29
1995	108	29	0,55	1,30
1996	128	25	0,66	1,12
1997	115	30	0,61	1,30

Πηγή : ΣΕΒ

7. Προβλήματα και Αδυναμίες του Κλάδου

Τα σημαντικότερα θεσμικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κλάδος είναι :

1. Ύπαρξη μειωμένης φορολογίας (κατά 50% στον Ε.Φ.Κ. και 30% στον Φ.Π.Α.) στα αλκοολούχα ποτά που παράγονται στα Δωδεκάνησα.

Το μέτρο αυτό που έγινε για να υποστηριχθεί η τουριστική κίνηση στα νησιά, στράφηκε ευθέως εναντίον της εγχώριας παραγωγικής αλκοολούχων (και της Ρόδου) για δύο λόγους :

Πρώτον, γιατί ουσιαστικά έδωσε ώθηση στην κατανάλωση εισαγόμενων αλκοολούχων (ουίσκι, τζιν, βότκα, λικέρ, μπράντυ) αφού τα βρίσκουν πια σε επιδοτημένες τιμές και, δεύτερον, γιατί εξουδετέρωσε την αντίστοιχη ειδική ρύθμιση που είχε επιτευχθεί για το σύζο ακριβώς για να διευκολυνθεί η προσπάθεια διάδοσής του στους ξένους καταναλωτές.

Εξάλλου, είναι αμφισβητούμενο κατά πόσο με το μέτρο αυτό τονώθηκε ο τουρισμός αφού δεν υπήρξε καμιά μεταστροφή του τουριστικού ρεύματος από άλλα μέρη της χώρας προς τα Δωδεκάνησα. Από την άλλη μεριά είναι σίγουρο ότι η κανονική φορολόγηση των αλκοολούχων και η συνακόλουθη αύξηση στις τιμές των κατά 250 - 300 Δρχ. το λίτρο, ελάχιστα θα επηρέαζε την απόφαση των τουριστών να επισκεφτούν τα νησιά, μια και δεν μπορεί

να υποστηριχθεί σοβαρά ότι κριτήριο για να επιλέξει ο τουρίστας από την Αμερική ή την Ευρώπη τα Δωδεκάνησα μπορεί να είναι οι τιμές των αλκοολούχων (οι οποίες έτσι και αλλιώς θα είναι χαμηλότερες από τις ισχύουσες στις χώρες προέλευσής των).

Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι το μέτρο αυτό λειτουργεί πρακτικά ως κίνητρο για λαθρεμπόριο ποτών προς την υπόλοιπη Ελλάδα με αποτέλεσμα να μεγαλώνουν ακόμα περισσότερο τα διαφυγόντα έσοδα για το Δημόσιο.

2. Η αύξηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) από 1/1/96 κατά 50% περίπου (από 550 ECU ανά εκατόλιτρο καθαρής αλκοόλης σε 770 ECU) σε συνθήκες περιορισμού της αγοραστικής δύναμης καταναλωτών και έντονου ανταγωνισμού από τα ξένα προϊόντα, θα προκαλέσει παραπέρα μείωση της εγχώριας παραγωγής αλκοολούχων ποτών (ούζο, μπράντυ, τσίπουρο, λικέρ).

Από την άλλη μεριά, η μεταβολή αυτή μπορεί να λειτουργήσει θετικά για την κατανάλωση του κρασιού το οποίο είχε υποστεί πλήγμα το 1993 με την αύξηση (από 8/8/92) του Φ.Π.Α. από 8% σε 18% (στο ύψος δηλαδή του Φ.Π.Α. των λοιπών αλκοολούχων).

3. Θέματα εφαρμογής του Ν. 2127/93

Τα σημαντικότερα από αυτά είναι :

- α) Η καθυστέρηση της επιστροφής του φόρου για τα φορολογημένα προϊόντα που εξάγονται σε άλλες Κοινοτικές χώρες με Απλοποιημένα Συνόδευτικά Εγγραφα και προορίζονται για διπλωματικά γραφεία, διεθνείς οργανισμούς, ένοπλες δυνάμεις, εφοδιασμό πλοίων και αεροσκαφών και καταστήματα αφορολόγητων ειδών.
- β) Η διαχείριση του Φ.Π.Α. από δύο κρατικές υπηρεσίες, τα τελωνεία και τις εφορίες, προκαλεί μεγάλη σύγχυση στις επιχειρήσεις αλλά και κόστος είτε με την μορφή δεσμευμένων πόρων είτε με την μορφή επιπλέον απασχόλησης προσωπικού.

4. Σοβαρότατο πρόβλημα αποτελεί η νοθεία στα αλκοολούχα ποτά όχι μόνο γιατί νοθεύει τον ανταγωνισμό αλλά και γιατί είναι σοβαρότατος κίνδυνος για την Δημόσια Υγεία.

5. Το ίδιο σοβαρό είναι, για τον κλάδο των κρασιών, και η ανεξέλεγκτη διακίνηση χύμα κρασιών χωρίς ή με ψευδή παραστατικά.

Πέρα από τα παραπάνω υπάρχουν και ορισμένα ενδογενή προβλήματα που ταλανίζουν τον κλάδο :

1. Ενώ οι επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να καταβάλλουν αμέσως στο Δημόσιο τον Φ.Π.Α. και στον Ε.Φ.Κ. (στα αλκοολούχα) με την διάθεση των προϊόντων στους χονδρέμπορους και λιανοπωλητές, η πληρωμή τους γίνεται συνήθως μετά 2-3 μήνες, στην καλύτερη περίπτωση, με αποτέλεσμα να δεσμεύονται μεγάλα κεφάλαια με αντίστοιχο χρηματοοικονομικό κόστος.
2. Τα περιθώρια κέρδους, ειδικά στην οινοποιία, είναι πολύ μικρά με αποτέλεσμα η αγορά να είναι ιδιαίτερα ευάλωτη σε μια πτώση του τζίρου.

Και αυτό, όταν την ίδια στιγμή οι τιμές του εμφιαλωμένου κρασιού στους τόπους κατανάλωσης (κέντρα, εστιατόρια, κλπ) είναι υψηλότερες με αποτέλεσμα από την μία μεριά μείωση της κατανάλωσης και από την άλλη δημιουργία υπερκερδών στα συγκεκριμένα καταστήματα εστίασης.

Τέλος, όσον αφορά τις βασικές αδυναμίες του κλάδου συνολικά, αυτές μπορούν να συνοψιστούν στα ακόλουθα τρία σημεία :

1. Χαμηλός βαθμός απασχόλησης του παραγωγικού δυναμικού
2. Τεχνολογική εξάρτηση από το εξωτερικό σε μεθόδους παραγωγής, εξοπλισμό και νέα προϊόντα.
3. Φθίνουσα πορεία του βαθμού ανταγωνιστικότητας.

8. Ο Κλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Ο κλάδος των ποτών είναι από τους σημαντικότερους βιομηχανικούς κλάδους της Ε.Ε. Η Κοινότητα είναι η μεγαλύτερη οινοπαραγωγός περιοχή στον κόσμο, συναγωνίζεται τις Η.Π.Α. για την πρώτη θέση στην παραγωγή μύρας και είναι ο μεγαλύτερος εξαγωγέας σκληρών αλκοολούχων ποτών στον κόσμο.

Η παραγωγή αλκοολούχων ποτών υπέστη σοβαρή μείωση στις αρχές της δεκαετίας του '80 και μόνο κατά τα τέλη της και στις αρχές της δεκαετίας του '90 εμφάνισε οριακούς ρυθμούς ανόδου λόγω κυρίως των τεχνολογικών βελτιώσεων που προκάλεσαν την εμφάνιση νέων προϊόντων και μεθόδων εμφιάλωσης.

Με ανάλογους οριακούς ρυθμούς αυξάνεται και η παραγωγή κρασιού, παρά τις συνεχείς προσπάθειες για περιορισμό του ευρωπαϊκού αμπελώνα, λόγω αύξησης των αποδόσεων. Η παραγωγή μύρας, από την άλλη μεριά, έχει σταθεροποιηθεί (σε όρους πραγματικής αξίας) τα τελευταία δέκα χρόνια στις βασικές χώρες παραγωγής (*Ην. Βασίλειο, Γερμανία και Γαλλία*).

Οι μόνοι κλάδοι που έχουν να επιδείξουν σημαντικούς ρυθμούς αύξησης της παραγωγής είναι οι των αναψυκτικών και μεταλλικών νερών.

Σαν αποτέλεσμα αυτών των εξελίξεων στη παραγωγή (αλλά και της παρατηρούμενης συγκέντρωσης όπως θα φανεί παρακάτω) ο αριθμός των καταστημάτων και η συνολική απασχόληση μειώνονται διαρκώς.

Πτωτικές τάσεις εμφανίζει και η ζήτηση τόσο στον κλάδο των αλκοολούχων όσο και στον κλάδο του κρασιού γεγονός που αντανακλάται στην φθίνουσα κατά κεφαλή κατανάλωση των δύο ομάδων προϊόντων (περίπου 6 και 37 λίτρα αντίστοιχα). Βασικές αιτίες είναι οι μακρόχρονη οικονομική ύφεση και η επιβολή υψηλής φορολογίας στην κατανάλωση οινοπνεύματος.

Εντούτοις, το φαινόμενο δεν είναι καθολικό αφού από χώρα σε χώρα διαπιστώνονται σημαντικές διαφορές τόσο στην κατά κεφαλή κατανάλωση όσο και στους ρυθμούς μεταβολής της κατανάλωσης (*αλλού θετικοί, αλλού αρνητικοί*). Εμφανίζονται επίσης ανακατατάξεις στην κατανάλωση του κρασιού υπέρ των επώνυμων κρασιών ποιότητας και εις βάρος των επιτραπέζιων και χύμα κρασιών ή ακόμα, μείωση της κατανάλωσης στις παραδοσιακά παραγωγούς χώρες της Μεσογείου υπέρ της μύρας και αντίστροφη εξέλιξη στις χώρες που παραδοσιακά παράγουν μύρα (*Γερμανία, Ην. Βασίλειο*).

Στην περίπτωση της μύρας η ζήτηση φαίνεται να έχει σταθεροποιηθεί αλλά και εδώ οι διαφορές στην κατά κεφαλή κατανάλωση είναι μεγάλες και οι καταναλωτικές τάσεις επηρεάζονται ανάλογα. Στις χώρες με υψηλό δείκτη παρατηρείται στασιμότητα ενώ στις χώρες με χαμηλό δείκτη (Μεσογειακές) οι τάσεις είναι μάλλον ανοδικές.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9
Η Βιομηχανία Ποτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση
(Βασικά μεγέθη σε τρέχουσες τιμές)
(εκατ. ECU)

ΜΕΓΕΘΗ	1993	1994	1995	1996	1997
1. Φαινομενική κατανάλωση	53.921	58.471	61.510	62.607	63.330
1 α. αλκοολούχα	9.047	9.703	10.681	10.540	10.500
1β. οίνοι	8.115	9.220	9.367	9.281	9.330
1γ. μύρα	21.667	22.778	24.338	25.038	25.500
1δ. αναψ/κά-νερά	15.082	16.770	17.124	17.748	18.000
2. Παραγωγή	58.531	63.317	66.499	67.829	68.200
2 α. αλκοολούχα	11.749	12.596	13.667	13.756	13.200
2β. οίνοι	8.869	9.922	10.025	9.910	10.100
2γ. μύρα	22.592	23.757	25.331	26.099	26.500
2δ. αναψ/κά-νερά	15.321	17.042	17.476	18.064	18.300
3. Απασχόληση (χιλ.)	338,0	335,2	334,2	323,5	314,4
3α. αλκοολούχα	48,2	47,9	48,5	46,4	44,5
3β. οίνοι	49,1	49,2	47,9	46,5	45,2
3γ. μύρα	141,1	137,9	163,7	132,2	128,0
3δ. αναψυκτικά-νερά	99,6	100,2	101,1	98,4	96,7
4. Εξαγωγές εκτός Ε.Ε.	5.017,9	5.347,0	5.558,1	5.824,7	5.376,0
4α. αλκοολούχα	2.958	3.219	3.327	3.579	3.210
4β. οίνοι	781,7	737,9	701,4	684,3	810,0
4γ. μύρα	970,0	1.049	1.108	1.168	1.030
4δ. αναψυκτικά-νερά	308,2	341,1	421,7	393,4	326,0
5. Εμπορικό Ισοζύγιο	4.609,6	4.845,3	4.990,4	5.222,0	4.800,0
5α. αλκοολούχα	2.702	2.893	2.987	3.216	2.800
5β. οίνοι	754,1	702,0	657,4	629,2	770,0
5γ. μύρα	914,4	978,7	993,7	1.061,0	990,0
5δ. αναψυκτικά-νερά	239,1	271,6	352,3	315,8	240,0

Μόνο, και πάλι, η κατανάλωση αναψυκτικών και μεταλλικών νερών δείχνει τάσεις επέκτασης ωθούμενη από την εμφάνιση νέων προϊόντων (ανθρακούχα νερά και αναψυκτικά διαιτητικά ή με βάση τα φρούτα) και μεθόδων συσκευασίας (πλαστικό και μεταλλικό κουτί αντί από γυαλί).

Τα πιο σημαντικά από άποψη εξωτερικού εμπορίου προϊόντα στην Ε.Ε. είναι τα αλκοολούχα και το κρασί. Αντίθετα, η μύρα καθώς και τα αναψυκτικά και τα μεταλλικά νερά καταναλώνονται ουσιαστικά

στον τόπο παραγωγής τους και δεν αποτελούν αντικείμενο εμπορίου παρά μόνο σε ένα μικρό ποσοστό (μικρότερο από 10%) και κυρίως ενδοκοινοτικά.

Όσον αφορά το βαθμό συγκέντρωσης της αγοράς, αυτός είναι υψηλός στον κλάδο των αλκοολούχων (όπου 6 πολυεθνικές ελέγχουν το 40% της παραγωγής), των αναψυκτικών (όπου 2 πολυεθνικές - Coca Cola & Pepsi Cola - ελέγχουν ουσιαστικά τον κλάδο) και των μεταλλικών νερών (όπου 2 άλλες πολυεθνικές - BSN & NESTLE - ελέγχουν το 30 - 35% της αγοράς).

Στην τελευταία αυτή αγορά η είσοδος των πολυεθνικών που άρχισε στα μέσα της δεκαετίας του '80 αναμένεται να εντείνει τον ανταγωνισμό και να οδηγήσει σε συγκεντρωτικότερες δομές. Το ίδιο αναμένεται να συμβεί και στην αγορά της μπίρας (όπου μετά το 1987 εντάθηκαν οι εξαγορές και συγχωνεύσεις) και του κρασιού (παρά το γεγονός ότι η αγορά αυτή είναι κατακερματισμένη ιδιαίτερα στις χώρες παραγωγής της Νότιας Ευρώπης).

Τέλος, αναφορικά με τις προοπτικές του κλάδου, σημειώνεται ότι στα αλκοολούχα η παραγωγή και η φαινομενική κατανάλωση αναμένεται να μειωθούν ελαφρά μέχρι το τέλος της Τρέχουσας δεκαετίας ενώ υποχώρηση θα αντιμετωπίσει και η αγορά του κρασιού αλλά με διαφοροποιήσεις υπέρ των επωνύμων ποιοτικών κρασιών και των τοπικών οίνων.

Θετικές προοπτικές για την μπίρα εμφανίζονται στις νέες μεγάλες αγορές της Ασίας και της Νότιας Αμερικής με εξαγορές τοπικών μονάδων ή ίδρυση θυγατρικών ενώ η ανάπτυξη των αναψυκτικών και των μεταλλικών νερών θα συνεχιστεί όσο θα διατηρείται το αυξημένο ενδιαφέρον του καταναλωτή για υγιεινότερη ζωή (άρα λιγότερα οινόπνευματώδη) και όσο δεν θα ξεπερνιέται η γενικευμένη οικονομική ύφεση, τουλάχιστον στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

9. Συμπεράσματα - Προοπτικές

Ο κλάδος των Ποτών είναι ένας από τους πιο δυναμικά αναπτυσσόμενους της ελληνικής μεταποιητικής βιομηχανίας. Η αναπτυξιακή του πορεία διαρκεί τώρα πάνω από μία δεκαετία και όλα δείχνουν ότι θα συνεχίσει με τον ίδιο τρόπο τουλάχιστον μέχρι το τέλος του αιώνα.

Το σχετικό χαμηλό επίπεδο της αξιοποίησης του παραγωγικού δυναμικού δείχνει ότι ο κλάδος έχει την δυνατότητα να ανταποκριθεί

χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα και καθυστερήσεις στην συνεχιζόμενη ανοδική πορεία της ζήτησης.

Τεχνολογικά ο κλάδος είναι εκσυγχρονισμένος, όσο αφορά τουλάχιστον τις κυρίως τις βιομηχανικές μονάδες και οικονομικές τους επιδόσεις βρίσκονται στην πρωτοπορία της ελληνικής βιομηχανίας. Βέβαια ένα μέρος αυτών των επιδόσεων θα πρέπει να αποδοθεί στην εμπορική δραστηριότητα που πολλές μεγάλες μονάδες έχουν αναλάβει, παράλληλα με την παραγωγική, ύστερα από το κύμα των εξαγορών και συνεργασιών που αναπτύχθηκε κατά το τέλος της δεκαετίας του '80. Την περίοδο εκείνη, μεγάλες πολυεθνικές επιχειρήσεις, ιδιαίτερα του κλάδου των οινοπνευματωδών ποτών, συνδέθηκαν με διάφορους τρόπους με τις κυριότερες ελληνικές μονάδες σε μια προσπάθεια αμοιβαίας προσαρμογής τους στον ταχύτατα αναπτυσσόμενο ανταγωνισμό (λόγω της απελευθέρωσης των αγορών). Μια βασική μορφή συνεργασίας ήταν και αυτή της εκμετάλλευσης των αντίστοιχων εμπορικών δικτύων για εκατέρωθεν προώθηση των προϊόντων.

Θα πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι παρά την υψηλή κερδοφορία δεν αναμένεται εισόδος άλλων ή νέων επιχειρήσεων προς τον κλάδο λόγω των μεγάλων δυσκολιών που παρουσιάζονται. Οι δυσκολίες δεν έχουν να κάνουν τόσο με τις οπωσδήποτε υψηλές επενδύσεις που απαιτούνται για την εγκατάσταση μιας νέας μονάδας (ο κλάδος γίνεται όλο και περισσότερο εντάσεως κεφαλαίου) όσο με τον υψηλότατο βαθμό εξειδίκευσης και συγκέντρωσης που έχει επιτευχθεί, ο οποίος και απαγορεύει στην πράξη τις νέες εισόδους.

Συγκεκριμένα, στους κλάδους της μπίρας και των αναψυκτικών κάθε προσπάθεια εισόδου μοιάζει παράλογη. Κάποιες δυνατότητες υφίστανται στον κλάδο των αλκοολούχων και κυρίως στην παραγωγή ούζου και τσίπουρου, αν και η αγορά δείχνει να είναι κορεσμένη. Έτσι, δεν είναι τυχαίο που τα τελευταία χρόνια οι περισσότερες εγχώριες επενδύσεις κατευθύνθηκαν προς τον κλάδο των μεταλλικών νερών που βρίσκονται ακόμα σε νηπιακή ηλικία.

Οι εμπορικές διασυνδέσεις με τις ευρωπαϊκές πολυεθνικές που αναφέρθηκαν προηγουμένως είχαν δυσμενή αντίκτυπο στο εξωτερικό εμπόριο των προϊόντων του κλάδου. Οι οποίες επιδόσεις στις εξαγωγές εγχώριων προϊόντων (κυρίως ούζου, μπράντυ και κρασιών αλλά τελευταία και αναψυκτικών) εξουδετερώνονται και υπερκαλύπτονται από τη ταχύτερη άνοδο των εισαγωγών (κυρίως σκληρών αλκοολούχων και δευτερευόντως κρασιών και μπίρας).

Οι επιπτώσεις αυτών των εξελίξεων αναμένεται να έχουν μακροχρόνιο χαρακτήρα αφού στην πραγματικότητα διαμορφώνουν νέα καταναλωτικά πρότυπα, ιδιαίτερα στις νέες γενιές, σε βάρος των παραδοσιακών ελληνικών προϊόντων.

Στο πρόβλημα αυτό πρέπει να προστεθούν και μία σειρά άλλου θεσμικού χαρακτήρα, που αναφέρονται στο ισχύον φορολογικό καθεστώς, αλλά και προβλήματα νοθείας, υψηλών εμπορικών πιστώσεων και, σε κλάδους όπως το κρασί, χαμηλών περιθωρίων κέρδους. Τα προβλήματα αυτά ταλανίζουν τους μικρούς και μεσαίους έλληνες παραγωγούς στους κλάδους των αλκοολούχων ποτών και οινοποιίας που δεν έχουν την δυνατότητα να εκμεταλλευτούν τα πλεονεκτήματα μιας συνεργασίας με μεγάλη πολυεθνική εταιρεία.

Εν κατακλείδι, φαίνεται ότι ο κλάδος των ποτών θα λειτουργεί με επιχειρήσεις δύο ταχυτήτων όπως και οι άλλοι κλάδοι σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το χαρακτηριστικό αυτό, προϊόν του οξύτατου ανταγωνισμού που αναπτύσσεται όχι μόνο στο επίπεδο των τιμών αλλά και στα επίπεδα της ποιότητας και των νέων προϊόντων και μεθόδων παραγωγής (άρα και στην έρευνα και εκπαίδευση), επιβάλλει την ενεργοποίηση τόσο του κράτους όσο και των ίδιων των επιχειρηματιών.

Στόχος αυτής της ενεργοποίησης πρέπει να είναι η ενίσχυση των Μ.Μ.Ε. του κλάδου και ιδιαίτερα όσων έχουν εξαγωγικό προσανατολισμό με μέτρα που θα αποβλέπουν αφενός στη μείωση του κόστους παραγωγής και αφετέρου στην επίλυση των ανοικτών φορολογικών θεμάτων.

Τα ελληνικά παραδοσιακά προϊόντα δικαιούνται και μπορούν να κερδίσουν μια καλύτερη θέση στην ευρωπαϊκή αγορά, κάτι που με κατάλληλη πολιτική έχουν καταφέρει άλλο μεσογειακοί μας γείτονες.

10. Η παγκόσμια αγορά του οίνου

Σήμερα στον κόσμο καλλιεργούνται 10 περίπου εκατομμύρια εκτάρια με αμπελώνες από τα οποία ένα ποσοστό πάνω από 65% βρίσκονται στην Ευρώπη, πανάρχαια κοιτίδα της αμπελοκαλλιέργειας.

Στις αρχές του αιώνα η παγκόσμια παραγωγή οίνου έφτανε τα 140 εκατ. Εκατόλιτρα (HL) από τα οποία το 89% περίπου παραγόταν στην Ευρώπη (πίνακας 1.1)

Τις επόμενες δεκαετίες η παραγωγή αύξανε, για να φθάσει την δεκαετία του 1970 στα 220 εκατ. HL και την δεκαετία του 1980 το 250 εκατ. HL. Το 1989 πραγματοποιήθηκε η μέγιστη μέχρι σήμερα

παραγωγή που έφτασε τα 378 εκατ. ΗΛ. Έκτοτε η παραγωγή κινείται με αυξομειώσεις φτάνοντας το 1995 στο χαμηλότερο επίπεδο της δεκαετίας του 1990 με 301 εκατ. ΗΛ.

Αξιοσημείωτη είναι η ανάπτυξη της παραγωγής στην Ασία, την Αμερική και την Ωκεανία.

Στην διάρκεια του μισού αιώνα από το 1940 μέχρι το 1990 και ενώ η παραγωγή στην Ευρώπη αυξήθηκε κάτι περισσότερο από 2 φορές, στην Ασία αυξήθηκε περίπου 16 φορές, στην Αμερική 7 φορές και στην Ωκεανία 18 φορές.

Στην διάρκεια της δεκαετίας του 1990 η παραγωγή της Ευρώπης έδειξε μεγάλες διακυμάνσεις και μια πτωτική τάση μετά το 1992 που φαίνεται να αντιστράφηκε το 1996.

Η παραγωγή της Αφρικής παρέμεινε σχετικά στάσιμη ύστερα από την μεγάλη πτώση της δεκαετίας του '60, ενώ σταθερή με μικρές αυξομειώσεις, ήταν και η παραγωγή της Αμερικής (στην οποία η παραγωγική σχέση Βόρειας και Νότιας είναι περίπου 1 προς 2).

Σταθερότητα φαίνεται να υπάρχει και στις άλλες δύο Ηπείρους εκτός και αν η πτώση της παραγωγής της Ασίας το 1996 αποδειχθεί μονιμότερη κατάσταση και τα επόμενα χρόνια.

Πίνακας 1.1
Παγκόσμια παραγωγή οίνου (000 ΗΛ)

Περιοχές	1920-30	1950	1970	1980	1990	1997
Ευρώπη	125.357	132.550	148.965	225.976	281.590	268.162
Ασία	190	180	575	1.762	3.166	1.957
Αμερική	6.747	12.620	23.383	33.152	52.107	45.238
Αφρική	8.601	16.450	18.471	21.846	12.960	10.263
Ωκεανία	239	740	1.567	923	4.482	4.496
Σύνολο	141.134	162.540	192.961	283.659	354.305	330.116

Πηγή : Διεθνές Γραφείο Αμπέλου και Οίνου (Ο.Ι.Β.).

11. Η αγορά οίνου στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκεται στην κορυφή της παγκόσμιας οικονομίας στον αμπελοοινοικό τομέα με 605 της παραγωγής και 55% της κατανάλωσης προηγείται κατά αύξουσα σειρά παραγωγής, της πρώην ΕΣΣΔ, της Αργεντινής, των ΗΠΑ και των ανατολικών χωρών στο σύνολό τους (Βουλγαρία, Ουγγαρία, Ρουμανία, πρώην Τσεχοσλοβακία, πρώην Γιουγκοσλαβία). Αν και υφίσταται ένα διεθνές εμπόριο οίνου, πρέπει να τονισθεί ότι οι χώρες παραγωγής εμφανίζουν εν γένει ποσοστό αυτάρκειας της τάξης του 1005 περίπου. Η παγκόσμια παραγωγή (κάτω των 300 εκατ. Εκατόλιτρων) και κατανάλωση (κάτω

των 250 εκατ. Εκατόλιτρων) παρουσιάζουν μείωση κατά την διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, δημιουργώντας διαρθρωτικά πλεονάσματα τα οποία διοχετεύονται κυρίως προς την απόταξη, η οποία επιβαρύνει κατά ένα μεγάλο μέρος την Κοινότητα.

Το 1992, 9.931.291 εκατόλιτρα οίνου εξάχθηκαν δηλαδή παρατηρείται αύξηση κατά 3,6% σε σχέση με το 1991. Η Γαλλία (2,9 εκατ. Εκατόλιτρα, 29,29%), η Ισπανία (2,8 εκατ. Εκατόλιτρα, 27,27%) και η Ιταλία (2,3 εκατ. Εκατόλιτρα, 23,71%) είναι οι κυριότερες χώρες εξαγωγής, ενώ οι σημαντικότεροι οικονομικοί εταίροι είναι οι χώρες της ΕΖΕΣ (30,37%), οι Ηνωμένες Πολιτείες (19,89) και ο Καναδάς (9,93%).

Οι εξαγωγές των οίνων το 1992 αφορούσαν 2.600.905 εκατόλιτρα και παρουσίασαν αύξηση κατά 13,23% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο εισάγουν αντιστοίχως 1,2 εκατ. Εκατόλιτρα και 0,9 εκατ. Εκατόλιτρα, δηλαδή 46,10 και 33,64% των κοινοτικών εισαγωγών. Οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης (59,33%), οι Ηνωμένες Πολιτείες (5,96) και η ΕΖΕΣ είναι οι κυριότεροι προμηθευτές της Κοινότητας. Οι εισαγωγές από τρίτες χώρες στην Κοινότητα αυξάνουν ταχύτερα από τις εξαγωγές προς τις τρίτες χώρες.

Η κοινοτική ρύθμιση εφαρμόζεται στο εξής στην Πορτογαλία για το σύνολο των μέτρων. Ωστόσο, ειδικές διατάξεις έχουν προβλεφθεί στη χώρα αυτή για τις περιόδους 1991/92 και 1992/93 όσο αφορά τις οινολογικές πρακτικές. Οι παρεκκλίσεις που έχουν παρασχεθεί στην Ισπανία όσον αφορά την ανάμιξη ερυθρών επιτραπέζιων οίνων και λευκών επιτραπέζιων οίνων στην ισπανική επικράτεια και στον ελάχιστο βαθμό οξύτητας των επιτραπέζιων οίνων που παράγονται και διατίθενται στο εμπόριο στην Ισπανία παρατάθηκαν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1993.

Τα στοιχεία που ακολουθούν αφορούν την αμπελουργική περίοδο 1992/93, συμπεριλαμβανομένης της Πορτογαλίας.

Παραγωγή

Για το σύνολο των οίνων (επιτραπέζιοι οίνοι, νφρtd και άλλοι οίνοι) η συγκομιδή εκτιμάται προσωρινά σε 192 εκατ. Εκατόλιτρα, δηλαδή σημειώνει αύξηση σε σχέση με την συγκομιδή της περιόδου 1991/92 (151 εκατ. Εκατόλιτρα).

Κατανάλωση

Η άμεση κατανάλωση από τον άνθρωπο οίνων παραμένει σταθερή σε σχέση με τις προηγούμενες περιόδους (127 εκατ. Εκατόλιτρα).

Οι βιομηχανικές χρήσεις φαίνεται ότι παρουσιάζουν ελαφρά αύξηση (37 εκατ. Εκατόλιτρα μη συμπεριλαμβανομένων των αποστάξεων που προβλέπονται από την σχετική ρύθμιση).

Αποθέματα

Κατά την έναρξη της περιόδου, τα αποθέματα στην παραγωγική διαδικασία και στο εμπόριο ανερχόταν σε 119 εκατ. Εκατόλιτρα. Κατά το τέλος της περιόδου, παρουσίασαν ελαφρά μείωση (115 εκατ. Εκατόλιτρα).

Διαχείριση της αγοράς : Ας σημειωθεί ότι τα κοινοτικά μέτρα που προορίζονται για την εξυγίανση της αγοράς παρακωλύθηκαν ορισμένες φορές από κρατικές ενισχύσεις που αποσκοπούσαν στην αύξηση των τιμών παρέμβασης.

Τιμή αγοράς : Οι τιμές προσανατολισμού καθορίστηκαν σε 3,21 Ecu%hl για τους επιτραπέζιους οίνους του τύπου AI, RI και RII. Οι δηλώσεις τιμών των επιτραπέζιων οίνων διαφέρουν σημαντικά σε συνάρτηση με τις περιοχές παραγωγής και ανέρχονται από 55 έως 90% των τιμών προσανατολισμού.

Αποστάξεις : Οι ποσότητες που υφίστανται απόσταξη βάσει των κοινοτικών μέτρων παρέμβασης (προληπτική, υποχρεωτική απόσταξη και απόσταξη στήριξης) υπήρξαν σημαντικές (33 εκατ. Εκατόλιτρα έναντι 21 εκατ. Εκατόλιτρων το 1991/92). Προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της προληπτικής απόσταξης, αποφασίσθηκε να συγκεντρωθεί η διεξαγωγή της κατά την διάρκεια των πρώτων μηνών της περιόδου και να καθιερωθεί μια εγγύηση που εξασφαλίζει την παράδοση των οίνων στην μονάδα απόσταξης.

Πραγματοποιήθηκε για μία συνολικά ποσότητα 26,8 εκατ. Εκατόλιτρων, πράγμα που είχε σαν αποτέλεσμα ένα ιδιαίτερα χαμηλό επίπεδο τιμών ίσο προς 20% της τιμής προσανατολισμού. Εφαρμόσθηκε στη Γερμανία από ειδικά μέτρα. Η απόσταξη στήριξης πραγματοποιήθηκε στο μέγιστο επίπεδο της, ήτοι 6,2 εκατ. Εκατόλιτρα.

Μικροπρόθεσμη αποθεματοποίηση (9 μήνες) : Από τις 15 Δεκεμβρίου 1992 έως τις 15 Φεβρουαρίου 1993, οι συμβάσεις αποθεματοποίησης είχαν σαν αντικείμενο 13.423.647 εκατόλιτρα (επιτραπέζιοι οίνοι: 10.127.493, γλεύκη : 2.971.969, συμπυκνωμένα και ανακαθαρισθέντα γλεύκη : 324.194). Εντός μεγίστου ορίου 90% των ποσοτήτων που τελούν υπό σύμβαση, επιτρέπεται στους παραγωγούς να προβούν σε πρόωρη καλλιέργεια, ενώ η ενίσχυση θα καταβαλλόταν τότε για την πραγματική περίοδο αποθεματοποίησης.

Η πρωτοδοτούμενη εκρίζωση (καθεστώς οριστικής εγκατάλειψης των αμπελουργικών εκτάσεων) εξελίσσεται ομαλά (320.000 εκτάρια που εγκαταλείφθηκαν μεταξύ 1988 και 1993) κατά συνέπεια, η έκταση του κοινοτικού αμπελώνα μειώνεται σταθερά. Ωστόσο, η εν λόγω μείωση των εκτάσεων δεν επέτρεψε μέχρι σήμερα την εξυγίανση της αγοράς, αλλά αντιστάθμισε απλώς την μείωση της κατανάλωσης και την αύξηση των αποδόσεων. Λαμβανομένων υπόψη των σημερινών τάσεων, για να επιτευχθεί κάποια ισορροπία το 1999, θα πρέπει να εγκαταλειφθούν τουλάχιστον 800.000 επιπλέον εκτάρια μέχρι τότε.

Η αποτελεσματικότητα του καθεστώς οριστικής εγκατάλειψης των αμπελουργικών εκτάσεων εξαρτάται από τον έλεγχο των δικαιωμάτων φύτευσης και από την απαγόρευση νέων φυτεύσεων, τακτική που ακολουθείται στο πλαίσιο <<αμπελουργικού κτηματολογίου>>.

Το αμπελουργικό κτηματολόγιο δεν είναι πάντως ακόμη λειτουργικό σε όλες τις χώρες της Κοινότητας. Εξάλλου, ένα μέρος του κοινοτικού αμπελώνα λαμβάνει ενισχύσεις στην αναδιάρθρωση στο πλαίσιο των διαρθρωτικών προγραμμάτων (περιφέρειας των στόχων 1 και 5), πράγμα που καθιστά, κατά ένα βαθμό, δυνατές τις έγγειες αναπροσαρμογές και την αναφύτευση ποικιλιών αμπέλου οι οποίες ανταποκρίνονται καλύτερα στην ποιοτική ζήτηση της αγοράς.

Οι μεσοπρόθεσμες πολιτικές του τομέα του οίνου αφήνουν να διαφανεί μία ιδιαίτερα πλεονασματική κατάσταση (εκτιμάται σε 39 εκατ. Εκατόλιτρα για παραγωγή 178 εκατ. Εκατόλιτρων μέχρι το 2000), υπό την επιρροή της προβλεπόμενης στασιμότητας των εξαγωγών, της πτώσης της κατανάλωσης και μίας ανεξέλεγκτης παραγωγής στο γενικό αυτό πλαίσιο. Για το λόγω αυτό η Επιτροπή υπέβαλε την αναμόρφωση της ΚΟΑ στον τομέα του οίνου.

Η αναμόρφωση αυτή θα περιλαμβάνει ενίσχυση του καθεστώτος απόσταξης, βασιζόμενη σε στοιχεία αναφοράς κατά κράτος μέλος, αυστηρότερα πρότυπα για τον εμπλουτισμό των οίνων και περιφερειακά προγράμματα προσαρμογής της αμπελοκαλλιέργειας, παρέχοντας εξουσίες στις περιφέρειες ή στα κράτη μέλη για την οριοθέτηση των αμπελώνων που έχουν πλεονασματική παραγωγή και που πρόκειται να εκριζωθούν και για την ένταξη των ενεργειών αυτών σε μια γενικότερη προσέγγιση αγροτικού προγραμματισμού (περιφερειακές προτεραιότητες σε επίπεδο περιβάλλοντος, χρησιμοποίηση του εδάφους και αγροτική ανάπτυξη).

12. Το Ελληνικό Κρασί

12.1 Η παραγωγή

Η παραγωγή του κρασιού στην Ελλάδα μέχρι και την περίοδο 1994 - 1995 (με μοναδική εξαίρεση το 1982/93) ξεπερνούσε τα 5 εκατ. Εκατόλιτρα. Τα τελευταία 3 χρόνια έχει πέσει στα 4,5 εκατ. Εκατόλιτρα περίπου και δεν διαφαίνεται ότι θα επανέλθει γρήγορα στις προηγούμενες ποσότητες λόγω, τόσο της περιοριστικής κοινοτικής πολιτικής όσο και των αντιξοοτήτων στην παραγωγή (φυλλοξέρα).

Από το σύνολο της παραγωγής, ένα διαχρονικά αυξανόμενο ποσοστό (πάνω από 60%) προέρχεται από οργανωμένα οινοποιεία ενώ η υπόλοιπη ποσότητα αποτελεί την λεγόμενη <<χωρική>> οινοποίηση που επειδή δεν δηλώνεται υποχρεωτικά είναι και δύσκολο να προσδιορισθεί ακριβώς με αποτέλεσμα το σύνολο της παραγωγής να προκύπτει στην βάση των εκτιμήσεων.

Η Ελληνική παραγωγή κρασιού αποτελεί το 2 - 2,5% της Κοινοτικής παραγωγής και το 1,5% περίπου της παγκόσμιας. Σε όρους αξίας, το κρασί συμμετέχει με 2% περίπου στην διαμόρφωση της τελικής γεωργικής παραγωγής της Ελλάδας ενώ έχει πολύ μεγαλύτερη σημασία στην παραγωγή της Γαλλίας (9,9%), της Ιταλίας (6,9%) και του Λουξεμβούργου (6,1%). Αντίστοιχα στοιχεία για την Ισπανία ανεβάζουν το ποσοστό αυτό στο 4% περίπου.

Από άποψη τύπου παραγομένων κρασιών η Ελληνική παραγωγή αποτελείται σε συντριπτικό ποσοστό (πάνω από 90%) από επιτραπέζια (κοινά) κρασιά και λίγα (7,5 περίπου) νqrgd (ονομασίας προελεύσεως ανωτέρας ποιότητας).

Παρόμοια σχεδόν σύνθεση έχει και η Ιταλία (γύρω στο 85% επιτραπέζια και 10 - 13% νqrgd), ενώ διαφέρει ριζικά η κατάσταση στην Γαλλία (56% επιτραπέζια και 28% νqrgd) και το Λουξεμβούργο (34% επιτραπέζια και 66% νqrgd με ένα τίναγμα των τελευταίων στο 80% το 1995/96). Στον αντίποδα της Ελλάδας βρίσκεται η Γερμανία που παράγει σχεδόν αποκλειστικά νqrgd κρασιά (99,7% το 1995/96). Στο σύνολο η Ε.Ε. τα αντίστοιχα ποσοστά είναι 65% και 24% για το 1995/96 σχεδόν ίδια δηλαδή με τα ποσοστά της Ισπανίας (64% και 22%).

Γι' αυτό είναι απαραίτητο να γίνεται διαχωρισμός μεταξύ του επιτραπέζιου κρασιού και του κρασιού ποιότητας (νqrgd). Οι τιμές και η παραγωγή των νqrgd ακολούθησαν τη ζήτηση και η κατανάλωση θα στρέφεται όλο και περισσότερο προς τα εν λόγω κρασιά ποιότητας.

Από άποψη χρώματος τα ελληνικά κρασιά είναι κατά 65 - 70% λευκά, ενώ ακριβώς το αντίθετο συμβαίνει στη Γαλλία, όπου με τα ίδια περίπου ποσοστά επικρατούν ερυθρά κρασιά (κόκκινα, ροζέ).

Στη Γερμανία και το Λουξεμβούργο επικρατούν τα λευκά κρασιά με 87% και 100% αντίστοιχα, ενώ στην Ιταλία το 55 - 60% είναι ερυθρά, όσο δηλαδή και στο σύνολο της Ε.Ε. Αξίζει να παρατηρηθεί ότι με εξαίρεση τη Γερμανία και το Λουξεμβούργο όπου η σύνθεση φαίνεται να έχει σταθεροποιηθεί, στα υπόλοιπα κράτη εμφανίζεται μία ανοδική τάση στη συμμετοχή ερυθρών κρασιών που αν συνεχισθεί για λίγα χρόνια θα ανατρέψει τους σημερινούς συσχετισμούς.

Μεγαλύτερη σημασία στη σύνθεση της Ελληνικής παραγωγής έχει η διάκριση σε επιτραπέζιους και νηργd οίνους. Έχοντας να ανταγωνιστούν τα εκλεκτά και επώνυμα γαλλικά και άλλα ευρωπαϊκά κρασιά οι Έλληνες παραγωγοί θα πρέπει να προσφέρουν αντίστοιχα προϊόντα αν δεν θέλουν να παραμείνουν φθηνών κρασιών την ίδια στιγμή που θα αυξάνουν οι εισαγωγές ακριβών ευρωπαϊκών τύπων (όπως κινδύνεψαν να πάθουν οι Ιταλοί από τα γαλλικά κρασιά).

Το πρόβλημα, πρέπει να τονισθεί, δεν αφορά την ποιότητα του Ελληνικού επιτραπέζιου οίνου (που μπορεί να είναι και ανώτερη των ευρωπαϊκών), αλλά τους όρους με τους οποίους θα γίνεται η εμπορία του.

Σχετικά, τέλος, με τη συμμετοχή των εμφιαλωμένων οίνων στο σύνολο της παραγωγής, από στοιχεία της ΕΣΥΕ προκύπτει ότι την περίοδο 1992/94 το ποσοστό ήταν 20,5% κατά μέσο όρο (και 40% σε σχέση με τη μη χωρική παραγωγή). Εκτιμήσεις ειδικών για τη σημερινή εικόνα ανεβάζουν τη συμμετοχή των εμφιαλωμένων οίνων σε πάνω από 50% της μη χωρικής παραγωγής

Πίνακας 1.2
Παραγωγή οίνου στην Ελλάδα (000 HL)

Έτος 1987-1998	Σύνολο Παραγωγής	Παραγωγή Οινοποιείων	% Οινοποιείων
1987-88	5.183	2.520	48,6
1988-89	5.605	2.390	42,6
1989-90	5.243	2.360	45,0
1990-91	5.395	2.600	48,2
1991-92	5.470	2.850	52,1
1992-93	4.500	2.840	63,1
1993-94	5.250	3.047	58,0
1994-95	5.025	3.116	62,0
1995-96	4.782	3.038	63,5
1996-97	4.520	NA	NA
1997-98	4.428	NA	NA

Πίνακας 1.3

Αξία παραγωγής οίνου και συμμετοχή στην τελική γεωργική παραγωγή των οινοπαραγωγικών χωρών της Ε.Ε., 1995.

Κράτος μέλος	Τελική γεωργική παραγωγή	Οίνος	Συμμετοχή Οίνου %
Γαλλία	41.062	4.062	9,9
Ιταλία	33.024	2.282	6,9
Λουξεμβούργο	163	10	6,1
Γερμανία	26.904	953	3,5
Ελλάδα	7.842	150	1,9
Σύνολο 5 χωρών	108.995	7.457	6,8
ΕΟΚ (10)	157.829	7.457	4,7

Πίνακας 1.4

Ποσοστιαία συμμετοχή ερυθρών και λευκών οίνων στην παραγωγή των Κοινοτικών Χωρών.

Κράτος μέλος	1992/93		1993/94		1994/95	
	Κόκκινοι & ροζέ	Λευκοί	Κόκκινοι & ροζέ	Λευκοί	Κόκκινοι & ροζέ	Λευκοί
Ο.Δ.	13,9	86,1	13,1	86,9	12,7	87,3
Γερμανίας						
Γαλλία	65,5	34,2	66,0	34,0	70,8	29,2
Ιταλία	55,0	45,0	56,3	43,7	60,5	39,5
Λουξεμβούργο	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0
Ελλάδα	28,0	72,2	33,1	66,9	35,0	65,0
ΕΟΚ (10)	55,3	44,7	56,0	44,0	31,1	38,0

Πηγή : EUROSTAT

13. Η θέση της Ελλάδας στην διεθνή αγορά οίνου

Τα βασικά δεδομένα που χαρακτηρίζουν την Ελληνική οινοπαραγωγή και καθορίζουν τη θέση της Ελλάδας στην διεθνή αγορά οίνου είναι τα εξής:

Η Ελληνική παραγωγή αποτελεί χωρίς σοβαρές αυξομειώσεις διαχρονικά το 2,5% περίπου της κοινοτικής και το 1,5% της παγκόσμιας παραγωγής.

Η συνολική αξία παραγωγής οίνου αποτελεί το 2% περίπου της τελικής γεωργικής παραγωγής και το 0,35% του ΛΕΠ (τα μικρότερα δηλαδή ποσοστά σε όλες τις οινοπαραγωγικές χώρες - μέλη).

Τα επιτραπέζια κρασιά αποτελούν πάνω από το 90% της παραγωγής, από άποψη χρώματος, τα λευκά είναι 65 - 70%.

Η παραγωγή των οργανωμένων οινοποιείων αποτελεί ποσοστό μεγαλύτερο το 60% του συνόλου ενώ πάνω από το 50% της ποσότητας του παράγεται σ' αυτά είναι εμφιαλωμένο κρασί.

Οι εισαγωγές στην Ελλάδα παρόλο που αυξήθηκαν τα τελευταία χρόνια, παραμένουν ασήμαντες σε απόλυτα και σχετικά μεγέθη. Η μέση τιμή τους είναι πάντως πολύ υψηλή.

Οι εξαγωγές κινούνται σε μεγάλες διακυμάνσεις (όγκου) αποτελώντας τότε το 5 - 6% και τότε το 20 - 22% της παραγωγής. Η συμμετοχή τους στο ενδοκοινοτικό εμπόριο κυμαίνεται από 1 μέχρι 4% και η συγκέντρωσή τους στις χώρες της Κοινότητας ξεπερνάει το 70%. Γενικά οι 5 πρώτες χώρες - πελάτες καλύπτουν πάνω από το 80% (όγκου και αξίας) του συνόλου των εξαγωγών. Η μεγάλη συσκευασία (χύμα) είναι ακόμη πολύ σημαντική και για αυτό η μέση εξαγωγική τιμή είναι μικρότερη από το 28% της μέσης εισαγωγικής.

Παρά τα δεδομένα αυτά η συγκριτική θέση της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή αγορά δεν παρουσιάζεται ιδιαίτερα άσχημη και οπωσδήποτε δείχνει σαφείς τάσεις βελτίωσης. Παρόλο που η μεγάλη συγκέντρωση των εξαγωγών σε λίγες χώρες - πελάτες τους προσδίδει ιδιαίτερη ευαισθησία στη συμπεριφορά των αγορών αυτών, το Ελληνικό κρασί κατάφερε στα χρόνια που ακολούθησαν την ένταξη όχι μόνο να κρατήσει τις θέσεις του στην Ευρώπη αλλά και να τις βελτιώσει.

14. Η αμπελοκαλλιέργεια

Στις καλλιεργούμενες με αμπέλια εκτάσεις η Ελλάδα βρίσκεται στην 5^η θέση ανάμεσα στις 7 οινοπαραγωγικές χώρες - μέλη της Ε.Ε. των 12 με πρώτη την Ισπανία. Η διαφορά ανάμεσα στις τρεις πρώτες χώρες είναι μεγάλη (Ισπανία, Ιταλία, Γαλλία) και στις υπόλοιπες 4. Οι πρώτες διαθέτουν 86% περίπου της συνολικής έκτασης που καλλιεργείται στις 7 χώρες με αμπέλια κάθε είδους (οινοσταφυλοπαραγωγικά, σταφιδοπαραγωγικά ή άλλα). Η αμπελοκαλλιεργούμενη έκταση στην Ελλάδα αποτελεί το 3,9% της Κοινοτικής και το 1,7% της παγκόσμιας αντίστοιχης έκτασης.

Η αμπελοκαλλιέργεια στην Ελλάδα έχει πολύ μακρόχρονη παράδοση. Κατά κανόνα ασκείται σε μικρούς αμπελώνες που αποτελούν μέρος μίας αγροτικής εκμετάλλευσης που έχει παράλληλη περίπου 3 - 4 άλλες καλλιέργειες και κτηνοτροφικά προϊόντα.

Η Ελλάδα διαθέτοντας το 17% του συνολικού αριθμού των εκμεταλλεύσεων αυτών είναι φυσικό να παρουσιάζει μικρό μέσο μέγεθος. Με 5,2% στρέμματα ανά εκμετάλλευση έρχεται τελευταία στη σειρά των χωρών - μελών. Αναφορικά με την τάξη μεγέθους των εκμεταλλεύσεων είναι φανερό ότι η Ελλάδα έχει το μεγαλύτερο ποσοστό μικρών εκμεταλλεύσεων (κάτω των 5 στρεμμάτων) και το μικρότερο ποσοστό εκμεταλλεύσεων (πάνω από 50 στρέμματα).

Το μεγαλύτερο μέσο μέγεθος διαθέτει με 43,5 στρέμματα η Γαλλία, της οποίας ένα 18% είναι μικρές εκμεταλλεύσεις ενώ ένα 25,3% είναι άνω των 50 στρεμμάτων. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι η Γαλλία είναι η μόνη χώρα με μέσο μέγεθος ανά εκμετάλλευση μεγαλύτερο του Κοινοτικού μέσου όρου (12,3 στρ.) διαθέτοντας παράλληλα τους καλύτερους δείκτες στην κατανομή εκμεταλλεύσεων κατά τάξη μεγέθους.

Στις καλλιέργειες οιναιμπέλων το μέσο μέγεθος είναι σχεδόν το ίδιο σε όλες τις χώρες με εξαίρεση την Ελλάδα όπου πέφτει στα 3,2 στρέμματα. Λίγο μεγαλύτερο (5,1 στρ.) είναι το μέσο μέγεθος της εκμετάλλευσης με νηριd παραμένοντας βέβαια το μικρότερο και με μεγάλη διαφορά, στην Κοινότητα που ο μέσος όρος της είναι 22 περίπου στρέμματα (μέσο μέγεθος):

Στην περίπτωση των οιναιμπέλων, το 39% της συνολικής έκτασης στην Ελλάδα, σύμφωνα με στοιχεία από την ίδια πηγή, αποτελείται από αμπελώνες μικρότερους από 5 στρέμματα και μόνο το 5% καλύπτουν οι μεγάλοι αμπελώνες με περισσότερα από 50 στρέμματα.

Συγκριτικά αναφέρεται ότι τα περισσότερα ποσοστά καλυπτομένων εκτάσεων για την Κοινότητα σαν σύνολο είναι 10% και 47%.

15. Στοιχεία τοπικής αγοράς

Οι ποικιλίες οινοσταφυλιών που καλλιεργούνται παραδοσιακά στον Νομό Ηλείας είναι διάφορες:

1. φιλέρια, κατά το μεγαλύτερο μέρος
2. γουστολίδι
3. ασπρούδες
4. μαυρούδια
5. Refosko (ιταλική ποικιλία)
6. Μαυροδάφνη

Η μανδηλαριά έχει πλέον μηδενική καλλιέργεια. Τους τελευταίους χρόνους αρκετοί αμπελώνες (ιδίως στις γύρω πλαγιές)

αντικαταστάθηκαν με ροδίτη, που σε πολλές περιπτώσεις είναι κλώνος <<κοκκινάρα>> με πολύ καλά αποτελέσματα.

Επίσης, έχουν αρχίσει να βάζουν <<ευγενείς>> ξένες ποικιλίες όπως Uni Blanc, Merlot, Refosko κ.ά. οι οποίες είναι συνιστώμενες για τον Νομό.

Η αξιοποίηση (από ιδιωτικά οινοποιεία) των ποικιλιών Refosko και η κατοχύρωση πλέον **τοπικού οίνου πέτρινων** για περιοχές που είναι στη ζώνη ευθύνης της Ε.Α.Σ.Η.Ο., δίνει ευοίωνα συμπεράσματα για την δυνατότητα εκμετάλλευσης των ποικιλιών αυτών από την νέα μονάδα.

Είναι προφανές, για την εξασφάλιση του προϊόντος των αμπελιών σε μόνιμη βάση, καθώς και για την ώθηση της αμπελοκαλλιέργειας σωστών ποιοτικά αμπελιών, χρειάζεται οινοποιείο που να <<ακούει>> στις απαιτήσεις και στον ρυθμό της αγοράς.

Είναι γεγονός ότι η παραγωγή σε σταφύλια στο Νομό πλεονάζει σε σχέση με τα υπάρχοντα οινοποιεία κυμαινόμενη περίπου στις 20.000. Από αυτή το 40 - 50% πηγαίνει στη χωρική οινοποίηση, το 10 - 20% το παίρνει η Ένωση και το υπόλοιπο πηγαίνει είτε σε άλλα οινοποιεία του Νομού είτε φεύγει εκτός Νομού.

IV. ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

4.1 Παραγωγική Διαδικασία

Η διεύθυνση (χημικός - οινολόγος) με τη βοήθεια των γεωπόνων της Ένωσης θα έχει γνώση της κατάστασης των σταφυλιών και της αμπελουργικής παραγωγής, ώστε να μπορεί να προγραμματίζει τον τρυγητό, σε συνεργασία με τους αμπελουργούς και τους πρωτοβάθμιους συνεταιρισμούς.

Η μεταφορά των σταφυλιών στο οινοποιείο, γίνεται με φορτηγά αυτοκίνητα και τρακτέρ χύμα στις καρότσες. Τα επιλεγόμενα για εμφιάλωση του οινοποιείου, σταφύλια θα συλλέγονται και θα μεταφέρονται σε πλαστικά κιβώτια των 25 κιλών, ιδιοκτησίας του οινοποιείου.

Με την άφιξη των σταφυλιών στο εργοστάσιο, θα ζυγίζονται στην γεφυροπλάστιγγα, θα ελέγχεται αυτόματα ο σακχαρικός τίτλος, θα βαθμολογούνται και στη συνέχεια θα ανατρέπονται στις σταφυλοδόχους των συνεχών πιεστηρίων τα προοριζόμενα για κρασί χύμα και στα πνευματικά πιεστήρια τα επιλεγόμενα προοριζόμενα για εμφιάλωση.

Τα σταφύλια από τις σταφυλοδόχους οδηγούνται με τους ατέρμονες κοχλίες στα θλιπτήρια - εκραγιστήρια, εκεί γίνεται, στο βαθμό που είναι

επιθυμητό, απορράγωση και διαχωρισμός των βοστρύχων, σε συνέχεια συνθλίβονται, και στη συνέχεια μεταφέρονται με αντλία στα προπιεστήρια και πιεστήρια όπου γίνεται η τέλεια εκχύμωση.

Ο παραγόμενος μούστος συλλέγεται με φυσική ροή σε ειδικές δεξαμενές και στη συνέχεια μεταφέρεται με αντλίες στις δεξαμενές ζύμωσης όπου πραγματοποιείται ταυτόχρονα και η θείωση (σε περίπτωση που δεν έχει προηγηθεί).

Να σημειωθεί ότι στο στάδιο αυτό γίνεται και η διαλογή του μούστου σε ποιότητες, ανάλογα με την ποικιλία και την κατάσταση των σταφυλιών, το είδος των πιεστηρίων (συνεχή ή πνευματικά) και τον βαθμό πίεσης.

Έχουμε καλύτερη ποιότητα μούστου όταν έχουμε καλή ποικιλία σταφυλιών, σωστή ωρίμανση, μικρό χρονικό διάστημα τρυγητού - σύνθλιψης, όταν οι συνθήκες μεταφοράς δεν ταλαιπωρούν το σταφύλι (συλλογή και προσκόμιση σε πλαστικά κιβώτια 25 kg), όταν η πίεση γίνεται σε πνευματικά πιεστήρια και προέρχεται από πρόρογο.

Αφού ο μούστος μεταφερθεί στις δεξαμενές ζύμωσης υφίσταται την πρώτη μετάγγιση σε 24 - 48 ώρες και στη συνέχεια γίνεται η απολάσπωση. Η ζύμωση αρχίζει σε 3 -5 ώρες μέρες και διαρκεί 15 - 30 μέρες.

Για ολοκληρωμένη σωστή ζύμωση, διατηρούμε σταθερή τη θερμοκρασία ζύμωσης γίνονται οι απαραίτητες μεταγγίσεις και τα φιλτραρίσματα καθώς επίσης η ψύξη και η κατάψυξη στους -5 βαθμούς C για την κατακράτηση των τρυγικών αλάτων. Στη συνέχεια γίνονται τα ψιλά φιλτραρίσματα και η προετοιμασία του κρασιού για εμφιάλωση ύστερα από προηγούμενη αποστείρωση.

Η παραπάνω διαδικασία χρησιμοποιείται για την παραγωγή λευκών κρασιών.

Ειδικά για τα κόκκινα και ροζέ κρασιά, η διαδικασία παραγωγής ακολουθεί τα παρακάτω στάδια.

Από το αποραγιστήριο - θλιπτήριο, ο σταφυλοπολτός μεταφέρεται με αντλίες στους οινοποιητές ερυθράς οινοποίησης. Εκεί υπό ανάδευση και σε ρυθμιζόμενη θερμοκρασία, σε χρόνο που καθορίζεται από το χημικό οινολόγο, ο μούστος παίρνει από τα στέμφυλα τις απαιτούμενες χρωστικές ουσίες (ανάλογα με το επιθυμητό χρώμα που θέλουμε για την παραγωγή κόκκινου ή ροζέ κρασιού).

Σε συνέχεια το περιεχόμενο των οινοποιητών αδειάζετε στα πνευματικά πιεστήρια, ολοκληρώνονται οι πιέσεις και μεταφέρεται στις δεξαμενές ζύμωσης.

Τα κόκκινα κρασιά επί πλέον υφίστανται και ωρίμανση - παλαίωση σε δρύινα βαρέλια. Στην προκειμένη περίπτωση μόνο 20 τόνοι προορίζονται για παλαίωση.

Για την παραγωγή ρετσίνας προστίθεται ρετσίνα στο μούστο σε ποσοστό ανάλογο με την επιθυμητή γεύση.

ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑ ΚΡΑΣΙΟΥ

Κατεργασία ψύξης

Χαμηλώνουμε όσο το δυνατόν περισσότερο τη θερμοκρασία του κρασιού κοντά στο σημείο πήξης. Για ένα ξηρό κρασί η θερμοκρασία αυτή είναι περίπου το μισό του αλκοολικού βαθμού κάτω από το μηδέν. Δηλαδή για ένα κρασί 10°C αλκοολικών βαθμών είναι -5°C .

Το κρασί αφού ψυχθεί στην κατάλληλη θερμοκρασία πρέπει να παραμείνει σ' αυτή ένα χρονικό διάστημα ώστε να ολοκληρωθεί ο σχηματισμός και η καταβύθιση των τρυγικών κρυστάλλων. Αυτό επιτυγχάνεται με χρησιμοποίηση μονωμένων δεξαμενών ή διπλοτοιχών με κυκλοφορία ψυκτικού υγρού στο ενδιάμεσο.

Ο χρόνος παραμονής είναι 48 ώρες για την ολοκλήρωση της καταβύθισης των κολλοειδών και 10 με 15 ημέρες για να έχουμε το μέγιστο της καταβύθισης των κρυστάλλων του τρυγικού.

Φιλτράρισμα (Διήθηση)

Η διήθηση είναι τεχνική διαχωρισμού δύο φάσεων. Μιας στερεής και μιας υγρής, με το πέρασμα από ένα πορώδες υλικό υπό μορφή τοιχώματος το οποίο συγκρατεί τη στερεή φάση. Το υγρό περνώντας από τον ηθμό (στρώμα γης διατόμων) γίνεται διαυγές.

Το χρησιμοποιούμενο υλικό διήθησης είναι γη διατόμων. Όλα τα σωματίδια που περιέχει το κρασί με πάχος μεγαλύτερο από τους πόρους του στρώματος διήθησης συγκρατούνται μηχανικά.

Όσο μικρότερη είναι η διαπερατότητα του υλικού διήθησης τόσο μεγαλύτερη είναι η αποτελεσματικότητα της διήθησης.

Το φίλτρο που χρησιμοποιείται στην παρούσα επένδυση είναι με κάθετο κύλινδρο και κάθετες σίτες. Το φιλτράρισμα τελειώνει με το φίλτρο διαύγασης (φίλτρο πλακών) το οποίο χρησιμοποιείται πριν την εμφιάλωση και αφού το κρασί έχει περάσει από το φίλτρο διήθησης.

Αποτελείται από ένα σταθερό πλαίσιο και δύο κύρια στηρίγματα. Ένα σταθερό και ένα κινητό που εξασφαλίζει το σφίξιμο και τη στεγανοποίηση.

Ανάμεσα σ' αυτά τοποθετούνται πολλά κινητά στηρίγματα πλάκες όπου ανάμεσα τους τοποθετούνται τα φίλτροχαρτα που χρησιμοποιούνται σαν το τελικό διηθητικό μέσο για την τελική διαύγαση του κρασιού πριν την εμφιάλωση.

Εμφιάλωση

Με τον όρο εμφιάλωση εννοούμε κάθε εργασία που γίνεται στον ορισμένο χώρο παραγωγής δηλαδή στο εμφιαλωτήριο. Στο παρόν σχέδιο προτείνεται μία πλήρης γραμμή εμφιάλωσης δυναμικότητας 600 - 1000 Φ/Η.

Η γραμμή αποτελείται από:

1. Τράπεζα τροφοδοσίας
2. Το πλυντήριο των φιαλών
3. Την γεμιστή (πλήρωση φιαλών)
4. Το ταπωτικό μηχάνημα
5. Καψυλιέρα (τοποθέτησης πλαστικών καψυλίων)
6. Τούνελ θερμοσυρρίκνωσης καψυλίων
7. Ετικεττέζα
8. Τράπεζα συγκέντρωσης φιαλών.

Η χρησιμοποίηση του πλυντηρίου έχει σαν στόχο την απομάκρυνση κάθε ξένου σώματος από τις φιάλες, ώστε αυτές καθαρές να κατευθυνθούν στην γεμιστική για να δεχθούν το κρασί.

Στην παρούσα επένδυση θα έχουμε μόνο καινούργιες φιάλες γι' αυτό ο τύπος του πλυντηρίου που επιλέχθηκε είναι ανάλογος.

Το επόμενο μηχάνημα στην εμφιαλωτική γραμμή είναι η μηχανή πληρώσεων (γεμιστική). Είναι τύπου λειτουργίας με χαμηλό κενό, περίπου 700 ΜΒ. Το δοχείο στο ΒΕC η πίεση της φιάλης εξισορροπείται από την πίεση του δοχείου και τα κρασί τρέχει στην φιάλη. Όταν γεμίσει η φιάλη απομακρύνεται από το ΒΕC. Το πλεονάζον κρασί επιστρέφει στο δοχείο κρασιού.

Πωματισμός

Η κυριότερη μέθοδος πωματισμού των εμφιαλωμένων κρασιών είναι η τοποθέτηση φελλού. Ο οινολογικός ρόλος του φελλού είναι να

απομονώνει το κρασί από τους μικροοργανισμούς και να εμποδίζει την διείσδυση του αέρα.

Ταπωτική φελλών

Οι φελλοί τοποθετούνται σε υποδοχέα που βρίσκεται στο επάνω μέρος της μηχανής. Η τροφοδοσία της κάθε πωματικής κεφαλής γίνεται αυτόματα, ενώ ένας αυτοματισμός επιτρέπει το σταμάτημα όταν δεν υπάρχει φιάλη.

Οι φελλοί τοποθετούνται από τις σιαγόνες και με την βοήθεια ενός εμβόλου σπρώχνεται μέσα στην φιάλη. Οι φιάλες οδηγούνται κατόπιν στην μηχανή τοποθέτησης των πλαστικών καψυλλίων που στην συνέχεια συρρικνώνονται με ζεστό αέρα περνώντας κάτω από ένα τούνελ για να οδηγηθούν στην τελική φάση της γραμμής που είναι το ετικετάρισμα.

Η ετικετταριστική είναι γραμμική αυτόματη, δύο σταθμών για την τοποθέτηση τριών ετικετών ήτοι εμπρόσθιας, οπίσθιας και επιστήθιας.

Στο τέλος της γραμμής εμφιάλωσης θα συγκεντρώνονται οι φιάλες σε μία περιστροφική τράπεζα και θα ολοκληρώνεται η συσκευασία τους με την τοποθέτησή τους χειρωνακτικά μέσα σε χαρτοκιβώτια.

4.2 ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για την εκπόνηση της μελέτης του κτιριακού συγκροτήματος λαμβάνονται υπόψη τα παραπάνω δεδομένα.

1. Οι δραστηριότητες και το σχήμα του οικοπέδου
2. Η θέση του κτιρίου μέσα στο οικόπεδο
3. Το ύψος του κτιρίου
4. Ο προσανατολισμός του κτιρίου για φωτισμό και αερισμό
5. Η σεισμικότητα του εδάφους καθώς και οι εδαφολογικές συνθήκες που επηρεάζουν την θεμελίωση του κτιρίου.

4.2.1 Τεχνική Περιγραφή Εργασιών Υλικών του Κτιριακού Συγκροτήματος

Το κτιριακό συγκρότημα τοποθετείται στο άκρο δεξιά του οικοπέδου, εμβαδού $18.017 \mu^2$, γιατί στο ίδιο οικόπεδο και στο αριστερό άκρο έχει τοποθετηθεί το εργοστάσιο επεξεργασίας σταφίδας και

γεφυροπλάστιγγα, η οποία θα εξυπηρετεί τόσο το εργοστάσιο επεξεργασίας σταφίδας όσο και το υπό κατασκευή οινοποιείο.

Το εμβαδόν του κτιρίου είναι $20,60 \times 60 = 1.236 \mu^2$ συν $5,0 \times 20 = 100 \mu^2$, όπου θα εγκατασταθούν οι σταφυλοδόχοι.

Στο πρώτο τμήμα που έχει εμβαδόν $20,60 \times 38 = 782,8 \mu^2$ θα τοποθετηθούν οι μεταλλικές δεξαμενές, θα έχει δε ύψος 9,60μ.

Στο δεύτερο τμήμα εμβαδού $20,60 \times 10,0 = 206,00 \mu^2$ θα τοποθετηθούν δεξαμενές μικρότερης χωρητικότητας και ψυγείο που θα έχει ύψος 7,50μ.

Στο τρίτο τμήμα εμβαδού $20,60 \times 12 = 247,20 \mu^2$ θα τοποθετηθούν τουαλέτες - αποδυτήρια προσωπικού - χημείο - γραφείο, καθώς επίσης τα πιεστήρια και η ταινία μεταφορά στέμφυλων, θα υπάρχει ύψος 7,5μ.

Στο τέταρτο τμήμα, τέλος, που θα κατασκευασθούν δύο σταφυλοδόχοι με κοινό απορραγιστήριο, θα υπάρχει $E = 5,0 \times 20,0 = 100,0 \mu^2$.

Η όλη αρχιτεκτονική μελέτη του συγκροτήματος και η εμφάνιση αυτού καθώς επίσης και η λειτουργικότητα αυτού θα είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες και τις απαιτήσεις της αποδοτικότητας όσο και της αισθητικής προς την εταιρεία, την περιοχή και το φυσικό και οικιστικό περιβάλλον όπου κατασκευάζεται.

Στοιχεία Κατασκευής

Πριν την εκσκαφή των θεμελίων θα γίνει γενικός καθαρισμός (εκχέρσωση) του οικοπέδου σε βάθος 0,40μ. Εν συνεχεία θα γίνει η εκσκαφή θεμελίων του κτιρίου με περιμετρική πεδιλοδοκό και B225 StIII.

Ο φέρων οργανισμός του κτιρίου θα γίνει με σιδηροκατασκευή διαστάσεων και διατομών υποδείξεων της στατικής μελέτης.

Ο περιμετρικός τοίχος των δεξαμενών θα κατασκευασθεί από πάνελς (panels) ύψους τοίχου 2,00μ.

Ο τοίχος που θα χωρίζει το τμήμα των δεξαμενών από το υπόλοιπο τμήμα θα είναι διπλός δρομικός από οπτοπλινθοδομές.

Από οπτοπλινθοδομές θα κατασκευασθούν και οι τοίχοι των WC, αποδυτηρίων, γραφείου και χημείου.

Η επικάλυψη του κτιρίου θα γίνει από panels. Τα επιχρίσματα των τοίχων θα γίνουν τριπτά σε τρεις στρώσεις.

Θα υπάρχει μια πόρτα εισόδου σιδερένια ενώ όλες οι εσωτερικές θα είναι ξύλινες πρεσαριστές.

Το δάπεδο θα κατασκευαστεί από σκυρόδεμα Β160 ενισχυμένο με δύο στρώσεις πλέγμα Τ131.

Θα κατασκευαστεί ακόμη βιομηχανικό δάπεδο με χαλαζιακή άμμο και ρινίσματα σιδήρου.

Οι βαφές των σιδηροκατασκευών θα γίνουν με ελαιόχρωμα καθώς και οι ξύλινες κατασκευές.

Σε όλους τους χώρους υγιεινής θα γίνει επένδυση των τοίχων σε ύψος 0,5μ. με πλακίδια. Τα είδη υγιεινής θα είναι απλά λευκά, ελληνικής προέλευσης.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ

ΣΤΑΦΥΛΙΑ

ΘΛΙΠΤΗΡΙΟ ΕΚΡΑΓΙΣΤΗΡΙΟ

ΒΟΣΤΡΥΧΕΣ & ΚΟΥΚΟΥΤΣΙΑ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟ

ΟΙΝΟΛΑΣΠΕΣ

ΘΕΙΑΦΙΣΜΑ ΑΠΟΛΑΣΠΩΣΗ

ΓΛΕΥΚΟΣ ΔΙΑΥΓΕΣ

ΖΥΜΩΣΗ ΕΝΤΟΝΗ

ΚΡΑΣΙ - ΜΟΥΣΤΟΣ

ΖΥΜΩΣΗ ΑΡΓΗ

ΝΕΑΡΟ ΚΡΑΣΙ

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ & ΩΡΙΜΑΝΣΗ

ΤΡΥΓΙΚΑ ΑΛΑΤΑ

ΚΡΑΣΙ ΩΡΙΜΟ

ΕΜΦΙΑΛΩΣΗ

Προϋπολογισμός Κόστους Κτιριακών Εγκαταστάσεων

A/A	Περιγραφή	Μον. Μέτρ.	Ποσότητα	Τιμή Μονάδας	Σύνολο
1	Εκχέρσωση γηπέδου	M ³	600	800	480.000
2	Εκσκαφές θεμελίων	M ³	420	1.000	420.000
3	Επιχώσεις θεμελίων μπαζογάλλικο	M ³	1.000	850	850.000
4	Διάστρωση συμπίκνωση 0,7μ. 3Α	M ³	330	500	165.000
5	Οπλισμένο σκυρόδεμα B225	M ³	337	24.000	8.088.000
6	Ξυλότυπος	M ²	1.000	3.000	3.000.000
7	Σιδηρός οπλισμός StII	Kg	25.000	240	6.000.000
8	Σκυρόδεμα B160	M ³	200	22.000	4.400.000
9	Δομικό πλέγμα	Kg	5.500	235	1.292.500
10	Φέρουσα σιδηρ/σκευή κολώνες στέγη	Kg	30.000	400	15.200.000
11	Επικάλυψη στέγης τοιχοι panels	M ²	160	7.000	11.200.000
12	Βιομηχανικό δάπεδο	M ²	1.200	2.500	3.000.000
13	Τοίχοι δρομικοί 10 εκ.	M ²	70	3.600	252.000
14	Τοίχοι δρομικοί διπλοί	M ²	70	7.000	490.000
15	Επιχρίσματα	M ²	100	3.300	330.000
16	Πόρτες εσωτερικές ξύλινες	M ²	15,5	30.000	465.000
17	Σιδηρά πόρτα	Kg	100	1.500	150.000
18	Πάτωμα γραφείου	M ²	20	11.000	220.000
19	Ψευδοροφή γραφείου	M ³	20	5.000	100.000
20	Βαφές σιδηρών επιφανειών	M ²	100	3.800	380.000
21	Βαφές ξύλινων επιφανειών	M ²	75	5.500	412.500
22	Επικάλυψη δαπέδου με πλακίδια	M ²	8,5	10.000	85.000
23	Επικάλυψη τοίχων με πλακίδια	M ²	20	12.000	240.000
24	Βαφές τοίχων	M ²	280	1.000	280.000
25	Είδη υγιεινής	αποκοπή	αποκοπή	αποκοπή	200.000
26	Υδραυλική εγκατάσταση	αποκοπή	αποκοπή	αποκοπή	800.000
27	Ηλεκτρική εγκατάσταση	αποκοπή	αποκοπή	αποκοπή	1.500.000
Σύνολο κτιριακών εγκαταστάσεων					60.000.000

4.3 ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

(1) ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ

Σταφυλοδόχος (1).

Με διπλούς κοχλίες χωρητικότητας σταφυλοδόχου 22m^3 και με διαστάσεις 5,00mm μήκος, 3,80 m πλάτος και 1,80 ύψος.

Προδιαγραφές

1. Είδος κατασκευής : ανοξείδωτη
2. Πάχος λαμαρίνας κατασκευής σταφυλοδόχου INOX 2mm AISI 304.
3. Διάμετρος κοχλία Φ 385mm
4. Βήμα κοχλία 230 - 240 mm
5. Πάχος ελάσματος φτερού κοχλία 4mm INOX AISI 304 mm
6. Άξονας προσαρμογής φτερού κοχλία INOX Φ 114x 4 mm AISI 304
7. Κουζινέτα στο άκρο κινήσεως κατασκευής με ρουλεμάν βαρέως τύπου ενώ τα πίσω ενδιάμεσα από φωσφορούχο ορείχαλκο διαιρούμενα.
8. Η κίνηση των κοχλιών θα δίνεται από ένα ηλεκτρομειωτήρα 7,5 HP μεταβλητών στροφών βαρέως τύπου και ζεύγη οδοντωτών τροχών και αλυσίδας.
9. Στην σταφυλοδόχο θα υπάρχουν υπερυψωμένα παραπέτα βιδωτά στη πίσω πλευρά και στις δύο κάθετες προς την έξοδο, το δε ύψος θα είναι 0,80 m.
10. Στην έξοδο της σταφυλοδόχου θα υπάρχει πόρτα στεγανή που ανοίγει και κλείνει με την βοήθεια δύο υδραυλικών εμβόλων και έλαιο-δυναμικού συστήματος 2 HP.

Τιμή : 6.500.000

Μεταφορικός κοχλίας απορρίψεως στέμφυλων μήκους 10 μέτρων (1)

Προδιαγραφές

1. Είδος κατασκευής μεταλλική σιδερένια (ανθρακούχος χάλυβας)
2. Διάμετρος κοχλία Φ 385 mm
3. Βήμα κοχλία 230-240 mm
4. Άξονας προσαρμογής φτερού κοχλία σωλήνας πίεσεως τύπου MANNΣΣΜΑΝ, διαμέτρου 102 mm X 5mm.
5. Πάχος ελάσματος φτερού κοχλία 5 mm.

6. Έδρανα στηρίξεως κοχλία στο άκρο κινήσεως κουζινέτου ειδικής κατασκευής με ρουλεμάν βαρέως τύπου, ενώ το πίσω κουζινέτο αυτορύθμιστο, εμπορίου, μεσαία κουζινέτα, δεν θα υπάρχουν για αποφυγή μπλοκαρίσματος των στέμφυλων. Στην θέση των κουζινέτων θα υπάρχει τεφλόν.
7. Ο κοχλίας θα εργάζεται σε μεταλλική σκάφη πάχους 4 mm με ανάπτυγμα 1250 mm ο δε κοχλίας θα εργάζεται υπό κλίση για την ανύψωση και αποθήκευση των στέμφυλων όπου θα παραλαμβάνει από το κεντρικό οριζόντιο κοχλία.
8. Η κίνηση του κοχλία θα δίνεται από ηλεκτρομειωτήρα 7,5 HP και ζεύγος οδοντωτών τροχών και αλυσίδα.
9. Όλη η σιδηροκατασκευή θα είναι χρωματισμένη με χρώμα ρητίνης (δύο συστατικών).

Τιμή : 1.200.000

Σταφυλοδόχος (2).

Με διπλούς κοχλίες χωρητικότητας σταφυλοδόχου 32 μ³, με διαστάσεις 6,25 m μήκος, 3,80 m πλάτος και 1,80 ύψος.

Προδιαγραφές

1. Είδος κατασκευής: ανοξείδωτη.
2. Πάχος λαμαρίνας κατασκευής σταφυλοδόχου INOX 4 mm AISI 304.
3. Διάμετρος κοχλία Φ 385 mm.
4. Βήμα κοχλία 230 - 240 mm.
5. Πάχος ελάσματος φτερού κοχλία 4 mm INOX AISI 304 mm.
6. Άξονας προσαρμογής φτερού κοχλία INOX Φ 114 x 4 mm AISI 304.
7. Κουζινέτα στο άκρο κινήσεως κατασκευής με ρουλεμάν βαρέως τύπου ενώ τα πίσω ενδιάμεσα από φωσφορούχο ορείχαλκο διαιρούμενα.
8. Η κίνηση των κοχλιών θα δίνεται από ένα ηλεκτρομειωτήρα 7,5 HP μεταβλητών στροφών βαρέως τύπου και ζεύγη οδοντωτών τροχών και αλυσίδα.
9. Στη σταφυλοδόχο θα υπάρχουν υπερυψωμένα παραπέτα βιδωτά στη πίσω πλευρά και στις δύο κάθετες προς την έξοδο, το δε ύψος θα είναι 0,80 m.
10. Στην έξοδο της σταφυλοδόχου θα υπάρχει πόρτα στεγανή που ανοίγει και κλείνει με τη βοήθεια δύο υδραυλικών εμβόλων και έλαιο-δυναμικού συστήματος 2 HP.

Τιμή: 7.000.000

Μεταφορικός κοχλίας απορρίψεως στέμφυλων μήκους 12 μέτρων (2)**Προδιαγραφές**

1. Είδος κατασκευής μεταλλική σιδερένια (ανθρακούχος χάλυβας)
2. Διάμετρο κοχλία Φ 385 mm
3. Βήμα κοχλία 230 - 240 mm
4. Άξονας προσαρμογής φτερού κοχλία σωλήνας πέσεως τύπου MANNESMAN, διαμέτρου 102 mm x 5mm.
5. Πάχος ελάσματος φτερού κοχλία 5 mm.
6. Έδρανα στηρίξεως κοχλία στο άκρο κινήσεως κουζινέτου ειδικής κατασκευής με ρουλεμάν βαρέως τύπου, ενώ τα ενδιάμεσα από κράμα φωσφορούχου ορείχαλκου διαιρούμενα ειδικής κατασκευής.
7. Ο κοχλίας θα εργάζεται σε μεταλλική σκάφη πάχους 4mm με ανάπτυγμα 1.250 mm είναι υπέργειος.
8. Η κίνηση του κοχλία θα δίνεται από ηλεκτρομειωτήρα 7,5 HP και ζεύγος οδοντωτών τροχών και αλυσίδα.
9. Όλη η σιδηροκατασκευή θα είναι χρωματισμένη με χρώμα ρητίνης (δύο συστατικών).

Τιμή: 1.500.000Πνευματικός απορροφητήρας βοστρύχων**Προδιαγραφές**

1. Ο απορροφητήρας θα κινείται με ηλεκτροκινητήρα 30 HP. και 3.000 στροφές το λεπτό, ελληνικής κατασκευής του εργοστασίου ΒΑΛΙΑΔΗΣ.
2. Ο σωλήνας απορροφήσεως θα είναι πλαστικός PVC 100Φ 250 χιλ. και πάχος τοιχώματος 5 χιλ. Θα συνοδεύουν τον απορροφητήρα 7 σωλήνες των 6 μέτρων, δηλαδή 7 μέτρα x 6 μέτρα = 42 μέτρα και τρεις γωνίες των 90⁰.
3. Η φτερωτή θα είναι ολόκληρη από σίδηρο καλά ζυγοσταθμισμένη και με διάμετρο 520 χιλ. περίπου.
4. Ο απορροφητήρας θα είναι μονομπλόκ μαζί με τον ηλεκτροκινητήρα.
5. Ο απορροφητήρας έχει δυνατότητα απορροφήσεως των βοστρύχων από απόσταση μέχρι 80 μέτρων.
6. Στον απορροφητήρα θα συμπεριλαμβάνονται:

- 42 μέτρα πλαστικών σωλήνων 250 χιλ.
- 3 γωνίες πλαστικές 250 χιλ.
- χοάνη περισυλλογής βοστρύχων
- και ότι άλλο βοηθητικό χρειασθεί για την τοποθέτηση του απορροφητήρα
- στην περίπτωση που χρειασθούν και άλλες σωλήνες, αυτές είναι επιπλέον.

7. Μεταλλικός πύργος στηρίξεως απορροφητήρα σε ύψος 3,50 - 4,00 m

8. Ηλεκτρικός πίνακας αστέρα - τρίγωνο αυτόματου εκκινήσεως.

Τιμή: 2.000.000

Α. ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ

Α/Α	Περιγραφή	Τεμ.	Τιμή Μονάδας	Δαπάνη
1	Σταφυλοδόχος κοχλίας INOX 32μ ³	1	7.000.000	7.000.000
2	Μεταφορικός κοχλίας απορρίψεως στέμφυλων 12 μ.	1	1.500.000	1.500.000
3	Σταφυλοδόχος INOX 22 μ ³	1	6.500.000	6.500.000
4	Αναβατήριο απορρίψεως στέμφυλων 10 μ.	1	1.200.000	1.200.000
5	Πνευματικός απορροφητήρας βόστρυχων	1	2.000.000	2.000.000
Σύνολο Α.				18.200.000

(2) ΤΜΗΜΑ ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

(2.1) Ανοξειδωτες δεξαμενές

Α. Οκτώ (8) τεμάχια δεξαμενές από ανοξειδωτο χάλυβα χωρητικότητας 75 μ³.

Διάμετρος: 4.000 χιλ Κυλινδρικό ύψος: 6.000 χιλ.

Ποιότητα και πάχη ελάσματος κατασκευής: Στην οροφή ανοξειδωτος χάλυβας ποιότητας AISI 316. Στην υπόλοιπη δεξαμενή AISI 304. Εξ' ολοκλήρου από έλασμα πάχους 2 χιλ.

Τα ελάσματα, πρώτης διαλογής, έρχονται σε μορφή ρολών (COILS), πάχους αναλόγου προς τα επιλεγόμενα, από το Φιλανδέζικο εργοστάσιο ΟΥΤΟΚΥΡΥ ΟΥ.

Είναι ελάσματα ψυχρής εξελάσεως, συσκευασμένα σε δέματα, είναι ντεκαπαρισμένα και παθητικοποιημένα, με βαθμό λειάνσεως (FINISH) 2B. Συνοδεύονται από πιστοποιητικά μηχανικών αντοχών και χημικών αναλύσεων.

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

- Στόμιο στην οροφή με κάλυμμα
- Ασφαλιστική βαλβίδα διπλής ενέργειας
- Ανθρωποθυρίδα πλευράς OVAL
- Δειγματολήπτης
- Δείκτης στάθμης (μανόμετρο)
- Θερμόμετρο
- Κρούνοι παραλαβής και καθαρισμού από ανοξείδωτο χάλυβα.

Ψυκτικός μανδύας (Jacket) από έλασμα ανοξείδωτου χάλυβος, ποιότητας AISI 304 L, πάχους 1,2 χιλ. μορφής κυματοειδούς.

Μόνωση του Jacket από στρώμα διογκωμένης πολουρεθάνης πάχους 50 χιλ. με επικάλυψη από φύλλο ανοξείδωτου χάλυβος, ποιότητας AISI 304, πάχους 0,6 χιλ. Έδραση σε βάση από μπετόν.

*Τιμή: για τη δεξαμενή δρχ. 3.000.000
για το jacket με τη μόνωση και την επικάλυψη του, ανά μ²
δρχ.45.000 x 18 μ²=810.000*

B. Τρεις δεξαμενές από ανοξείδωτο χάλυβα χωρητικότητας 50 μ3.

Διάμετρος: 3.300 χιλ. **Κυλινδρικό ύψος:** 6.000 χιλ.

Ψυκτικός μανδύας (jacket) από έλασμα ανοξείδωτου χάλυβος, ποιότητας AISI 304 L, πάχους 1,2 χιλ. μορφής κυματοειδούς.

Μόνωση του jacket από στρώμα διογκωμένης πολουρεθάνης πάχους 50 χιλ. με επικάλυψη από φύλλο ανοξείδωτου χάλυβα, ποιότητας AISI 304, πάχους 0,6 χιλ.

Στα λοιπά στοιχεία όμοιες με τις δεξαμενές της παρ. Α

*Τιμή: για τη δεξαμενή δρχ. 1.500.000
για το jacket με τη μόνωση και την επικάλυψη του, ανά μ² δρχ.
810.000 x 18 μ².*

Γ. Τρεις δεξαμενές από ανοξείδωτο χάλυβα χωρητικότητας 25 μ³
Διάμετρος: 2.500 χιλ. Κυλινδρικό ύψος: 5.000 χιλ.

Ποιότητα και πάχη ελάσματος κατασκευής: Στην οροφή ανοξείδωτος χάλυβας ποιότητας AISI 316. Στην υπόλοιπη δεξαμενή AISI 304. Στην οροφή, την κάτω ζώνη του κυλίνδρου και τον πυθμένα 2 χιλ. στον υπόλοιπο κύλινδρο 1,5 χιλ.

Στα λοιπά στοιχεία - πλην του jacket - όμοιες με τις δεξαμενές της παρ. Α.

Τιμή: για τη δεξαμενή δρχ. 1.200.000

Δ. Δύο δεξαμενές από ανοξείδωτο χάλυβα χωρητικότητας 2,5 μ³
Διάμετρος: 1.500 χιλ. Κυλινδρικό ύψος: 1.500 χιλ.

Ποιότητα και πάχη ελάσματος κατασκευής: Στην οροφή ανοξείδωτος χάλυβας ποιότητας AISI 316. Στην υπόλοιπη δεξαμενή AISI 304. Στην οροφή, στον κύλινδρο, 2 χιλ. στον κύλινδρο 1,5 χιλ., στον κωνικό πυθμένα 2,5 χιλ.

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

- Στόμιο στην οροφή με κάλυμμα
- Ασφαλιστική βαλβίδα διπλής ενέργειας
- Δειγματολήπτης
- Δείκτης στάθμης
- Κρούνοι παραλαβής και καθαρισμού από ανοξείδωτο χάλυβα.

Έδραση με πόδια από ανοξείδωτο χάλυβα.

Τιμή: για τη δεξαμενή δρχ. 500.000

Ε. Δύο δεξαμενές ερυθράς οινοποίησης (οινοποιητές) από
ανοξείδωτο χάλυβα χωρητικότητας 50 μ³.
Διάμετρος: 3.300 χιλ. Κυλινδρικό ύψος: 6.000 χιλ.

Ποιότητα και πάχη ελάσματος κατασκευής : Στην οροφή ανοξείδωτος χάλυβας ποιότητας AISI 316. Στην υπόλοιπη δεξαμενή AISI 304. Εξ' ολοκλήρου από έλασμα πάχους 2 χιλ.

Εξοπλισμός: Στόμιο στην οροφή με κάλυμμα, ασφαλιστική βαλβίδα διπλής ενέργειας, ανθρωποθυρίδα πλευράς με ρυθμιζόμενο (πνευματικό)

άνοιγμα, διασπορέας γλεύκους, σύστημα ανακυκλοφορίας με σωλήνα και κρούνο, αντλία ανακυκλοφορίας με ελαστικό πτερύγιο, κρούνοι από ανοξείδωτο χάλυβα.

Ψυκτικός μανδύας (jacket) από έλασμα ανοξείδωτου

χάλυβος, ποιότητας AISI 304 L, πάχους 1,2 χιλ. μορφής κυματοειδούς.

Μόνωση του jacket από στρώμα διογκωμένης πολυουρεθάνης πάχους 50 χιλ. με επικάλυψη από φύλλο ανοξείδωτου χάλυβα, ποιότητας AISI 304, πάχους 0,6 χιλ.

Έδραση με βάση και ποδιά από κοινό χάλυβα με εποξειδική επένδυση.

Τιμή : για τον οινοποιητή δρχ. 3.500.000

**για το jacket με τη μόνωση και την επικάλυψη του, ανά μ2 δρχ.
45.000x 15 μ2**

ΣΤ. Πέντε δεξαμενές σταθεροποίησης από ανοξείδωτο χάλυβα χωρητικότητας 10 μ³.

Διάμετρος : 2.200 χιλ. Κυλινδρικό ύψος : 2.500 χιλ.

Ποιότητα και πάχη ελάσματος κατασκευής : Εξ' ολοκλήρου από ανοξείδωτο χάλυβα ποιότητας AISI 304. Στην οροφή και τον κυλίνδρου 2 χιλ. στον πυθμένα 2,5 χιλ.

Εξοπλισμός : Ασφαλιστική βαλβίδα διπλής ενέργειας, ανθρωποθυρίδα πλευράς OVAL, δεύτερη πόρτα ψυγείου, δειγματολήπτες, δείκτης στάθμης, σωλήνα ανά-κυκλοφορίας στο εσωτερικό της δεξαμενής, κρούνοι παραλαβής, ανά-κυκλοφορίας και καθαρισμού από ανοξείδωτο χάλυβα.

Ψυκτικός μανδύας (jacket) συνολικής επιφάνειας 12 μ², από έλασμα ανοξείδωτου χάλυβος ποιότητας AISI 304 L, μορφής κυματοειδούς πάχους 1,2 χιλ.

Μόνωση ολοσχερής από στρώμα διογκωμένης πολυουρεθάνης πάχους 80 χιλ. με επικάλυψη από φύλλο ανοξείδωτου χάλυβος, ποιότητας AISI 304, πάχους 0,6 χιλ.

Έδραση με πόδια από ανοξείδωτο χάλυβα.

Τιμή: για τη δεξαμενή δρχ. 2.000.000

Z. Τέσσερις δεξαμενές σταθεροποίησης από ανοξείδωτο χάλυβα χωρητικότητας 5 μ³.

Διάμετρος : 1.600 χιλ. Κυλινδρικό ύψος : 2.500 χιλ.

Ψυκτικός μανδύας (jacket) συνολικής επιφάνειας 8,8 μ², από έλασμα ανοξείδωτου χάλυβος ποιότητας AISI 304 L, μορφής κυματοειδούς, πάχους 1,2 χιλ.

Μόνωση ολοσχερής από στρώμα διογκωμένης πολυουρεθάνης πάχους 80 χιλ. με επικάλυψη από φύλλο ανοξείδωτου χάλυβος, ποιότητας AISI 304, πάχους 0,6 χιλ.

Έδραση με πόδια από ανοξείδωτο χάλυβα.

Τιμή: για την δεξαμενή δρχ. 1.300.000

B.1. Δεξαμενές ανοξείδωτες

A/A	Περιγραφή	Τεμ.	Τιμή Μονάδας	Δαπάνη
1	Ανοξείδωτη δεξαμενή 75 μ ³ με ψυκτικό μανδύα	8	3.000.000	24.000.000
2	Ανοξείδωτη δεξαμενή 50 μ ³ με ψυκτικό μανδύα	3	2.500.000	7.500.000
3	Ανοξείδωτη δεξαμενή 25 μ ³	3	1.000.000	3.000.000
4	Ανοξείδωτη δεξαμενή 2,5 μ ³	2	500.000	1.000.000
5	Οινοποιητής ερυθράς οινοποίησης INOX 50 μ ³ με ψυκτικό μανδύα	2	4.000.000	8.000.000
6	Ανοξείδωτη δεξαμενή σταθεροποίησης 10 μ ³ με ψυκτικό μανδύα	5	2.000.000	10.000.000
7	Ανοξείδωτη δεξαμενή σταθεροποίησης 5 μ ³ με ψυκτικό μανδύα	4	1.500.000	6.000.000
Σύνολο Β1.				59.500.000

(2.2) Μηχανολογικός εξοπλισμός οινοποίησης

■ Προπιεστήριο σταφυλιών

Το μηχάνημα είναι χαλύβδινης κατασκευής μεγάλης αποθηκεύσεως σταφυλοπολτού προερχόμενου από 12 - 15 τόνους σταφυλιών.

- Λόγω της δυνατότητας εναποθηκεύσεως μεγάλου όγκου σταφυλοπολτού και της βάρδιας περιστροφής του κοχλία με ρυθμιζόμενες στροφές από 1- 3 το λεπτό, επιτυγχάνεται η εξαγωγή του μεγάλου ποσοστού γλεύκους δια στατικής εκστραγγίσεως με χαμηλό ποσοστό υποστάθμης και εις ποσοστό 70 - 75%.
- Διάμετρος κοχλία 750 χιλ. από ανοξείδωτο χάλυβα
- Σχάρες εκστραγγίσεως από INOX
- Πλευρικά καλύμματα INOX
- Όλα τα υπόλοιπα τμήματα είναι επισμαλτωμένα κατόπιν αμμοβολής.

Τιμή : 200.000

■ Πιεστήριο σταφύλων

Το μηχάνημα είναι ενισχυμένης κατασκευής και μπορούν να επεξεργασθούν όλες οι ποικιλίες σταφύλων οινοποίησης.

- Διάμετρος κοχλία 750 χιλ. από ανοξείδωτο χάλυβα
- Φίλτρα εκστραγγίσεως από INOX
- Πλευρικά καλύμματα INOX
- Όλα τα υπόλοιπα τμήματα είναι επισμαλτωμένα κατόπιν αμμοβολής
- Το μηχάνημα είναι εξοπλισμένο με αυξομειωτήρα στροφών για την ρύθμιση περιστροφής του κοχλία
- Στροφές ρυθμιζόμενες από 0,8 - 3 ανά λεπτό
- Υδραυλικό σύστημα ελέγχου πίεσεως εμπρόσθιας πόρτας
- Ωριαία απόδοση 17 - 20 τόνοι σταφύλων οινοποίησης και για την ποικιλία Σαββατιανό

Τιμή : 400.000

■ **Ανοξείδωτη Αντλία 40 τόνων / ώρα**

Αντλία σταφυλοπολτού με ρότορα ελικοειδή.

Τρόπος λειτουργίας

- Η περιστροφή του ελικοειδούς ρότορα της αντλίας μέσα στον σταθερό ρότορα δημιουργεί κλειστούς χώρους οι οποίοι προωθούνται εγκάρσια από το σημείο εισόδου προς το σημείο εξόδου
- Η μετακίνηση του προϊόντος μέσα στους εσωτερικούς χώρους της αντλίας επιτρέπει μια μαλακή προώθηση του προϊόντος.
- Ο ρότορας είναι κατασκευασμένος από ανοξείδωτο χάλυβα
- Όλα τα τμήματα τα ερχόμενα σε επαφή με το προϊόν είναι κατασκευασμένα από ανοξείδωτο χάλυβα
- Σύστημα ασφαλείας για να μη καταστραφεί ο ρότορας σε περίπτωση που παραμείνει χωρίς προϊόν η λεκάνη σταφυλοπολτού.
- Ακίδες στάθμης στην λεκάνη σταφυλοπολτού
- Η αντλία συνοδεύεται με μία μικρή λεκάνη για την παραλαβή του προϊόντος

Τιμή :F.F.100.000

■ **Αντλία INOX σε τροχούς κατάλληλη για την κυκλοφορία του προϊόντος προς τις δεξαμενές.**

Τιμή(LIT.IT) : 950.000

■ **Ένα φίλτρο γης διατόμων,**

- μηχανήμα πλήρες έτοιμο για λειτουργία με πίνακα χειρισμού
- ένα φίλτρο γης διατόμων
- τετραγωνικά μέτρα 4,5
- απόδοση 7 - 9 τόνοι / ώρα
- ηλεκτρικός πίνακας χαμηλής τάσης ενσωματωμένος
- σύστημα εκκένωσης του πλακούντα σε στερεά κατάσταση
- δίσκοι φιλτραρίσματος οριζόντιοι
- περιστροφή δίσκων και απομάκρυνση του στερεού πλακούντα δια φυγοκεντρικής περιστροφής αυτών
- κατασκευή μηχανήματος εξ' ολοκλήρου από ανοξείδωτο χάλυβα AISI 304
- αντλία κατασκευασμένη από ανοξείδωτο χάλυβα

Τιμή : (LIT.IT) 22.000.000

■ Ένα φίλτρο πλακών

- φίλτρο τύπου 40 X 40
- πλαίσιο κατασκευασμένο από ανοξείδωτο χάλυβα AISI 304
- λεκάνη περισυλλογής προϊόντος τύπου από AISI 304
- μπεκ και κρούνοι σφαιρικού τύπου από AISI 304
- κλείσιμο φίλτρου μηχανικού τύπου με βίδα
- πλαίσιο τύπου A/4 για 30 - 40 πλάκες
- πλάκες τύπου NORYL 40
- φιλτράρισμα για κάθε διηθητική πλάκα

* για αποστεριωτικό φιλτράρισμα 65 - 70 λίτρα

* για κανονικό φιλτράρισμα 90 - 100 λίτρα

- Αντλία INOX AISI 304, φυγοκεντρικού τύπου τοποθετημένη σε ρόδες, τριφασική HP 0,75

Τιμή : (LIT.IT) 7.500.000

■ Ένα θλιπτήριο σταφυλιών με κύλινδρο από ειδικό υλικό

Τιμή : F.F. 20.000

■ Ένα φίλτρο αποστεριωτικό με φυσίγγια κατάλληλο για το φιλτράρισμα του κρασιού

Τιμή(LIT.IT):11.000.000

■ Μία δεξαμενή με αναδευτήρα των 6 τόνων κατασκευασμένη από INOX AISI 316

Τιμή Δρχ. : 1.200.000

■ Ένα πνευματικό πιεστήριο

- τύπος μηχανήματος, με μία πόρτα
- κλωβός κατασκευασμένος από INOX AISI 304 με άριστο φινίρισμα
- χωρητικότητας κλωβού ως μια δεξαμενή των 10 μ³

- κλωβός στηριζόμενος στο εμπρόσθιο τμήμα σε κεντρικό κουζινέτο και στο πίσω τμήμα σε δύο ράουλα βάσεως αριστερά - δεξιά περιστρεφόμενα σε ειδικό στεφάνι. Τρόπος κατασκευής άριστος για μεγάλα φορτία με πιστοποιητικό ISO - 9003 Κοινής Αγοράς CE για την ποιότητα κατασκευής.
 - τρόπος περιστροφής κλωβού ως VINIMATIC 35 των 35 μ³ για την φόρτωση σταφυλοπολλτού έως και 60 τόνοι.
 - σασί βαρέως τύπου επισμαλτωμένο κατόπιν αμμοβολής
 - φόρτωση με το σύστημα της αξονικής τροφοδοσίας, περίπου 20 - 23 τόνοι σταφυλοπολλτού για την ποικιλία Σαββατιανό και για προϊόν προερχόμενο από θλιπτήριο
 - αξονική τροφοδοσία διαμέτρου 120 χιλ. είσοδος / έξοδος
 - αξονική με περιστροφή ολική κατόπιν επιλογής χρόνου ή με ημίπεριστροφές ως εκκρεμές.
 - κανάλια κωνικού τύπου αυτοκαθαριζόμενα, με άριστα αποτελέσματα και ειδικά για την επεξεργασία δύσκολων ποικιλιών ως Σουλτανίνα, Καβάλας κλπ.
 - κανάλια με δύο εξαγωγές στο μέσον του κλωβού για κάθε κανάλι για
1. Την γρήγορη εκχύμωση (ανταγωνισμός στην άκρη του κλωβού διπλή εξαγωγή EXTRA)
 2. Τον εύκολο καθαρισμό των καναλιών (και για τις πιο δύσκολες ποικιλίες) με πιεστικό ενσωματωμένο στο μηχάνημα και ειδικό πιστόλι εισερχόμενο με ημιαυτόματο σύστημα στα κανάλια δια τον καθαρισμό τους, απόσταση αριστερά δεξιά 2 μέτρα περίπου. (ανταγωνισμός EXTRA για σύστημα καθαρισμού).
 Προσαρμογή μεμβράνης άριστη, με κουμπωτό σύστημα, για την γρήγορη αλλαγή της και την πλήρη στεγανοποίηση.
 Ειδικό σπείρωμα στο πίσω τμήμα της μεμβράνης για την διευκόλυνση της εξαγωγής των στέμφυλων με το τέλος της επεξεργασίας, που έχει σαν αποτέλεσμα το πλήρες άδειασμα του κλωβού, καθώς και την μείωση του χρόνου σε συνάρτηση με μηχανήματα ανταγωνισμού.
 Χρόνος επεξεργασίας για την ποικιλία Σαββατιανό και για προϊόν προερχόμενο από θλιπτήριο με βοστρύχους περίπου 3 ώρες, για το πρόγραμμα πύσεως.
 3. Χειριστήριο ενσωματωμένο πάνω στο μηχάνημα με PC PERSONAL COMPUTER, με ειδικά προγράμματα για διάφορες ποικιλίες και με επιπλέον πρόγραμμα που μπορεί να θέσει ο καθένας.

Με πόρτα φόρτωσης - εκφόρτωσης πολύ απλής χρήσης χειροκίνητη συρόμενη σε ράγες απαλλαγμένη από τον θάλαμο στεγανοποίησης. Λεκάνη εκροής γλεύκους - εκφορτώσεως στέμφυλων συρόμενη σε ράγες.

Τιμή : F.F. 500.000

- χωρίς αεροσυμπιεστή
- με αξονική διάμετρο 120 χιλ.
- με δύο πνευματικές βάνες και πρεσοδιακόπτη για την αξονική
- COMPESSEUR με αεροφυλάκιο και για τα δύο μηχανήματα

Τιμή : F.F. 70.000

- Καπάκια για το κλείσιμο των καναλιών η πόρτα στο άνω τμήμα κατά την τοποθέτησή τους παραμένει ανοιχτή

Τιμή : F.F. 3.000

- Εξοδα μεταφοράς από Γαλλία στον Πύργο

Τιμή : F.F. 20.000

B.2. Μηχανολογικός εξοπλισμός

A/A	Περιγραφή		Τιμή μονάδας	Δαπάνη σε δρχ.
1	Προπιεστήριο σταφυλιών 12-15 τόνους	1	F.F. 200.000	10.000.000
2	Πιεστήριο σταφυλιών 17-20 τόνους	1	F.F. 400.000	20.000.000
3	Αντλία σταφυλοπολιτού 40 τόνοι / ώρα	1	F.F. 100.000	5.000.000
Τα ποσά από 4-7 σε Λίρες Ιταλίας				
4	Ανοξειδωτη αντλία	1	950.000	161.500
5	Φίλτρο γης διατόμων	1	22.000.000	3.740.000
6	Φίλτρο πλακών 40X40	1	7.500.000	1.275.000
7	Θλιπτήριο στέμφυλων	1	F.F. 20.000	1.000.000
8	Πνευματικό πιεστήριο 10 μ ³ , 4 lps/h	1	F.F. 500.000	25.000.000
9	Κομπρεσέρ με αεροφυλάκιο	1	F.F. 70.000	3.500.000
10	Καπάκια για κλείσιμο των καναλιών		F.F. 3.000	150.000
11	Αποστειρωτικό φίλτρο(σε λίρες Ιταλίας)	1	11.000.000	1.870.000
12	Μία δεξαμενή με αναδευτήρα	1	1.200.000	1.200.000
Σύνολο B2.				72.396.500

Σημείωση : 1 Γαλ. Φρ.=50 δρχ.

1 λίρ. Ιταλίας=0,7 δρχ.

3) Γραμμή Εμφιάλωσης Οινοποιείου

1. **Περιστροφική τράπεζα** τροφοδοσίας διαμέτρου 600 mm κατασκευασμένη από ανοξείδωτο χάλυβα πλήρης με πόδια στήριξης.

2. **Πλυντική καινούργιων φιαλών.** Είναι περιστροφική με 9 λαβίδες για πιάσιμο των φιαλών από το λαιμό. Είναι κατασκευασμένη από ανοξείδωτο χάλυβα και από άλλα υλικά αντιδιαβρωτικά και αντιόξινα. Η μετάδοση της κίνησης γίνεται με γρανάζια (συνοδόντωση). Είναι εξοπλισμένη με κέντρο διανομής νερού προς εκτόξευση και με μηχανισμό μπλοκαρίσματος της μηχανής σε περίπτωση έλλειψης φιάλης.

Υπάρχει μηχανισμός αναποδογυρίσματος των φιαλών δια μέσου οδοντωτού γραναζιού.

Η είσοδος των φιαλών ρυθμίζεται δια μέσου ενός κοχλία.

Λειτουργεί με αποστειρωμένο νερό. Η μηχανή είναι εξοπλισμένη με προστατευτικά καλύμματα σύμφωνα με τους κανονισμούς της Ε.Ε.

Δυναμικότητα παραγωγής 600 - 1.500 Φ/Η.

Εγκατεστημένη ισχύς 0,75 k W

3. **Μονομπλόκ Γεμιστικής - Κλειστικής,** τύπος CS10 με 10 βαλβίδες πλήρωσεως και μία κεφαλή πωματισμού φελού του Ιταλικού Οίκου Bolletti Group. Αποτελείται από γερή βάση πλήρως επενδυμένη με ανοξείδωτο χάλυβα AISI 304. Όλα τα μέρη σε επαφή με το προϊόν είναι επίσης κατασκευασμένα από ανοξείδωτο χάλυβα AISI 304.

Η μετάδοση της ισχύος γίνεται με γρανάζια. Η μηχανή είναι εξοπλισμένη με:

- Αστέρες εισόδου και εξόδου φιαλών πλήρεις με μηχανισμούς ασφαλείας.
- Σωλήνα τροφοδοσίας κρασιού, πλήρης με βάλβιδα πνευματικής σφαίρας από ανοξείδωτο χάλυβα AISI 304 για τον έλεγχο της ροής του υγρού στην δεξαμενή κρασιού της μηχανής.
- Ηλεκτρονικό έλεγχο παρουσίας υγρού στην δεξαμενή δια μέσου αισθητηρίων.
- Στόμια που αποσυναρμολογούνται πολύ εύκολα για τη συντήρησή τους.
- Δεξαμενή υγρού με πυθμένα καμπυλωτό για την δυνατότητα εκφόρτωσης όλου του υγρού.

- Βαλβίδα σφαιράς για ολική εκφόρτωση του υγρού που περιέχεται στην δεξαμενή.
- Ηλεκτρική εγκατάσταση σύμφωνα με τους διεθνείς κανόνες ασφαλείας με διακόπτες χαμηλής τάσης που περιέχονται σε ένα κιβώτιο από ανοξείδωτο χάλυβα.
- Ταπωτική για τάπες από φελλό για τον πωματισμό των φιαλών ξοπλισμένη με χοάνη τροφοδοσίας πωμάτων κατασκευασμένη από νοξείδωτο χάλυβα και με κινητήρα ανεξάρτητο, κύλινδρο ανύψωσης των φιαλών πνευματικό σύμφωνα με τους διεθνείς κανονισμούς ISO.
- Μηχανισμός ανύψωσης για την χρήση διαφορετικού σχήματος φιάλης.
- Μηχανισμός φυσήματος αέρος για τον καθαρισμό της κεφαλής κλεισίματος.
- Δυναμικότητα παραγωγής 600 - 1.000 Φ/Η.
- Εγκατεστημένη ισχύς: 1,5 k W.

4. Ετικέτεζα Αυτόματη Περιστροφική Μοντ. SR/1ADHA του Ιταλικού Οίκου COMEN S.R.L.

Η μηχανή είναι προδιατεθειμένη για την συσκευασία ενός σχήματος τετράγωνης φιάλης 1 λίτρου με δύο σταθμούς ετικεταρίσματος για την επικόλληση εμπρόσθιας και οπίσθιας αυτοκόλλητης ετικέτας. Η τροφοδοσία των φιαλών πραγματοποιείται δια μέσου ενός ατέρμονα κοχλία επιλογής.

Διαστάσεις ετικετών:	Πλάτος μέγιστο 130 mm Ύψος μέγιστο 140 mm
Διαστάσεις φιαλών:	Πλάτος 200 - 380 mm Διάμετρος 50 - 120 mm

Η μηχανή είναι πλήρης με προστατευτικά καλύμματα έναντι ατυχημάτων.

Δυναμικότητα παραγωγής 800 - 2.000 Φ/Η

Εγκατεστημένη ισχύς: 0,75 k W

5. Αυτόματος διανομέας καψυλλίων Μοντ. 81/3000 του Ιταλικού Οίκου O.M.B.

Είναι κατασκευασμένος από ανοξείδωτο χάλυβα κατάλληλος για την διανομή καψυλλίων από κασσίτερο, αλουμίνιο, complex και PVC.

Η θήκη των καψυλλίων είναι μεγάλης αυτονομίας. Είναι εξοπλισμένη με σύστημα ελέγχου παρουσίας πώματος στην φιάλη ούτως ώστε να μην τροφοδοτεί καψύλλια όταν δεν υπάρχει πώμα..

Είναι εξοπλισμένος για ένα τύπο καψυλλίων και ένα τύπο φιάλης κυλινδρικής, έτοιμο να εισαχθεί στην γραμμή παραγωγής.

Είναι πλήρες με προστατευτικά καλύμματα έναντι ατυχημάτων με τούνελ φούρνου με θερμορυθμιστή 380 volt τριφασικού και με βάση από ανοξείδωτο χάλυβα για την θερμοσυρρίκνωση του καψυλλίου.

Με εξαρτήματα για την πνευματική ανύψωση του τούνελ, με φωτοκύτταρο ανίχνευση φιαλών για την ανύψωση του τούνελ.

Δυναμικότητα παραγωγής: από 1.000 - 3.000 Φ/Η.

Εγκατεστημένη ισχύς: 0,5 k W

6. Μεταφορική ταινία

Πλήρεις κλειστού τύπου, από ανοξείδωτο χάλυβα AISI 304 με στηθαία ρυθμιζόμενα και με αλυσίδα από ανοξείδωτο χάλυβα AISI 304.

7. Περιστροφική Τράπεζα συλλογής φιαλών

Διαμέτρου 800 MM που τοποθετείται στο τέλος της γραμμής, είναι εφοδιασμένη με κεφαλή έλξης και αυξομειωτήρα στροφών ισχύος 1 HP.

8. Ημιαυτόματη Γεμιστική Νταμιτζάνων 4 θέσεων

Μία γεμιστική σειράς ALFA με αναρρόφηση του Ιταλικού Οίκου LONGONI Μοντ. ALFA 4.

Η γεμιστική είναι τεσσάρων θέσεων πλήρώσεως με σταθερή στάθμη που την προκαθορίζουμε και με δυνατότητα πλήρώσεως νταμιτζάνων 5 & 5 λίτρων. Είναι εξοπλισμένη με 4 στόμια πλήρώσεως ρυθμιζόμενα και με δυνατότητα αλλαγής τους. Όλα τα μέρη σε επαφή με το προϊόν είναι κατασκευασμένα από ανοξείδωτο χάλυβα. Ο πάγκος εργασίας είναι τροχήλατος και κατασκευασμένος επίσης από ανοξείδωτο χάλυβα.

Είναι εξοπλισμένη με αντλία κενού για τη δημιουργία συνθηκών υπό πίεσης και επομένως δημιουργίας κενού στη φιάλη. Η εκκένωση του προϊόντος στις φιάλες γίνεται αυτόματα μόλις μέσου ενός δοχείου με

φλοτέρ στο επάνω μέρος της μηχανής. (Η αυτόματη εκκένωση γίνεται με προϊόντα ρευστά ενώ για παχύρευστα ή προϊόντα που περιέχουν πολύ ζάχαρη γίνεται χειρωνακτικά).

Η λειτουργία της μηχανής είναι ηλεκτρική διαμέσου υπό πίεσης για την δημιουργία κενού.

9. Ημιαυτόματη Ταπωτική Νταμιτζάνων Μοντ. ETER ΑΑ

Ταπωτική, ημιαυτόματη, κατάλληλη για το κλείσιμο βιδωτών πωμάτων αλουμινίου Pilfer - Proof και εξοπλισμένη με:

- περιστροφική κεφαλή κλεισίματος
- έμβολο με τράπεζα στηρίγματος νταμιτζάνων ή φιαλών, ρυθμιζόμενο ως προς το ύψος, με αυτόματη κίνηση ανόδου - καθόδου
- σύστημα ασφαλείας
- ηλεκτρικά μέρη λειτουργίας

Γ. ΤΜΗΜΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΗΣ

(Τα ποσά σε Λιρέτες Ιταλίας)

A/A	Περιγραφή		Τιμή μονάδας	Δαπάνη σε δρχ.
1	Περιστροφική τράπεζα τροφοδοσίας	1	2.000.000	340.000
2	Πλυντική καινούργιων φιαλών	1	35.000.000	5.950.000
3	Μονομπλόκ γεμιστικής-κλειστικής πλήρης με μηχανισμούς ενίσχυσης αδρανούς και αντλία τροφοδοσίας	1	46.000.000	7.820.000
4	Αυτόματη περιστροφική ετικετέζα	1	30.000.000	5.100.000
5	Αυτόματος διανομέας καψυλλίων	1	5.000.000	850.000
6	Επιστρωτής καψυλλίων	1	2.500.000	425.000
7	Κεφαλή θερμό-συρρικνώσης	1	1.000.000	170.000
8	Μεταφορικές ταινίες για όλη την γραμμή	1	2.500.000	425.000
9	Περιστροφική τράπεζα συγκέντρωσης φιαλών	1	2.000.000	340.000
10	Ημιαυτόματη γεμιστική νταμιτζάνων	1	7.000.000	1.190.000
11	Ημιαυτόματη ταπωτική νταμιτζάνων	1	5.000.000	850.000
Σύνολο Γ.				23.460.000

ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ ΝΕΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ

Α/Α	ΜΗΧΑΝΗΜΑ	KW
1	Σταφυλοδόχος 32 μ ³	5,5
2	Μεταφορικός κοχλίας 12 μ.	5,5
3	Σταφυλοδόχος 22 μ ³	5,5
4	Αναβατήριο στέμφυλων 10 μ.	5,5
5	Απορροφητήρας βοστρύχων	22
6	Προπεστήριο στέμφυλων	7,5
7	Πιεστήριο στέμφυλων	8,5
8	Αντλία σταφυλοπολτού	7,6
9	Ανοξείδωτη αντλία	1,5
10	Φίλτρο γης διατόμων	6
11	Φίλτρο πλακών	0,5
12	Θλιπτήριο σταφυλιών	1,5
13	Πνευματικό πιεστήριο	5,2
14	Κομπρεσέρ με αεροφυλάκιο	5
15	Πλυντική καινούργιων φιαλών	0,75
16	Μονομπλόκ γεμιστικής - κλειστικής	0,75
17	Ετικετέζα	0,75
18	Αυτόματος διανομέας καρυλλιών	0,25
19	Κεφαλή έλξης με αυξομειωτήρα	0,75
ΣΥΝΟΛΟ ΙΣΧΥΟΣ		90,55

ΠΑΛΑΙΑ ΠΑΡΑΜΕΝΟΝΤΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

Α/Α	ΜΗΧΑΝΗΜΑ	HP	KW
1	Απορραγιστήριο	5	3,7
2	Αντλία σταφυλοπολτού	7,5	5,55
3	Πιεστήριο	12	8,88
4	Αντλίες οίνου γλεύκου 5 τεμ.	10	7,40
5	Ψυκτικό συγκρότημα οίνου - γλεύκου	-	49,59
6	Αντλίες ψυγείου	8	5,92
7	Αντλία κυκλοφορίας νερού	15	11,11
ΣΥΝΟΛΟ ΙΣΧΥΟΣ			92,15
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΙΣΧΥΣ ΠΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ			182,7

4.4 ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Όργανα Χημείου

■ Μικροσκόπιο εργαστηριακό

Τεχνικά χαρακτηριστικά

- Διόφθαλμος κεφαλή με σταθερή κλίση 45 μοίρες. Φέρει διατάξεις για την ρύθμιση της κορικής απόστασης από 48 έως 75 mm, και της ανισομετρωπίας του παρατηρητού και μπορεί να περιστραφεί κατά 360 μοίρες.
- Υποδοχέας αντικειμενικών φακών περιστρεφόμενος 4 θέσεων.
- Τράπεζα παρασκευασμάτων κινούμενη με τη βοήθεια ομοαξονικών κομβίων και με μηχανισμό εστίασης με ομοαξονικά επίσης κομβία..
- Ο μηχανισμός εστίασης διαθέτει ακόμα διάταξη ακινητοποιήσεως της τράπεζας στο ανώτατο επιθυμητό σημείο (stop εστίασεως) για να αποφεύγεται η πρόσκρουση φακών και παρασκευασμάτων των καθώς και σύστημα με το οποίο ρυθμίζεται ο βαθμός σκληρότητας στην κίνηση της τράπεζας (tension adjustment).
- Πυκνωτής ABBE με αριθμητικό άνοιγμα (N.A.) 1,25 με ίριδα, μηχανισμό κατακόρυφης κίνησης και με υποδοχή για το οπτικό ηθμό (μπλε φίλτρο).
- Στο σώμα του μικροσκοπίου υπάρχει σύστημα αυξομείωσης της τάσης τροφοδοσίας της λυχνίας και διακοπής ON - OFF.
- Τάση λειτουργίας 220 V / 50 Hz.

Εξοπλισμός

- ◆ Φακοί προσοφθάλμιοι: ένα ζεύγος 10x ευρέως οπτικού πεδίου
- ◆ Φακοί αντικειμενικοί: όλοι οι αχρωματικοί L.B. (long barrel)
 - Ach 4x
 - Ach 10x
 - Ach 40x με ελατήριο προστασίας
 - Ach 100x με ελατήριο προστασίας ελαιοκαταδυτικός
- ◆ Φωτιστική πηγή: Λυχνία αλογόνου 20 W / 6 V
- ◆ Δυνατότητα εξοπλισμού με:
 - ◇ Σύστημα διπλής παρατήρησης
 - ◇ Σύστημα σχεδίασης
 - ◇ Σύστημα πόλωσης

- ◊ Πυκνωτής σκοτεινού πεδίου
- ◊ Σύστημα αντιθέσεως φάσεως και σκοτεινού πεδίου
- ◊ Σύστημα φωτογράφισης (απαιτεί τριοφθάλμια κεφαλή)

■ Φυγόκεντρο τύπου Z 200A

- Μέγιστη ταχύτητα περιστροφής 6.000 στροφές ανά λεπτό
- Μέγιστη δύναμη φυγοκεντρώσεως 4.185 g.
- Ελάχιστη ταχύτητα 250 στροφές / λεπτό
- Ελάχιστη δύναμη φυγοκεντρώσεως 7 g.
- Ψηφιακή επιλογή και ένδειξη ταχύτητας
- Χρονοδιακόπτης 30 min με θέση συνεχούς λειτουργίας
- Ψηφιακή επιλογή και ένδειξη χρόνου
- Αυτόματο φρένο
- Λειτουργία μικροϋπολογιστή
- Ηλεκτροκινητήρας άνευ ψηκτρών
- Κάλυμμα ασφαλείας το οποίο δεν επιτρέπει τη λειτουργία της κίνησης της φυγοκέντρου όταν είναι ανοικτό και δεν ανοίγει όταν περιστρέφεται η κεφαλή
- Αυτόματο σύστημα διακοπής της λειτουργίας της φυγοκέντρου σε περίπτωση μη ισοζύγισης της κεφαλής
- Κατασκευή σύμφωνα με τους κανονισμούς IEC, 1010 VGB 7z
- Διαστάσεις 28 x 26 x 37 cm
- Βάρος 15 kgf
- Ισχύς 100 W.
- Κεφαλή γωνιακή 12 θέσεων των 15 ml.

■ Ψηφιακό φασματοφωτόμετρο

- Εργαστηριακού τύπου σύγχρονης τεχνολογίας, υπεριώδους - ορατού φάσματος
- Περιοχή μήκους κύματος 200 - 1.000 nm
- Σύγχρονος μονοχρωμάτορας
- Διαθέτει σύστημα μονής οπτικής δέσμης
- Πλάτος μονοχρωματικής δέσμης 6 nm, ακρίβεια μήκους κύματος +, - 2 nm και επαναληψιμότητα 0,5 nm. Η απεικόνιση των αποτελεσμάτων γίνεται σε ψηφιακή οθόνη με ενδείξεις:
 - * Εκπομπής (Transmittance) T - 0 - 100%
 - * Απορρόφησης (Absorbance) A - 0 - 1999

* Συγκέντρωσης (Concentration) C με περιοχές μέτρησης 0 - 2.000

- Ο μηδενισμός του οργάνου επιτυγχάνετε χειροκίνητα
- Το φασματοφωτόμετρο λειτουργεί με τετράγωνες κυψελίδες και διαθέτει φορέα 4 θέσεων
- Έχει έξοδο RS - 232C για σύνδεση με υπολογιστή
- Χρησιμοποιεί: 1 λυχνία αλογόνου 12 Volt / 25 W και 1 λυχνία δευτερίου
- Διαθέτει ξεχωριστό τροφοδοτικό για τη λειτουργία της λυχνίας δευτερίου
- Τροφοδοσία 220 V / 50 Hz
- Η συσκευή συνοδεύεται από:
 - * Φορείο 4 κυψελίδων
 - * 4 τετράγωνες γυάλινες φιάλες
 - * 2 τετράγωνες κυψελίδες των 10 mm
 - * Κάλυμμα προστασίας
 - * Σειρά φίλτρων για τον έλεγχο της καλής λειτουργίας του
 - * Εγχειρίδιο με τεχνικά χαρακτηριστικά και σχέδια του μηχανήματος.

■ Αναλυτικός ηλεκτρονικός ζυγός

- Διαθέτει αριθμητικές ψηφιακές ενδείξεις με υγρούς κρυστάλλους
- Κλίμακα μέτρησης: 122 gr, με ελάχιστη υποδιαίρεση 0,0001 gr. (τέταρτο δεκαδικό 0,1 mg.)
- Υαλόφρακτος ώστε να μην επηρεάζεται από τα ρεύματα αέρος
- Φέρει κοχλίες οριζοντιώσεως
- Διαθέτει ανοξειδωτο δίσκο δειγμάτων
- Ικανότητα γρήγορης απόσβεσης του απόβαρου σε όλη την κλίμακα
- Τάση λειτουργίας: 220 Volts, 50 Hz

■ Στήλη απιονισμού του νερού ελληνικής κατασκευής IONEA, τύπου ZALION 2.000 LT. με κωδικό 42-00782.7

■ Κιβώτια για την παραπάνω στήλη των 2.000 lt. με κωδικό αριθμό 42-02817.3

Μηχανισμός Γραφείου

■ Ηλεκτρονικός Υπολογιστής

- Κεντρικό σύστημα δικτύου: IBM PC 340
Intel Pentium 166 MHz, 16 MB RAM
1,6 GB Hard Disk, IBM 1,44 MB 3,5" Floppy Disk, CD - ROM 8 x
Monitor IBM Color SVGA 14" 1 MB VRAM, Κάρτα Δικτύου
MS - Windows
Εγγύηση PC: 3 χρόνια - Εγγύηση οθόνης: 1 χρόνος

Τιμή: 600.000

- Fax - Modem: Zoom External (28.800 bps)
Εγγύηση: 1 χρόνος

Τιμή: 50.000

- Εκτυπωτής: Hewlett Packard Laser Jet 5 L
Laser, 4 ppm, 1 MB RAM, 600 x 600 dpi

Τιμή: 130.000

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΔΑΠΑΝΗ σε Δρχ.
1	Εργαστηριακό μικροσκόπιο του οίκου OLYMPUS τύπου CH-30	400.000
2	Φυγόκεντρο του οίκου HERMLE με κεφαλή 12 θέσεων	250.000
3	Φασματοφωτόμετρο υπεριώδους-ορατού του οίκου LABOMED	1.000.000
4	Αντλία κενού του οίκου WIGAM Ιταλίας	170.000
5	Ηλεκτρονικό ζυγό ακριβείας του οίκου OHAUS AS 120	400.000
6	Στήλη απιονισμού νερού ZALION 2000 lt.	80.000
7	Κιβώτια για τις παραπάνω στήλες για τα 2000 lt.	5.000
8	Κεντρικό σύστημα δικτύου : IBM PC 340	600.000
9	Fax-Modem : Zoom External (28.800 bps)	50.000
10	Εκτυπωτής : Hewlett Packard Laser yet 5 L	130.000
ΣΥΝΟΛΟ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ		3.085.000

4.5 ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Βιολογικός Καθαρισμός Εργοστασίου Επεξεργασίας Σταφίδας και Οινοποιείου

Για την προστασία του περιβάλλοντος θα κατασκευαστεί στην μονάδα βιολογικού καθαρισμού για τα υγρά απόβλητα του υπάρχοντος εργοστασίου επεξεργασίας σταφίδας και του υπό εγκατάσταση οινοποιείου.

Η κατασκευή της μονάδας θα γίνει με τις παρακάτω προϋποθέσεις :

1. Δεδομένα εργοστασίου

- 1.1 Παροχή : 35 m³/h + 20 m³/h
- 1.2 BODS : 2.500 mg/l
- 1.3 Απόδοση : 98% (Εκβολή σε ποταμό)

2. Η μονάδα θα περιλαμβάνει :

- 2.1 Δεξαμενή εξισορρόπησης με αερισμό χωρητικότητας 165 m³
- 2.2 Δύο (2) αντλίες για την ανύψωση των αποβλήτων των 40 m³/h
- 2.3 Ένα (1) περιστρεφόμενο αυτοκαθαριζόμενο κόσκινο
- 2.4 Δύο (2) δεξαμενές αερισμού χωρητικότητας 500 m³ έκαστη
- 2.5 Δύο (2) δεξαμενές καθίζησης χωρητικότητας 80 m³ έκαστη
- 2.6 Τέσσερις (4) αντλίες λάσπης των 40 m³/h έκαστη
- 2.7 Υπερχειλιστές και φράγματα αιωρημάτων
- 2.8 Έναν (1) αφυδατωτή 6 θέσεων με σύστημα αυτόματης τροφοδοσίας πολύ ηλεκτρολύτη
- 2.9 Μία (1) δεξαμενή λάσπης χωρητικότητας 80 m³
- 2.10 Μία (1) δεξαμενή χλωρίωσης χωρητικότητας 20 m³
- 2.11 Δύο (2) φυσητήρες παροχής αέρα 500 m³/h έκαστος
- 2.12 Έναν ηλεκτρικό πίνακα πλήρη αυτοματισμών
- 2.13 Όλο το απαραίτητο ηλεκτρολογικό υλικό και τις απαραίτητες σωληνώσεις για την σύνδεση των επιμέρους μηχανημάτων μεταξύ τους και με την μονάδα.

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΔΑΠΑΝΗ σε Δρχ.
1	Μονάδα βιολογικού καθαρισμού για τα υγρά απόβλητα	35.000.000
	ΣΥΝΟΛΟ	35.000.000

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Κτιριακά

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΜΟΝ. ΜΕΤΡ.	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜ. ΜΟΝ.	ΣΥΝΟΛΟ
1	Εκχέρωση γηπέδου	M ³	600	800	480.000
2	Εκσκαφές θεμελίων	M ³	420	1.000	420.000
3	Επιχώσεις θεμελίων μαζοχάλικο	M ³	1.000	850	850.000
4	Διάστρωση συμπίκνωση 0,7μ. 3Α	M ³	330	500	165.000
5	Οπλισμένο σκυρόδεμα B225	M ³	337	24.000	8.088.000
6	Ξυλότυπος	M ²	1.000	3.000	3.000.000
7	Σιδηρός οπλισμός StIII	Kg.	25.000	240	6.000.000
8	Σκυρόδεμα B160	M ³	200	22.000	4.400.000
9	Δομικό πλέγμα	Kg.	5.500	235	1.292.500
10	Φέρουσα σιδ/σκευή κολώνες στέγη	Kg.	38.000	400	15.200.000
11	Επικάλυψη στέγης-τοιχοί (panels)	M ²	1.600	7.000	11.200.000
12	Βιομηχανικό δάπεδο	M ²	1.200	2.500	3.000.000
13	Τοίχοι δρομικοί 10 εκ.	M ²	70	3.600	252.000
14	Τοίχοι δρομικοί διπλοί	M ²	70	7.000	490.000
15	Επιχρίσματα	M ²	100	3.300	330.000
16	Πόρτες εσωτερικές ξύλινες	M ²	15,5	30.000	465.000
17	Σιδηρά πόρτα	Kg.	100	1.500	150.000
18	Πάτωμα γραφείου	M ²	20	11.000	220.000
19	Ψευδοροφή γραφείου	M ³	20	5.000	100.000
20	Βαφές σιδηρών επιφανειών	M ²	100	3.800	380.000
21	Βαφές ξύλινων επιφανειών	M ²	75	5.500	412.500
22	Επικάλυψη του δαπέδου με πλακίδια	M ²	8,5	10.000	85.000
23	Επικάλυψη τοίχων με πλακίδια	M ²	20	12.000	240.000
24	Βαφές τοίχων	M ²	280	1.000	280.000
25	Είδη υγιεινής	αποκοπή	αποκοπή	αποκοπή	200.000
26	Υδραυλική εγκατάσταση	αποκοπή	αποκοπή	αποκοπή	800.000
27	Ηλεκτρική εγκατάσταση	αποκοπή	αποκοπή	αποκοπή	1.000.000
ΣΥΝΟΛΟ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ					60.000.000

Μηχανολογικός Εξοπλισμός
Α. ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΤΕΜ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔ.	ΔΑΠΑΝΗ
1	Σταφυλοδόχος INOX 32 μ ³	1	7.000.000	7.000.000
2	Μεταφορικός κοχλίας απορρίψεως στέμφυλων 12μ.	1	1.500.000	1.500.000
3	Σταφυλοδόχος INOX 22 μ ³	1	6.500.000	6.500.000
4	Αναβατήριο απορρίψεως στέμφυλων 10μ	1	1.200.000	1.200.000
5	Πνευματικός απορροφητήρας βόστρυχων	1	2.000.000	2.000.000
6	Σιλό αποθήκευσης στέμφυλων 20 μ ³	1	4.800.000	4.800.000
ΣΥΝΟΛΟ Α.				23.000.000

Β. ΤΜΗΜΑ ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

Β.1. Δεξαμενές ανοξείδωτες

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ		ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔ.	ΔΑΠΑΝΗ σε δρχ.
1	Ανοξείδωτη δεξαμενή 75 μ ³ με ψυκτικό μανδύα	8	3.000.000	24.000.000
2	Ανοξείδωτη δεξαμενή 50 μ ³ με ψυκτικό μανδύα	3	2.500.000	7.500.000
3	Ανοξείδωτη δεξαμενή 25 μ ³	3	1.000.000	3.000.000
4	Ανοξείδωτη δεξαμενή 2,5 μ ³	2	500.000	1.000.000
5	Οινοποιητής ερυθράς οινοποίησης INOX 50 μ ³ με ψυκτικό μανδύα	2	4.000.000	8.000.000
6	Ανοξείδωτη δεξαμενή σταθεροποίησης 10 μ ³ με ψυκτικό μανδύα	5	2.000.000	10.000.000
7	Ανοξείδωτη δεξαμενή σταθεροποίησης 5 μ ³ με ψυκτικό μανδύα	4	1.500.000	6.000.000
ΣΥΝΟΛΟ Β1.				59.500.000

B.2. Μηχανολογικός εξοπλισμός

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ		ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔ.	ΔΑΠΑΝΗ σε δρχ.
1	Προπιεστήριο σταφυλιών 12-15 τόνους	1	F.F.200.000	10.000.000
2	Πιεστήριο σταφυλιών 17-20 τόνους	1	F.F.400.000	20.000.000
3	Αντλία σταφυλοπολτού 40 τόνοι / ώρα	1	F.F.100.000	5.000.000
Τα ποσά από 4-7 σε Λιρ. Ιταλίας				
4	Ανοξείδωτη αντλία	1	950.000	161.500
5	Φίλτρο γης διατόμων	1	22.000.000	3.740.000
6	Φίλτρο πλακών 40 x 40	1	7.500.000	1.276.000
7	Θλιπτήριο στέμφυλων	1	F.F. 20.000	1.000.000
8	Πνευματικό πιεστήριο 10 μ ³ , 4 Tns / h	1	F.F.500.000	25.000.000
9	Κομπρεσέρ με αεροφυλάκιο	1	F.F.70.000	3.500.000
10	Καπάκια για κλείσιμο των καναλιών		F.F.3.000	150.000
11	Αποστειρωτικό φίλτρο (Λιρ. Ιταλίας)	1	11.000.000	1.870.000
12	Μία δεξαμενή με αναδευτήρα	1	1.200.000	1.200.000
ΣΥΝΟΛΟ B2				72.896.500
ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ Β. (59.500.000 + 72.896.500)				132.396.500

Γ. ΤΜΗΜΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΗΣ

(Τα ποσά σε Λιρέτες Ιταλίας)

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ		ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔ.	ΔΑΠΑΝΗ σε δρχ.
1	Περιτροφική τράπεζα τροφοδοσίας	1	2.000.000	340.000
2	Πλυντική καινούργιων φιαλών	1	35.000.000	5.950.000
3	Μονομπλόκ γεμιστικής - κλειστικής πλήρης με μηχανισμούς ενίσχυσης αδρανούς και αντλία τροφοδοσίας	1	46.000.000	7.820.000
4	Αυτόματη περιστροφική ετικετέζα	1	30.000.000	5.100.000
5	Αυτόματος διανομέας καψυλλίων	1	5.000.000	850.000
6	Επιστρωτής καψυλλίων	1	2.500.000	425.000
7	Κεφαλή θερμο-συρρίκνωσης	1	1.000.000	170.000
8	Μεταφορικές ταινίες για όλη την γραμμή	1	2.500.000	425.000
9	Περιτροφική τράπεζα συγκέντρωσης φιαλών	1	2.000.000	340.000
10	Ημιαυτόματη γεμιστική νταμιτζάνων	1	7.000.000	1.190.000
11	Ημιαυτόματη ταπιωτική νταμιτζάνων	1	5.000.000	850.000
12	Έξοδα εγκατάστασης & θέσης σε λειτουργία			800.000
13	Έξοδα μεταφοράς			800.000
ΣΥΝΟΛΟ Γ.				25.060.000

ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

A + B + Γ

180.456.500

Δ. ΕΞΟΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ & ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ		ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔ.	ΔΑΠΑΝΗ σε δρχ.
1	Έξοδα εγκατάστασης & θέσης σε λειτουργία			800.000
2	Έξοδα μεταφοράς			800.000
3	Έξοδα μεταφοράς		F.F.20.000	1.000.000
ΣΥΝΟΛΟ Γ.				2.600.000

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΔΑΠΑΝΗ σε δρχ.
1	Εργαστηριακό μικροσκόπιο του οίκου OLYMPUS τύπου CH-30	400.000
2	Φυγόκεντρο του οίκου HERMLE με κεφαλή 12 θέσεων	250.000
3	Φασματοφωτόμετρο υπεριώδους-ορατού του οίκου LABOMED	1.000.000
4	Αντλία κενού του οίκου WIGAM Ιταλίας	170.000
5	Ηλεκτρονικό ζυγό ακριβείας του οίκου OHAUS AS 120	400.000
6	Στήλη απιονισμού νερού ZALION 2000 lt.	80.000
7	Κιβώτια για τις παραπάνω στήλες για τα 2.000 lt.	5.000
8	Κεντρικό σύστημα δικτύου : IBM PC 340	600.000
9	Fax - Modern : Zoom External (28.800 bps)	50.000
10	Εκτυπωτής : Hewlett Packard Laser Jet 5L	130.000
ΣΥΝΟΛΟ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ		3.085.000

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΔΑΠΑΝΗ σε δρχ.
1	Μονάδα βιολογικού καθαρισμού για τα υγρά απόβλητα	35.000.000
ΣΥΝΟΛΟ		35.000.000

V. ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

5.1 Ανάλυση κόστους επένδυσης

Στον πίνακα III παρατίθεται το κόστος της επένδυσης με ανάλυση κατά κατηγορία δαπάνης. Ο μηχανολογικός εξοπλισμός οινοποίησης και εμφιάλωσης θα αγοραστεί από το εξωτερικό (Ευρώπη) και οι ανοξείδωτες δεξαμενές μαζί με τις σταφυλοδόχους από την εγχώρια αγορά.

Οι κτιριακές εγκαταστάσεις, ο λοιπός εξοπλισμός και η διαμόρφωση χώρου θα γίνουν από ελληνικές εταιρείες.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΗ ΚΑΙΜΑΚΩΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ

Στοιχείο κόστους σε σημερινές τιμές	ΚΟΣΤΟΣ			ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ			
	Εγχώριο	Συναλλ.	Σύνολο	1 Εξάμηνο	2 Εξάμηνο	3	4
Κτιριακές εγκαταστάσεις	60.000.000		60.000.000	60.000.000			
Μηχανήματα(καινούργια)	77.700.000	102.416.000	180.116.000		180.116.000		
Μεταφορά εγκατάσταση μηχανημάτων	2.600.000		2.600.000		2.600.000		
Ειδικές εγκ/σεις βιολογικός καθαρισμός	35.000.000		35.000.000		35.000.000		
Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου	0		0		0		
Μεταφορικά μέσα και ειδικά οχήματα	0		0		0		
Αγορά τεχνολογίας	0		0		0		
Λοιπές δαπάνες Οργ Χημείου	780.000		780.000		780.000		
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές		2.305.000	2.305.000		2.305.000		
ΣΥΝΟΛΟ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	176.080.000	104.721.000	280.801.000	60.000.000	220.801.000	0	0
Προληπτικές δαπάνες							
Μηχανήματα μεταχειρισμένα							
Προβλεπόμενες αυξήσεις κόστους έργου από ανατίμηση							
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (για χρήση μόνο Τραπεζών)	176.080.000	104.721.000	280.801.000	60.000.000	220.801.000	0	0

5.2 Χρηματοδοτικό σχήμα

Η χρηματοδότηση της επένδυσης θα γίνει από τις εξής πηγές :

1. Ιδια συμμετοχή

Η ίδια συμμετοχή ανέρχεται στο ποσό των 94.654.200 δρχ. Σημειώνεται ότι η οικονομική επιφάνεια των μετόχων είναι σημαντική. Συγκεκριμένα η Ένωση βρίσκεται σε ικανοποιητική οικονομική κατάσταση, σύμφωνα τους Ισολογισμούς της περιόδου 1992 - 1995.

2. Δανεισμός

Η προτεινόμενη επένδυση θα δανειοδοτηθεί με ποσό ύψους 106.689.900 δρχ. από την ΑΤΕ για την κάλυψη των αναγκών της επένδυσης. Επισυνάπτεται έγγραφο τραπεζής που δείχνει την πρόθεσή της για τη χορήγηση του συγκεκριμένου δανείου.

3. Επιχορήγηση

Δεδομένου ότι, μια τέτοια επένδυση υλοποιείται στην περιοχή της Κορινθίας, βάση του αναπτυξιακού νόμου 1892/90 αιτείται επιχορήγηση κατά 35% ήτοι 114.169.900 δρχ. καθώς και ισόποση επιδότηση κατά 35% των τόκων του αντίστοιχου δανείου.

α. Ιδια κεφάλαια

1. Οικόπεδο
2. Μετρητά
3. Αξία ιδιοχρησιμοποιούμενης κτιριακής εγκατάστασης (αφορά την παρ. 1β του άρθρου 1)
4. Πραγματοποιηθείσες μέχρι την υποβολή της αίτησης δαπάνες (αφορά μόνο την παρ. 5δ του άρθρου 5)
5. Κεφάλαια εξωτερικού με Ν.Δ. 2687/53

β. Ξένα κεφάλαια

1. Δάνεια ή πιστώσεις Τράπεζας 98.281
(όνομα τράπεζα % υποκατάστημα)
2. Ομολογιακό δάνειο
3. Πιστώσεις
4. Κεφάλαια εξωτερικού με Ν.Δ. 2687/753

γ. Αιτούμενη Επιχορήγηση Δημοσίου

	70.200
(ποσοστό επί της παραγωγικής επένδυσης)	25%
ΣΥΝΟΛΟ (πρέπει να συμφωνεί με το άρθρο 5)	
Πιστώσεις προμηθευτών παγίων	
ΣΥΝΟΛΟ	280.801

VI.ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ - ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται η ανάλυση των Εσόδων-Εξόδων της μονάδας παραγωγής οίνου, η ανάλυση του Λογαριασμού Εκμετάλλευσης και Αποτελεσμάτων Χρήσης. Με βάση αυτά τα στοιχεία εξετάζεται η εφικτότητα του έργου και η βιωσιμότητα της επένδυσης.

Η οικονομική ανάλυση γίνεται σε σταθερές τιμές (1997), ενώ στις τιμές των προσφερομένων προϊόντων δεν περιλαμβάνεται Φ.Π.Α.

Το πρόγραμμα παραγωγής και πωλήσεων που θα ακολουθήσει η μονάδα μετά την μετεγκατάσταση και τον εκσυγχρονισμό της με παράλληλη μείωση της παραγωγής θα είναι το ακόλουθο :

Παραγωγή-Πωλήσεις	TNS
Χύμα κρασί	1.500
Εμφιαλωμένο λευκό	370
Εμφιαλωμένο ερυθρό	130
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	2.000

6. Βιωσιμότητα της Επιχείρησης

6.1 Δαπάνες για αγορά Πρώτων-Βοηθητικών υλών

Η παραγωγική δυναμικότητα της μονάδας είναι 2.000 τόνοι για την παραγωγή των οποίων απαιτούνται 2.500 τόνοι σταφυλιών σαν πρώτη ύλη. Οι συνολικές ετήσιες ποσότητες πρώτων υλών παρουσιάζονται στον Πίνακα VI.

• **Δαπάνες πρώτων υλών**

Οι πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή 2.000 Tns οίνου είναι 2.500 Tns σταφύλια και το κόστος τους είναι, (Πίνακας VI) :

Α' ύλη σταφυλιών

$$2.500.000 \text{ kg} \times 60 \text{ Δρχ./kg} = 150.000.000 \text{ δρχ.}$$

• **Δαπάνες Βοηθητικών Υλών**

Η βοηθητική ύλη που χρησιμοποιείται για την παραγωγή είναι το Άζωτο και το κόστος του διαμορφώνεται ως εξής :

$$\text{Άζωτο} : = 500.000 \text{ δρχ.}$$

ΣΥΝΟΛΟ ΒΟΗΘΗΤΙΚΗΣ ΥΛΗΣ = 500.000 δρχ. / έτος

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΛΩΣΕΙΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ VI

Πρώτ ύλες	Χώρα προέλ.	Δασμ. κλάση	Μον μέτρ	Κοστ μον	ΠΟΣΟΤΗΤΑ				
					1°	2°	3°	4°	5°
Σταφύ λια λευκά & ερυθρά	Ελλάδα		κιλό	60	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000

ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ - ΠΩΛΗΣΕΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ VII

Προϊόντα	Μον. Μέτρησης.	Χιλ. δρχ.				
		1°	2°	3°	4°	5ο
Κρασί χύδη		225.000.000	225.000.000	225.000.000	225.000.000	225.000.000
Εμφιαλωμ κρασί		195.000.000	195.000.000	195.000.000	195.000.000	195.000.000
ΣΥΝΟΛΟ		420.000.000	420.000.000	420.000.000	420.000.000	420.000.000

6.2 Ανάλυση παραγωγής-πωλήσεων

Οι ετήσιες ακαθάριστες εισπράξεις (Πίνακας 3) θα ανέλθουν σε 420.000.000 Δρχ. (σταθερές τιμές 1997).

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 : Ανάλυση εσόδων (χιλ. δρχ.)								
Έτη	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Κρασί χύμα 1.500.000X 150δρχ/kg	225.000	225.000	225.000	225.000	225.000	225.000	225.000	225.000
Λευκό 300.000X 500 δρχ.	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Ερυθρό 50.000X900	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000
ΣΥΝΟΛΟ	420.000	420.000	420.000	420.000	420.000	420.000	420.000	420.000

Αναλυτικότερα :

- Έσοδα από πωλήσεις σε κρασί χύμα

$$1.500.000 \text{ kg} \times 150 \text{ δρχ.} = 225.000.000 \text{ δρχ.}$$

- Έσοδα από πωλήσεις σε φιάλες των 0,75 lt.

$$\text{Λευκό κρασί } 300.000 \times 500 \text{ δρχ.} = 150.000.000$$

$$\text{Ερυθρό κρασί } 50.000 \times 900 \text{ δρχ.} = 45.000.000$$

$$195.000.000 \text{ δρχ.}$$

6.3 Ανάλυση προβλεπόμενου κόστους λειτουργίας

1. Δαπάνες προσωπικού

Το προσωπικό για την κάλυψη των αναγκών της μονάδας, ανέρχεται σε 5 άτομα και η ετήσια επιβάρυνση από τη μισθοδοσία του σε 22.000.000 δρχ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 : Δαπάνες Προσωπικού (δρχ.)						
	Ατομα	Μηνιαίος Μισθός	Μήνας απασχόλησης	Ετήσιες Ονομαστ. Αποδοχές	Εργοδοτικές Επιβαρύνσεις	Ετήσιο κόστος
Χημικός	1	390.000	14	5.460.000	1.624.000	7.084.350
Βοηθός λογιστή	1	200.000	14	2.800.000	833.000	3.633.000
Τεχνίτης	1	200.000	14	2.800.000	833.000	3.633.000
Τεχνίτης οινοποίησης	1	250.000	14	3.500.000	1.041.250	4.541.250
Φύλακας	1	170.000	14	2.380.000	708.050	3.088.050
ΣΥΝΟΛΟ				16.940.000	5.039.650	21.979.650

2. Υλικά συσκευασίας

Τα απαραίτητα υλικά για τη συσκευασία 200 Της σε γυάλινες φιάλες των 0,75 lt., παρουσιάζονται παρακάτω :

	Τεμάχια	Τιμή Μονάδος	Τιμή Συνόλου
Φιάλες 0,750 lt.	350.000	50 δρχ./φ	17.500.000
Χαρτοκιβώτιο των 14 τεμαχίων	350.000 : 14 = 25.000	120 δρχ./τεμ.	3.000.000
Φελλοί πωματισμού	350.000	7 δρχ./τεμ.	2.450.000
Ετικέτες αυτοκόλλητες οπίσθιες	700.000	8 δρχ./τεμ.	5.600.000
ΣΥΝΟΛΟ			28.550.000

Το κόστος αγοράς των αναγκαίων υλικών συσκευασίας των προϊόντων που αναφέρθηκαν παραπάνω υπολογίζεται ότι θα ανέλθει, από το πρώτο έτος, σε 28.550.000 δρχ.

3. Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας

Η συνολική ισχύς της μονάδας ανέρχεται σε 182,7 kw. Επομένως όταν η μονάδα λειτουργεί 90 ημέρες επί 10 ώρες (συντελεστής χρήσης 0,7), η καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια θα ανέλθει σε 115,101 kWh.

Με μέση τιμή 25 δρχ./kWh, η δαπάνη για την ηλεκτρική ενέργεια θα ανέλθει σε :

$$115,101 \text{ kWh} \times 25 \text{ δρχ./kWh} = 2.877.525 \text{ δρχ.}$$

4. Διαφήμιση

Υπολογίζεται ότι θα ανέλθει σε 4.000.000 δρχ. από το πρώτο έτος.

5. Γενικά έξοδα

Υπολογίζονται σε 700.000 δρχ. και περιλαμβάνουν δαπάνες διοίκησης, τηλεπικοινωνιών, ύδρευσης, κλπ.

6. Ασφάλιστρα παγίων - Συντήρηση κτιρίων

Τα ασφάλιστρα παγίων εκτιμώνται σε 150.000 δρχ. ετησίως, ενώ η συντήρηση του εξοπλισμού υπολογίζεται 400.000 δρχ.

Το συνολικό κόστος λειτουργίας της επιχείρησης παρουσιάζεται στον Πίνακα ΙΧ.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ
ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΧ

Κόστος κατά είδος	1ο	2ο	3ο	4^ο	5ο
- Πρώτες ύλες	150.000.000	150.000.000	150.000.000	150.000.000	150.000.000
- Βοηθητικά υλικά παραγωγής	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
- Υλικά συσκευασίας	28.550.000	28.550.000	28.550.000	-	-
- Αναλώσιμα	2.425.000	2.425.000	2.425.000	2.425.000	2.425.000
- Ημερομίσθια εργατοτεχνικού προσωπικού με το σύνολο των επιβαρύνσεών τους	22.000.000	22.000.000	22.000.000	22.000.000	22.000.000
- Μισθοί υπαλλήλων με το σύνολο των επιβαρύνσεών τους	0	0	0	0	0
- Εξοδα κίνησης-λειτουργίας εργοστασίου (καύσιμα, ηλεκτρική ενέργεια, βιομ. νερό)	2.877.525	-	-	-	-
- Εξοδα συντήρησης	400.000	-	-	-	-
- Εργασίας από τρίτους façon	-	-	-	-	-
- Λοιπές δαπάνες παραγωγής	4.850.000	-	-	-	-
Σύνολο κόστους παραγωγής πωληθέντων προ αποσβέσεων	211.602.525	203.475.000	203.475.000	174.925.000	174.925.000

6.4 Αποτελέσματα χρήσης

Στον Πίνακα X που ακολουθεί παρουσιάζεται ο προβλεπόμενος λογαριασμός εκμετάλλευσης της επιχείρησης και τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τη δραστηριότητά της.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί ανωνύμων εταιρειών, υπολογίστηκε φόρος με συντελεστή φορολογίας 40%.

Παρατηρείται ότι το Καθαρό Αποτέλεσμα είναι θετικό στην εξεταζόμενη περίοδο των πέντε ετών λειτουργίας της μονάδας.

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Χ

	ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ					
	1°	2°	3°	4°	5°	
Σύνολο κύκλου εργασιών	420.000.000	420.000.000	420.000.000	420.000.000	420.000.000	
Μείον : Κόστος πωληθέντων	211.602.257	211.602.257	211.602.257	211.602.257	211.602.257	
Μικτό κέρδος εκμ/σης	208.397.743	208.397.743	208.397.743	208.397.743	208.397.743	
Μείον : Εξοδα διοίκησης Εξοδα διάθεσης Φόροι & τέλη (εκτός φόρου εισοδ.)	700.000	700.000	700.000	700.000	700.000	
Λειτουργικό αποτέλεσμα	207.697.743	207.697.743	207.697.743	207.697.743	207.697.743	
Επιδότησεις Πιστωτικοί τόκοι Διάφορα έσοδα						
Σύνολο	207.697.743	207.697.743	207.697.743	207.697.743	207.697.743	
Μείον : Συναλλαγματικές διαφορές Λοιπές δαπάνες						
Σύνολο	207.697.743	207.697.743	207.697.743	207.697.743	207.697.743	
Αποτέλεσμα προ τόκων αποσβέσεων και φόρων (α+β)	207.697.743	207.697.743	207.697.743	207.697.743	207.697.743	
Μείον : τόκος μακρ/σμων δανείων τόκοι βραχ/σμων δανείων	0	17.000.000	16.000.000	15.000.000	13.000.000	
Αποτέλεσμα προ αποσβέσεων και φόρων	207.697.743	190.697.743	191.697.743	192.697.743	194.697.743	

6.5 Συμπεράσματα - Χρονοδιάγραμμα

Από την οικονομική ανάλυση προκύπτει ότι, η επένδυση είναι απολύτως βιώσιμη από την άποψη των ιδιοτικοοικονομικών κριτηρίων.

Τα προβλεπόμενα έσοδα της επιχείρησης, σε σταθερές τιμές 1997 κινούνται σε ικανοποιητικά επίπεδα, γεγονός που επιτρέπει την αποπληρωμή της επένδυσης.

Έτη	1997		1998								
	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Υποβολή αίτησης											
Έκδοση οικοδομικών αδειών											
Κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων											
Προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού											
Θέση σε παραγωγική λειτουργία											

